

Ekwo Ezekelu Onye Mpfuchiru Chileke

Iphe, nọgbaa ndzụ waa ọdu-biribiri Chipfu

¹ Tọbudu iya bụ; o be l'apha k'ukporo l'iri lẹ g'ọnwaa ẹno dọ l'abalị ise; gẹ mu lẹ ndu a kpuru lẹ ndzụ tukuru nọdu l'aguga ẹnyimu Keba; a guhaa imigwe ghebe ọnu; mu phua ọphulenyaa, shi l'ẹka Chileke. ² O be mbọku k'ise; l'ọnwaa k'ẹno, bụ apha kwe eze, bụ Jiehoyakinu apha k'ise, a kpọtaru iya lẹ ndzụ; ³ Chipfu bya epfuru opfu yeru mube onye uke Chileke, bụ Ezekelu nwa Buzu. Ọ bụru l'aguga ẹnyimu Keba l'alị Babilonu bẹ mu nọ; Chipfu pfuaru mu iphe ono. Ọ bụru l'ẹka ono bẹ mu nọ; ike Chipfu kparwuta mu l'ẹhu.

⁴ No iya; mu bya elee ẹnya; bya ahuma oke pherephere g'o shi l'uzo isheli ezi eje abya; urwukpu kpumia; mẹ ọku, alọ kẹ waawaa; yẹle ìphóró, charu vaa, nọ-pheru iya mgburugburu. Echilabọ iya nọdu ekeepho paapaapa g'ope. ⁵ L'echilabọ iya onokwaphọ bẹ iphe ẹno, nọgbaa ndzụ, gbaru ugbugba gẹ nemadzụ nọkwapho. ⁶ G'ẹphe ha nwekọtaru iphu ẹno ẹno; mẹ ñkù ẹno ẹno l'ẹhu l'ẹhu. ⁷ Ọkpa phẹ pfukotaru nhamunha; ọbochi-ọkpa phẹ dukotaepho gẹ kẹ nweswi nshii; bya aphukota ngerengere g'onvirubvu, a jiru manụ. ⁸ Ẹphe fukọta ẹka, dọgbaa gẹ kẹ nemadzụ lẹ mkpula ñkù ẹno ẹno

ono, ẹphe fukotaru ẹ mgbureku ẹno phe ono. Ẹphe n'eno ono nwekotaru iphu me nkù. ⁹ Nkù phe ono nodu edenyigbaa l'ibe iya. Ophu nonu nodu akwasejeerupho eje ala l'iphu; ophu ẹphe aghakobejedu aghakobe.

¹⁰ Waa g'iphu phe dugbaa baa: Ẹphen'eno ono du ge ke nemadzu. Uzo ekutara phe be ẹphe nweru iphu du ge k'oduma; l'uzo ekicha be ẹphe nwekotakwarupho iphu, dugbaa ge k'eswi; teme ẹphe nwekwaarupho iphu, dugbaa ge k'ugo. ¹¹ Noo g'iphu phe dukota bu ono. Nkù phe ono be jashikotaru ajashi l'uzo imeli. Ẹphe nwekotaru nkù ẹbo ẹbo, ẹphe jashichaaru iya; ophu nonu nodu edenyigbaa nkiya ẹ k'ibe iya l'ibekeboebo. Ẹphe nwekwarupho nkù ẹbo ẹbo, ẹphe gude kpuchikota ogwehu phe. ¹² Ophu nonu nodu akwasejeerupho nhamunha eje ala l'iphu. O nodu abujeru ẹka unme ono shiru; ẹphe awuru tsoru iya; ophu ẹphe aghajedu aghagha.

¹³ Iphe ẹno ono, nogbaa ndzu ono be ugbugba iya du g'icheku oku, enwu enwunwu; ozoo g'oroku, enwu jajaja. Oku nodu enwuepho ke phoo phoo iphu l'azu l'echilabo iphe ẹno pho, nogbaa ndzu ono. Oku ono nodu egbu ke nwijnwii; teme ebemu-igwe shikwapho l'oku ono alo ke phaaphaa. ¹⁴ Iphe ono, nogbaa ndzu ono nodu eziepho ke phaaphaa g'ebemu-igwe. Ẹphe -ziru je l'uzo iphu; ẹphe e ziru je l'uzo azu.

¹⁵ Ge mu elekpoeppo iphe ono, nogbaa ndzu ono; be mu byaru ahuma okpa ogbakperekpere, no l'ali; no-kubegbaa iphe ono,

nogbaa ndzu ono, nweru iphu eno eno ono. ¹⁶ Ugbugba okpa ogba-kperekpere ono; me g'e gude mee phe be ephe egbukota nwinwii ge kirisolayitu. Ophu nonu duchaepho g'e pyokafuru iya l'ibe iya. ¹⁷ O nodu abujeru teke okpa ogba-kperekpere ono weru tugba; be o wekwasejeru uzo lanu l'ime uzo eno ono iphe ono, nogbaa ndzu ono chebecharu iphu ono. Okpa ogba-kperekpere ono ta aswi-jijedu aswi-ji me o -nodu ewe atugbu. ¹⁸ Igburonu iya hagbaa ephekerephe ephekerephe; bya adukwapho akpabiri. Igburonu okpa iya ono ephe'eno be enya nokota gbaa mgburugburu. ¹⁹ O nodu abujeru teke iphe eno ono, nogbaa ndzu ono tugburu; okpa ogba-kperekpere ono, nogbaa phe l'azu ono eweru tsoru phe. Teke iphe eno ono, nogbaa ndzu ono shi l'ali ngu-lihu; okpa ogba-kperekpere ono angu-lihukwapho. ²⁰ Eka unme iphe ono, nogbaa ndzu ono shikperupho; okpa ogba-kperekpere ono atuko wu-lihukwapho tsoru phe; kele unme iphe ono, nogbaa ndzu ono be nokota l'ime okpa ogba-kperekpere ono. ²¹ O nodu abujeru; ephe -tugba; iphe ono atugba. Teke ephe no-kirishiru; ephe anokirishia. Teke iphe ono, nogbaa ndzu ono gbe l'ali ngu-lihu; okpa ogba-kperekpere ono angu-lihukotakwapho tsoru phe; kele unme iphe ono, nogbaa ndzu ono be nokota l'ime okpa ogba-kperekpere ono.

²² Iphe, nokota iphe ono, nogbaa ndzu l'ishi be haepho osa osa g'akpaminigwe; bya achakota phuuphuu g'akamini; bya adu ak-

pabiri. ²³ Ọ bụru lẹ mkpula iphe ono, heru gabala g'akpaminigwe ono bẹ ẹphe jashikotaru ñkù phẹ; ọ nọdu edenyigbaa lẹ nwibe iya. Ọphu nọnu nwechaaru ñkù ẹbo ẹbo, kpuchitegbaaru iya ogwehu. ²⁴ Ọ nọdu abujeru; ẹphe -tugbua; mu anuma ukporo, ñkù phẹ eme g'ooda g'eka mini, achi oku aphụ gbudugbudu; mbụ ọ nọdu ada g'olu-opfu Okalibe-kangokotaru-nu; mbụ adaephō g'igiji ndu ojogu ede. Ẹphe pfuru nọ-kirishia; ẹphe aji-zeta ñkù phẹ ono. ²⁵ No iya; ẹphe pfu-kirishiepho; bya aji-zetachaa ñkù phẹ ono; a numa olu-opfu, shi l'eli iphe, dụ g'akpaminigwe ono, nọ phẹ l'eli ishi ono.

²⁶ L'eli iphe ono, dụ g'akpaminigwe ono, nọ phẹ l'eli ishi ono bẹ o nweru iphe, dụ g'aba-eze, e gude mkpuma sáfàyà mee, nọ iya nu. Iphe, dụ gẹ nemadzu nọdu l'aba-eze ono. ²⁷ Mu bya elee ẹnya; bya ahuma lẹ shita l'eka dụ g'ọ bụ upfu iya je akpaa l'ishi bẹ dukota g'oniyirubvu, eke paapaapa; mbụ dụephō g'ọ bụ oku nọkota iya; shita l'eka dụ g'upfu iya jeye l'uzo ali bẹ ọ dụephō g'oku; teme iphóró, egbu nwiiinwii chaphee ya mgburugburu. ²⁸ Ọo ẹpho ẹgube ono, ẹko-mini aduje l'urwukpu lẹ mboku, mini edze ono bụ ẹgube iphóró ono dụ; chaphee ya mgburugburu. Noo g'ọdu-biribiri Chipfu ono gude gbaa ugbugba bụ ono. Mu hūmae ya phọ; mu daa kpupyabẹ iphu l'ali; mu bya anuma olu onye epfu opfu.

2

Chileke gude kua Ezekèlu g'o jeeru iya ozi

¹ Tọ bụ iya bụ; a sụ mu “Nwa ndiphe; gbeshi pfuru apfuru gę mu pfuru yeru ngu.” ² Ọ nọdu epfu iphe ono; Unme Chileke bata mu l'ẹhu; bya ekulia mu; mu pfuru apfuru. Mu numa iphe, oopfu eyeru mu. ³ Ọ sụ: “Nwa ndiphe; mu ezi ngu g'i jepfu ndu Ízureḷu; mbụ mkpukpu ono, bụ okwefurike, kwefuru mu ike ono; mbụ ndu ono ẹphe ẹ nna phẹ shi k'eshinu metaru mu k'ehuka byasụ ntaṅ-a ono. ⁴ Ẹphe bụ ndu ẹjo ọkpoma; bya aburu ndu ta anudu anunu mę ililekpọo. Mu ezi ngu gę i jepfu phẹ je asụ phẹ: 'Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa.' ⁵ G'ẹphe bụ ndu ta anudu anunu-a; m'ẹphe -ngaberu nchi-o; m'ẹphe ta angabeduru-o; g'ọ dughabe ẹphe amarunu l'onye mpfuchiru Chileke bę nojeru l'echilabọ phẹ.

⁶ “Gube nwa ndiphe; gę ndzụ phẹ ta agukwa ngu; ọphu ndzụ iphe, ẹphe epfu agukwa ngu. Gę ndzụ ta agukwa ngu; e -gudekpọoro l'ogarambo yęe obvu bę gbaru ngu mgburugburu; teme i buru l'eka akpị jiru ejiji. Gę ndzụ iphe, ẹphe epfu ta agukwa ngu; ọphu ẹhu arwushihukwa ngu; e -gudekpọoro l'ẹphe bụ ndu ta anudu anunu mę ililekpọo. ⁷ Ọo iphe, mu pfuru bę ii-pfuru phẹ; g'ẹphe bụ ndu onu-ulo, ta anudu anunu-a; m'ẹphe ngaberu nchi; m'ẹphe ta angabeduru.

⁸ “Ole-a; gube nwa ndiphe; ngabekwa nchi l'iphe, mu epfuru ngu. Ta abukwaru onye ekwefuje ike gę ndu onu-ulo ono kwefuru. Saa onu; ria iphe, mu anụ ngu.” ⁹ No iya; mu bya elee ęnya; huma ẹka, a machiru mu. Ẹka ọbu pfupfube ẹkwo, a phukoru aphuko. ¹⁰ Ọ

bya aphushia ekwo ono l'iphu mu. Iphe, e dekoetaerupho l'ekwo ono ibekeboebo bu ekwaphu; waa nggumaphu; me nshio mu nshio.

3

¹ Tobudu iya bu; o su mu: "Nwa ndiphe; ria iphe, e doberu ngu l'iphu; taa ekwo, a phukoru aphuko-a; g'ije epfuaru ndu Izurelu opfu."

² Oo ya bu; mu saa onu; o woru ekwo ono, a phukoru aphuko ono ye mu l'onu ge mu taa.

³ No iya; o su mu: "Nwa ndiphe; taa ekwo-a, a phukoru aphuko-a, mu anu ngu-a; tajia ephe ngu." Oo ya bu; mu woru iya taa; o nodu atso mu rengurengu ge manu-enu l'onu.

⁴ O bya asu mu: "Nwa ndiphe; tugbua nta-a jepfu ndu Izurelu je epfuaru phe iphe, mu pfuru. ⁵ O to bukwa oha-ntsu, bu ndu opfu phe du ehuka anuma be eezi ngu g'i jepfu. Oo ndu Izurelu be e ziru ngu g'i jepfu obu. ⁶ O to bukwa ikpoto oha-ntsu ono, opfu phe aduje ehuka anuma; mbu ndu iphe, ephe epfu tee dodu ngu enya be e ziru ngu g'i jepfu. Ome l'o gbẹ buru phe be e ziru ngu g'i jepfu; m'ephe agbekwanu ngaberu ngu nchi okpobe angabe.

⁷ Obenu le ndu Izurelu be ta abyadu angaberu ngu nchi; noo kele o too hedu phe ihee angaberu mu nchi. Onu-ulo Izurelu l'ophu be kpochiru okpoma buru ekwegekwe. ⁸ Ole mu e-me ngu g'i buru enwubata enwubata; buru onye ejokpoma g'ephebedua bu. ⁹ Mu e-me g'obu ka ngu eshihu ike; eme le mkpuma-egbe. Ge ndzu phe ta agukwa ngu; ophu ugbugba phe eyekwa

ngu ebvu; e -gudekpoooro l'ephe bu ndu bu ndu ta anudu anunu."

¹⁰ O byakwa asu mu: "Nwa ndiphe; ngaberu mu nchi rengurengu; woru iphe-a, mu epfukotaru ngu-a dobekota l'ime obu ngu.

¹¹ Tugbua nta-a jepfu ndibe unu ono, a kpuru le ndzu ono je epfuaru phe; su phe: 'Waa iphe, Okalibe, bu Chipfu epfu baa!' Pfuaru phe iya; me o -bu l'ephe kwetaru ngabe nchi-o; me o -bu l'ephe te ekwetaduru-o."

¹² Tobudu iya bu; Unme Chileke bya apalia mu imeli; mu numa igiji, aphu-ji aphu-ji, asuje: "G'a nodukwa l'eka Chipfu bu jaa odu-biribiri iya ajaja!"

¹³ Mu numakwapho oda nku iphe ono, nogbaa ndzu ono g'o denyijegbaa le ke nwibe phe; me igiji, okpa ogba-kperekpere ono, no l'aguga phe ono; mbu oke igiji, alwa ke gidigidi.

¹⁴ No iya; Unme Chileke ono bya apalia mu imeli; paru mu tugbua; ehueghu ji mu obu ge mu atugbu ono; mbu ehuekwatakpo gbangahu mu okpobe agbangahu ge mu atugbu ono. Teke ono be ike Chileke kparwutaru mu l'ehu k'eze iya.

¹⁵ Tobudu iya bu; mu jepfu ndu ono, a kpuru le ndzu ono, bu le Telu-Abibu le mgboru enyimu Keba. Mu je anodu l'eka ephe no; noduepho rakafu enya l'echilabo phe mgburugburu no abali esaa.

*Aanmaru Ezekelu okwa
(Ezek 33:1-9)*

¹⁶ O be ge abali esaa ono buerupho; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ¹⁷ "Nwa ndiphe; mu mewaru ngu gi buru onye-nche ndu Izurelu;

ọo ya bu; teke i numaru opfu, shi mu l'onu; jejekwa anmaaru phe okwa, mu nmaru ngu ono. ¹⁸ Teke mu suru onye iwashi l'o nwuhufutaje; ophu i ti nmaduru onye obu okwa; mbu ophu i ti suduru iya g'o haa ejo uzo, ootso; k'ophu ee-shi nno dzoo ya ndzu; be onye iwashi obu a-nwuhu nu-a; k'ejo-iphe, oome; ole oo kwanu gubedua be mu a-kpa ishi ochi iya. ¹⁹ O -bukwanuru l'i nmaru onye ono okwa; ophu o kwedu haa ejo-iphe, oome; ophu okwedu haa ejo uzo, ootso be oo-nwuhu nu-a; l'opfu ejo-iphe, oome ono; ole gubedua dzoakwanaru onwongu. ²⁰ Ozo bu; teke onye pfuberekoto paru eme iphe, pfuru oto haa; meahaa ejo-iphe be mu e-doheru iya iphe; l'oovukota daa; dagbua onwiya. Eshinu i ti loduru iya aka le nchi be oo-nwuhu nu-a; k'ejo-iphe ono, oome ono, l'a-zohashikota iphe, du ree, o shi mee. Ole oo kwanu gubedua be mu a-kpa ishi ochi iya. ²¹ O -buru l'onye pfuberekoto be i nmaru okwa g'o to meshi ejo-iphe; ophu o to meduru ejo-iphe be oo-dzuru ndzu; kele o numaru okwa, i nmaru iya; teme gubedua dzoakwapho onwongu."

E me Ezekelu g'o pfubuhu opfu

²² Mu nodu l'eka ono; ike Chipfu bya akparwuta mu l'ehu; Chileke su mu: "Gbeshi jeshia l'eka ono, ali du baswaa ono; oo l'eka ono be mu e-pfuru opfu yeru ngu."

²³ Tobudu iya bu; mu bya agbalihu tugbua jeshia l'eka ali du baswaa ono. Mu rwua l'eka ono bya ahuma odu-biribiri Chipfu, g'o no iya; mbu ophu du g'odu-biribiri ono, mu humajeru

le mgboru ɛnyimu Keba pho. Oo ya bu; mu daa kpuke iphu l'ali. ²⁴ No iya; Unme Chileke bya akparwuta mu l'ehu; palia mu pfube apfube. O bya epfuru yeru mu su: "Tugbua je agu-chia onwongu l'ulo ngu. ²⁵ Gube nwa ndiphe; ephe a-tu ngu okpukpu gude kee ngu egbu; mbu kee ngu egbu k'ophu i tii tsoeduru ejephe l'echilabo phe. ²⁶ Mu e-me g'ire nyakuru ngu l'akpo; mbu k'ophu ii-pfubuhu opfu; g'i ti bajheru phe mba; kele ephe bu ndu ejo-okpoma. ²⁷ Ole teke mu pfuru opfu nu ngu be mu e-me g'i kpuhaa onu. Teke ono be ii-su phe: 'Waa iphe, Okalibe, bu Chipfu epfu baa.' Onye o du g'o ngabe nchi; l'ongabe iya; onye o to dudu g'o ngabe nchi; l'o jika iya angabe; kele ephe bu onu-ulo ta anudu anunu."

4

Ophulanya g'ee-gude kephée Jierusalẹmu

¹ "Oo ya bu; gube nwa ndiphe; pata eja-urwa, du bachibachi dobe l'iphu ngu; woru mkpukpu Jierusalẹmu see esese l'eli iya. ² L'i bya esee g'ee-gude kepheta iya ekepheta; bvuphee ya ose-ogu; l'i bya esekwapho igbulo, ee-shi nyiba iya swikube iya; woru odu-ogu dobegbaa g'o no-kube iya; teme l'i woru okukpo, eegudeje enwukposhi igbulo dophee ya mgburugburu; ³ l'i bya ewota iphe-igwe, du osa bvube g'o buru igbulo igwe no-buharu unu le mkpukpu ono; l'i woru iphu ghaaru iya. G'o duepho g'o bu mkpukpu, ekephetaru ekepheta k'ogu; o buru

ngu kephetaru iya obu. Iphe ono be a-buru ndu Ízurelu iphe-obubama.

⁴ “L'i bya aze aze; gbube mgbureku ekicha ngu; woru ejo-iphe ndu Ízurelu bo onwongu. Abali ole, ii-zekota gbube onwongu nno be ii-vukotaru ejo-iphe phe ono. ⁵ Ukporo abali iri le tete l'abali iri, bu iya no onodu apha ole, ephe mekotaru ejo-iphe; be mu e-me g'i vukotaru ejo-iphe ndu Ízurelu. ⁶ L'ibya aze-zeta aze ozo; ole k'ogu iya bu g'i ze gbube mgbureku ekutara; vuta ejo-iphe ndu Jiuda. Iphe, mu nuru ngu g'i gude vuru iya bu ukporo abali labo; ujiku lanu be no-chiru enya apha lanu.

⁷ “Ghachi iphu l'iphe ono, egoshi g'ee-gude kepheta Jierusalemu ono; chilia aka pfiaru mkpukpu ono ejo-iphe, mu suru l'oo-me phe. ⁸ Mu e-gude okpukpu kekoo ngu g'i tii chizi nchizi jeye i no-ghee ujiku ole, ii-nodukota g'onye kephetaru mkpukpu k'ogu ono.

⁹ “L'i wota witi; me bali; me agwa; me azamu; me igberi; me supelutu wukotaru ye l'ite dobe, ii-gudeje emetaru onwongu buredi. Iphe ono be ii-nodu eri le teke ono, ii-ze le mgbureku ngu lanu ukporo abali iri le tete l'abali iri ono. ¹⁰ L'iswikwapho nri eriri l'aswi; nri, ii-rije mboku-mboku be erwa iya a-duje ukporo shekelu lanu. ¹¹ Mini, iingu anguangu be ii-nodukwapho aswi l'aswi. Kutaje mini jiru okoro nshii, nga mgbo lanu le mboku. ¹² Nri ono be ii-rije egube itaje akara bali-a. Nodu l'eka ndu Ízurelu a-nodu ele ngu enya ghee ya; gudeje nshi nemadzu mee nku, e gude eshi ite.”

13 No iya Chipfu sụ mu: “Oo ẹgube ono bu ẹ ẹ ndu Ịzureḷu e-ri nri, e merwuru emerwu l'ohamoha ono, mu a-chiru phe je edobe ono.”

14 Noo ya; mu sụ: “Oowaa! Okalibe, bu Chipfu; mu te emerwushijekwaru onwomu. Eshi teke mu bu nwata byasu nta-a be mu te edejekwaru onu l'iphe, nwuhuru anwuhu; ophu mu atajeduru anu, anu-egbudu dzu-gburu; ophu anu, aaso nsọ, abahujeduru mu l'onu.”

15 O sụ mu: “O du ree; mu haru ngu uzo g'i gudeje nshi eswi ghee buredi ngu obu; haa egude nshi nemadzu.”

16 Tobudu iya bu; o sụ mu: “Nwa ndiphe; mu e-me g'eka nri eshije abata le Jierusalemu chihu. Ephe a-chijeru uche l'eka eri nri, a turu atutu. Nwa mini, a tadaru atada l'iphe be epe achijeru akurepho l'eka angu; 17 kele nri waa mini be a-du uko. Onyenonu a-bujeru o-huma nwibe iya; o kpoo ya onu-opfu; kele epe a-jokota ehu wufu; mkpata iya buru ejo-iphe, epe mekotaru.

5

1 “Gube nwa ndiphe; pata ogu-echi, atsu nko; gude iya go buru akwo, eegudeje akpu ishi; gude iya kpushia ishi ngu waa eji-agba ngu akpushi. Li bya ewota iphe, eegudeje atu erwa iphe tu ya atutu gude kee ya ekèkè uzi eto.

2 Ujiku olemole, i gude kepheta mkpukpu ono k'ogu -bvupho; li woru oke lanu l'ime uzo eto ono je akpoo oku l'echi mkpukpu ono. Li bya ekpotakwapho uzi lanu l'ime uzo eto ono gude ogu-echi gbubushia ya gbaphee mkpukpu ono

mgburugburu; bya ekpotakwapho ophu kwe iya eto phekaşia l'imeli; kele mu a-mita ogu-echi gude chipyabe phe. ³ Hakwarupho egbushi me eji-agba ono hata kekoo l'igburonu uwe ngu. ⁴ Hatakwapho nwophu haa nwanşii chiru ye l'oku g'oku kepyashikota iya. Oo eka ono be oku e-shi gba-nwuhu dzuru, Izurelu l'ophu.

⁵ “Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Lekpodapho le Jierusalemu be mu woru dobe l'echilabo ohamoha; yele igwerigwe mkpukpu, gbapheru iya mgburugburu. ⁶ Ole ephe gude iwashi, ephe ewe kwefu ike l'ephe tee medu ekemu mu; me iphe, mu toru okpa iya; mbu gbę kanu ekwefuru mu ike e -me le g'ohamoha, no-pheru iya mgburugburu; me mkpukpu, no-phekwaru iya pho. Jierusalemu jikaru eme ekemu mu; jika etso iphe, mu toru okpa iya. ⁷ Oo ya bu le-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Unu ka mkpukpu ozo, buphekotaru unu mgburugburu aburu emekota emekota; ophu unu etsojedu iphe, mu toru okpa iya su g'etsoje; teme ophu unu emejedu ekemu mu; mbu l'unu ta adukpodanu ike metaberu ekemu mu g'ohamoha, bupheru unu mgburugburu emeberu iya. ⁸ Oo ya bu le-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa; o suru: Mbędua l'onwomu be adawaa ngu eka l'ehu ke njo gube Jierusalemu. Mu a-nu unu chipfuu g'ohamoha huma. ⁹ Le k'ębyi ono, unu emegbabe ono be mu e-me unu iphe, mu teke emeswee; ophu mu abyadu emebaa egube iphe ono ozo. ¹⁰ Oo ya

bụ ịe-a; l'echilabọ unu be ndu bu nna a-ta anu unwu phe; unwegirima ata anu nna phe. Mu anu unu chipfuu. Ndu ophu phoduru nu be mu a-chiru tukaa nanu nanu.

¹¹ “Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Eshinu mu no ndzu ge mu no iya-a; be o doru enya l'eshi ophu unu gudewaa ntekpe, bu iphe, aakpofu akpofu pharwushia ulo mu, du nsọ; bya arwu urwuali; be mu e-wofu unu obu; ophu mu ta abyadu ele unu enya ke phuru unu obu-imemini; ophu mu tee dobedu unu ndzu. ¹² Ee-ke unu uzi eto; uzi lanu be mgbu-onwu e-gbushi; ozoo egu egbushia phe l'echilabọ unu; uzi lanu be e-gude ogu-echi gbushia l'azu mkpukpu unu; uzi lanu ophu be mu a-chiru phekaa epheka; bya amita ogu-echi gude chipyabe phe.

¹³ “Mu e-kpukposhi phe ehu-eghu mu; mbu le mu a-tukoshi phe oke-ehu-eghu mu ono jasụ mu emerwua phe iya g'ooghu mu. Mu -mechaa phe nno; ephe amaru l'opfu, mube Chipfu pfuru nu phe be bu l'okophoo be mu gude pfua ya. ¹⁴ Mu e-me unu g'unu buru ọla-l'iswi; unu abukwarupho iphe, e gude eme iphe-ochi l'echilabọ ohamoha, bupheru unu mgburugburu; me l'enya ndu aghata aghata.

¹⁵ “Mu -gudeepho ehu-eghu mu nua unu aphu; mbu gude oke ehu-eghu mu baerupho unu mba, ahụ oku l'ehu; be unu a-buru ndu ohamoha ozo iphe e gude eme iphe-ochi; mbu ndu aanoduje epfutoshi epfutoshi; bya aburu iphe, a-nodu alo ndu ozo eka le nchi; me iphe, a-nodu eyeru ndu ozo ebvu. Noo iphe mube

Chipfu pfuru bu ono. ¹⁶ Sụ-a; mu a-gba unu ejo apfu ono, te edodu nemadzu edodo ono, bu iya bu egu ememe. Mu a-gba iya unu shi nno; mee g'unu buru mkpurupyata. Mu e-me g'okpanri; byapfuta unu ibyato; mu abya egbuchia aka nri eshije abata. ¹⁷ Mu e-zi egu-ememe yee ejo anu-egbudu g'o bya awuppyabe unu gbushigbua unwu unu. Ejo iphe-ememe yee mgbugbumadzu be e-je unu ije l'ehu. Mu e-gude ogu-echi bapfuta unu. O kwa mube Chipfu be pfuru iya nu."

6

Emebyi ndu agwaje iphe

¹ Tobudu iya bu; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ² "Nwa ndiphe; ghachiru ubvu, nogbaa l'ali Izurelu iphu pfuru maberu mu phe; ³ su phe: Unube ubvu, nogbaa le Izurelu l'opfu; unu numakwa opfu, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu. Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu anu unube ubvu l'opfu; me unube nsuda l'opfu baa: Unu huma ahuma le mbedua l'onwomu abyaakwaa egude ogu-echi byapfuta unu; teme mu emebyishikwapho aka unu agwaje iphe. ⁴ Enya aka unu agwaje iphe be ee-chikposhi; eenwukposhia enya aka unu akpoje unwu-isensu oku. Ndibe unu be mu e-gbushichaa tukaa l'iphu agwa unu. ⁵ Odzu unwu Izurelu be mu a-togbochaa l'iphu agwa phe; mu eworu okpu unu tukaa l'enya aka unu agwaje iphe g'o hakota. ⁶ Iphe, bukpo aka unu bu ebubu be mkpukpu, nokota iya nu a-buru ochobu. Ee-nwukposhikota aka unu agwaje iphe enwukposhi; o dabyiru ke mmanu;

buru iphe, a gbadoru agbado. Agwa unu bẹ aakūpyashicha akūpyashi; ẹphe alaa l'iyi. Ẹka unu akpoje ̀nwù-isensu oku aburu ẹka eetsukpòshikota etsukpòshi. Iphe, bukpo iphe, unu gude ẹka mee g'ò ha bẹ e-kpo g'eeekpoje ntụ-a. ⁷ Ndibe unu bẹ ee-gbushi; ẹphe adaka l'echilabọ unu; g'unu amakwanuru l'ọo mbedua bu Chipfu.

⁸ “Ole o nweru-a ndu ophu mu e-dobe ndzu. Mbụ-a o duru-a ndu ophu mu e-me g'ẹphe nahu ogu-echi ono; ẹphebedua bẹ aachikashi je edokashia; ẹphe edzuru alì nonu; mẹ l'ohamoha, dụ iche iche. ⁹ L'ohamoha ono, a kpuru pẹ laa ono bẹ ndu ophu phoduru nu l'ime unu a-nodu nyata mu. Mbụ l'ẹphe anyata g'o gude dụ-beru mu eji; l'ẹphe bu ndu obu pẹ dụ ghelegheleghele l'ẹka mu no; mbụ l'ẹphe gbakutaru mu azu; bya ewochiaru iphu ghaaru agwa gwalahaa. Ẹphe -nyataẹ ya pho ẹphe ala onwophe ashi; k'ẹjo-iphe, ẹphe meru; waa k'ẹbyi, ẹphe no megbabẹ ono. ¹⁰ O buru teke ono; bẹ ẹphe a-maru l'ọo mbedua bu Chipfu; l'ọ to budu kẹ mkpe bẹ mu shi pfua lẹ mu e-me g'ẹjo iphe-ẹhuka dapfuta pẹ ono.”

¹¹ Nnajiuphu, bu Chipfu bya epfuru yeru mu su: Kua ẹka pyaa; zọo okpa kpitikpiti l'alì; chia mkpu su: Tụswekwa! Noo kele ndu Ízurelu eme ẹjo ahuma; o buru ogu-echi bẹ ee-gude gbushia pẹ; waa ẹgu-ememe; mẹ mgbu-onwu. ¹² Ndu ophu bu l'ẹka dụ ẹnya bẹ bu mgbu-onwu e-gbu pẹ; ndu ophu bu ntse buru ogu-echi bẹ ee-gude gbua pẹ; ndu ophu phoduru nu; a -haa pẹ

ḗphe nòdu ndzụ bẹ bụ ẹgu e-gbu phẹ. Noo gẹ mu e-gude kpukposhi phẹ oke ẹhu-eghu mu bụ ono. ¹³Teke ono; unu a-makwanuru l'ọo mbedua bụ Chipfu; mẹ ndibe unu, e gbushiru egbushi -dakaephò l'ẹka agwa phẹ nọ; mbụ bya adaka nanụ nanụ l'ẹnya ẹka ẹphe agwajẹ iphe; mbụ l'eli úbvú úbvú, hagbaa l'eli; mẹ lẹ mkpakponu eze úbvú; mẹ lẹ mkpula oshi, jakashigbaaru ajakashi; mękpoo lẹ mkpula achi, ẹkwò dụ; mbụ l'ẹkameka ono, ẹphe shi akpojeru agwa phẹ ùnwù-isensu, eshi mkpọ ọku ono. ¹⁴Mu a-hali ẹka; wata phẹ ada ẹka kẹ njo l'ẹhu; mee alì ono g'ọ bụru ochobu, dabyiru kẹ mmanụ; shita l'echiegu ono jasụ lẹ Dibula; je akpaa l'iphe, bụ ẹka ẹphe bukọtakpoo ebubu l'ophu. Ọo ya bụ g'ẹphe amakwanuru l'ọo mbedua bụ Chipfu.

7

Teke ikpazụ duakwaa ntse

¹Tòbudu iya bụ; Chipfu bya epfuru yeru mu sụ: ²“Nwa ndiphe; wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfuru alì Ízureḷu baa: Ọ bvụ-o! Kẹ unu abvụ-o! Alì ono, gbaa mgburugburu bẹ nkiya bvụakwaru! ³Teke k'unu a-bvụ bẹ rwuakwaru nụ. Mu a-tukoshi unu ẹhu-eghu mu. Mu e-kpe unu ikpe g'iphe, unu eme gude dụ; pfukwaapho unu ụgwo ẹbyi, unu emegbabẹ. ⁴Mu ta abyakpòdaa ele unu ẹnya kẹ phụaru unu obu-imemini; ophu mu abyadụ edobe unu ndzụ. Mu pfufutaje unu ụgwo iphe, unu eme; waa kẹ ẹbyi ẹbyi ono, eeme l'echilabọ unu ono. Noo teke unu a-maru l'ọo mbedua bẹ bụ Chipfu.”

⁵ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: “Ejo iphe-ehuka be kwokwaru ibe iya nkwoṭankwo eje abya. ⁶ Teke ikpazu rwuakwaru! Mbụ le teke ikpazu be rwuwaru erwurwu! O gbalihuakwaru ejewa abyapfuta unu! O byarwutaakwaru abyarwuta! ⁷ Unube ndu bu l’ali-a; o rwuakwaru teke unu a-buru mkpurupyata. Teke o bu be rwuakwaru nu. Mbụ l’eswe-nrimaphu noakwaa unu phakuu. O to buekwa ebvu ehu-utso be aa-nodu agu; o buakwaa naganaganaga a-nodu adagbaa l’ubvu ubvu.

⁸ “Mu abyawaa unu atukoshi oke ehu-eghu mu; mu e-vuru ehu-eghu mu byabe unu l’ishi. Mu e-kpe unu ikpe iphe, unu eme; pfukwapho unu ugwo ebyi, unu emegbabe. ⁹ Mu ta abyadu ele unu enya ke phuru unu obu-imemini. Mbụ le mu ta abyadu edobe unu ndu; mu pfufutaje unu ugwo iphe, unu eme; waa ke ebyi ono, eeme l’echilabo unu ono. Noo teke unu a-maru l’o mbedu, bu Chipfu be echi unu iphe ono.

¹⁰ “Lekwa! O kwa ntanu-a be bu mboku ejo-iphe obu; mbụ l’o rwuakwaru! Ola-l’iswi gbeshiakwaru ije! Mgbonu jaakwaru ajaja kpuru yegele! Eku-onwonye tushiwaa ige g’oshi-omi. ¹¹ Oo iwashi be e gude ahụ nemadzu ahuhu ejo-iphe. O to dukwa ndu ono, duru onye ophu aphodu nu mbụ l’ikpoto ndu ono taa phodukwa; ophu iphe, epe nweru enweru aphodudu; ophu iphe, aga le mkpa aphodukwapho. ¹² Teke o bu rwuakwaru. Mboku o bu be dukwaa ntse. G’onye azuta iphe azuta te etekwa eswa; ophu onye ere iphe

erere agukwa aphu; kele oke ehu-eghu dapfu-taakwaru ikpoto oha ono g'ephe ha. ¹³ Mbu-a; onye reru iphe be taa gbataekwa iphe, o reru gbiriri jeye g'ephenebo a-no-beru; kele ophulenyaa, a phuru l'ishi ikpoto oha ono be a ta abyadu agbanwe agbanwe. Ejo-iphe, ephe eme be mewaru ophu o to dudu m'onye lanu, adu ike adzo onwiya ndu. ¹⁴ Ephe gbuwaru opu-ogu; tukowaa iphemiphe kwakobe ree; obenu l'o to nweddu onye ophu eje ugu; kele oke ehu-eghu mube Chipfu tukowaru dapfuta ikpoto oha ono g'ephe ha.

Ee-me ndu Izurelu omeliwe

¹⁵ "L'azu mkpukpu be ugu-echi no kwagebe; l'ime mkpukpu bukwanuru mgbu-onwu waa ugu-ememe no iya. Ndu ophu no l'egu be bu ugu-echi be ee-gude gbushia phe. Ndu ophu no l'ime mkpukpu buru mgbu-onwu waa ugu-ememe a-vu phe kpatakpata. ¹⁶ Ndu phoduru nu be a-gbaru lachaa l'ubvu je anodugbaa kpoyoo ge ndo, no le nsuda; onyenonu a-nodu l'eka ono ara ekwa ejo-iphe, o mekotaru. ¹⁷ Onyemonye be eka a-tsushihukota me; ikpere aphugbaa onyemonye dori dori ge mini, ayoz azamu. ¹⁸ Ephe e-ye uwe-aphu; ndu-agugu erwuta phe erwuta. Iphere ejikota onyemonye iphu; teme aakupushikota phe ishi akpushi. ¹⁹ Mkpola-ochaa phe be ephe e-tuphashichaa le gbororo uzo; mkpola-ododo aburu phe iphe, aaso nso. Mkpola-ochaa phe; me mkpola-ododo phe be taa dudu ike adzota phe le mboku, Chipfu a-tukoshi phe oke ehu-eghu iya ono. O to

dudu ike eme g'egu ta aguhe phe; ophu ephe egudeedu iya azu-ji onwophe ephe; kele o mewaru; ephe nwulahu l'eme ejo-iphe. ²⁰ Mma iphe, ephe anya l'olu ama be ephe gude kuahaa onwophe. O buru iphe-olu ono be ephe gude akpushiru onwophe agwa; yee iphe, aaso oyi ono, ephe dobegbaaru ono. Oo ya bu; mu eworupho iphe ono, mee g'o buru iphe, ephe anodu aso oyi.

²¹ “Mu e-woru iya ye ndu ohozo l'eka g'o buru iphe, ephe a-kwata l'okwata; mbu mee ya g'o buru iphe, ndu iwashi, bu le mgboko-a anatakota le nfu. O buru ndu ono e-woru iya merwushikota. ²² Mu e-wofu iphu l'eka ephe no; ndu ono abya emerwushikota eka ono, mu yeru enya ono; mbu le ndu ana-nfu a-bahu iya je emerwushia ya.

²³ “Meta egbirigba; kele ali ono be bukota egbu-ochi be jiru iya ejiji; mbu le mkpukpu ono be buepho eme ehuka ehuka bu iphe, jiru iya nu. ²⁴ Mu e-duta ndu kachakpo ewe iwashi l'ohamoha l'ophu; g'ephe bya anatakota phe unuphu ibe phe. Mu e-me g'ekuku, ndu nweru okpehu eku onwophe laa nlanu; kele eka duru phe nsu be ee-merwushikota emerwushi. ²⁵ Teke ejo ola-l'iswi byarupho be ephe a-choahaa ehuguu; ole ephe taa cho-vudu iya. ²⁶ Ejo iphe ehuka akwo ibe iya nkwotankwo; teme ejonzi a-dakwapho mgbadapfu. Ephe anoduje achikaraphaa g'eeshi ge ndu mpfuchiru Chileke phuru phe ophulunya; ndu-uke Chileke agbe zibuhufulenu ekemu; teme ndu bu ogerenya

akpo-zibuhuru nemadzu uto. ²⁷ Onye eze a-
 nodu agu aphu; onye-ishi a-nodu o too maduru
 iphe, oome ememe. Ndu ali ono be aka a-nodu
 anmakota jijijiji. Mu e-me phe g'iphe, epe
 eme gbaru. Mu e-gude g'ephe gbaru kpee phe
 ikpe. Noo teke epe a-maru l'oo mbedua be bu
 Chipfu.”

8

A phuru ophulanya l'aagwo nshi l'eze-ulo Chileke

¹ “Lime apha k'ishii l'abali k'ise l'onwa k'ishii
 kwapho; be mu no l'ulo mu; ndu bu ogerenya
 ndu Jiuda toko nodu l'ataphu mu; unme
 Nnajiuphu, bu Chipfu bya akparwuta mu l'ehu.

² Mu bya elee enya; bya ahuma iphe, du ge
 nemadzu. Shita l'eka du g'o bu upfu iya jasu l'ali
 be du g'o bu oku; gb'e l'upfu iya jasu l'uzo imeli be
 egbuepho nwiiinwii g'ope, aphu ke ngerengere.

³ Tobudu iya bu; o bya amachia iphe, du g'o
 bu aka woru mu l'egbushi. Unme Chileke ono
 palia mu imeli; mu nodu le mgbaka ali waa
 igwe. O buru l'ophulanya ono, Chileke meru;
 mu nodu aphu ono; be o gbekwapho pata mu
 jeshia Jierusalemu; mbu paru mu jeshia onu
 aka eeshije abahu l'onu-oguzo isheli k'ime oma-
 unuphu eze-ulo Chileke; mbu l'eka ono, e doberu
 agwa ono, akpatsuje oke ehueghu Chileke ono.”

⁴ Mu bya elee enya huma odu-biribiri Chileke
 ke Izurelu; mbu ophu dupeho g'ophu mu
 humajeru l'ophulanya l'ali, du baswaa pho.

⁵ Noo ya; o su mu: “Nwa ndiphe; lekpodapho

ḡnya l'uzo isheli." Oo ya bu; mu bya elee ḡnya l'uzo isheli obu. O buru l'eka eeshije abahu l'uzo isheli l'onu-oguzo eka oru-ngweja no be mu humaru agwa ono, emeje g'e koo okophoo ono.

⁶ O bya asu mu: "Nwa ndiphe; ?i humaru iphe, ephe eme; mbu ejo akpamara, ndu Izurelu eme l'eka-a; shi nno achifu mu achifu l'eka duru mu nsu-a? Teme o bururo nta-a be ibya ahuma ejo akpamara ophu kabarou owa eshihu uka."

⁷ No iya; o duta mu jeshia l'eka eeshije abahu l'oma-unuphu eze-ulo Chileke ono. Mu rwua; bya elee ḡnya huma enu, a hafuru l'igbulou ono.

⁸ Onye ono su mu: "Nwa ndiphe; tua enu tu-fua igbulou ono uzo." Oo ya bu; mu bya eworu igbulou ono tu-fua uzo; bya ahuma onu-mgbo l'eka ono.

⁹ O su mu: "Bahujeh ahuma ejo akpamara, ephe eme l'eka ono." ¹⁰ Tobudu iya bu; mu bahu nu; bya elee ḡnya huma unwu anu, du iche iche, awuje l'epho g'e seshikotaru iya l'igbulou ono g'o ha; mekpoo unwu anu, aaso nsou; mekwapho iphe, bu agwa ndu Izurelu g'o hakota. ¹¹ Ndu bu ogerenya ndu Izurelu du ukporo umadzu eto l'umadzu iri pfukotaru l'iphu eka ono; Jiazanaya nwa Shafanu be yikwapho le ndu pfuru l'eka ono. Onyenonu pagbaarujeh iphe, eegudeje akpo unwu-isensu oku l'eka; enwuru oku unwu-isensu, eshi kweekweekwee shi l'iphe ono akpu tututuutu. ¹² O su mu: "Nwa ndiphe; ?Oo kwa i humaru iphe, ndu bu ogerenya ndu Izurelu anouduje l'ochii eme? Onyenonu be nochaa l'ulo agwa iya. Ephe nodu epfugbaa asuje:

'Chipfu ta ahumakwaru anyi; teme le Chipfu gbakutakpoakwaru nu ali-a azu.' "

¹³ O byakwa asu mu ozo: "Ghakpodapho enya ozo huma phe l'eka ephe eme iphe, kabaa ndu owa-a eshihu uka." ¹⁴ No iya; o bya eduru mu jeshia l'onu-oguzo, eeshije abahu l'ulo Chipfu l'uzo isheli iya; mu bya ahuma unwanyi, nogbaa anoo l'eka ono ara ekwa agwa phe, bu Tamuzu.

¹⁵ O su mu: "?O kwa li humaru iya; nwa ndiphe? O gbẹ bururo nta-a be ibya eje ahumabakpooro ophu ka ndu owa-a eshihu uka." ¹⁶ O gbẹ teke ono bya eduta mu bahu l'ime ime oma-unuphu ulo Chipfu ono. L'onu-oguzo, eeshije abahu l'eze-ulo Chileke ono be iphe, rwuru unwoke ukporo l'ise no le mgbaka nwulo, no teme l'e rwua orungweja Chipfu. Ephe wokotaru azu ghaaru eze-ulo Chipfu ono; woru iphu chebekota l'uzo enyanwu-awawa. Ephe nodu ephozetajegba l'uzo enyanwu-awawa abaru enyanwu aja.

¹⁷ O su mu: "?O kwa i humaru iya; nwa ndiphe? ?O bu iphe, du huswa huswa huswa too; mbu ejo akpamara-a, onu-ulo Jiuda no l'eka-a eme-a? Mbu oo ephe iphe-kpanganga be ephe meru; o ji ali-a ebushihu ebushihu; shi nno akpatsue mu pho ehu-eghu. Lekpodapho g'ephe ejikwoshi oshi atsụ onwophe l'imi; su l'oo mbedua be ephe eme iphe-iphere!" ¹⁸ Oo ya bu le-a; mu e-gude ehu-eghu mee phe iphe. Mu ta abyadu ele phe enya ke phuaru phe obu-imemini; ophu mu abyadu edobe phe ndzu. Ephe e-chichakpo mkpu l'o tsua mu etsutsu le nchi; ole mu ta abyadu angaru phe nchi."

9

Eegbushi ndu agwo nshi

¹ Tɔbudu iya bɔ; mu nɔma ɛka oochi mkpu ara iya arara asuje: “Unu kpɔritaru ntse; unube ndu echeje mkpukpu nche. G'onyenonu gudechaa ngwogu iya l'ɛka!” ² Noo ya; mu bya ahuma unwoke ishii g'ephe shi l'onu-oguzo, nɔ l'uzo isheli eje abya. Onyenonu pagbaarɔ ngwogu iya l'ɛka. O nwekwarupho nwoke lanu yele ephe swi. O yeru uwe ɛkwa ocha; turu mkpara-ɛkwo le mgbureku. Ephe wuba je apfuru l'aguga ɔru-ngweja ono, e gude onyirubvu mee ono.

³ Noo ya; ɔdu-biribiri Chileke ke Izurelu gbeshi l'eli chierobu ono, bɔ ɛka o shi nodu ono je anodu l'onu-abata eze-ulo Chileke ono. Noo ya; Chipfu bya eku nwoke ono, yeru uwe ɛkwa ocha; bya eturu mkpara-ɛkwo le mgbureku ono; ⁴ su iya: “Je etsoru mkpukpu Jierusalemu l'ophu jegbabe. Ndu agu aphu bya ara ɛkwa k'ɛbyi ono, emegbabe l'ime mkpukpu ono be iime iphe-ohubama l'egedegee onu-iphu.”

⁵ No iya; mu bya angabe nchi numa ɛka o suru ndu ophuu: “Unu tsoru iya; je etsoru mkpukpu ono gbushia ndu unu humaru. Unu ta aphukwaru phe obu-imemini; ophu unu edobekwa phe ndzu. ⁶ Unu gbushia unwoke, buwaa ogerenya; me ndu bu okoroby; me unwumgboko; me unwanyi; mekpoo unwegirima. Ole ɔo g'o to dukwa ndu ophu e meru iphe-ohubama ono, unu e-byi ɛka. ɛka unu a-wata iya bɔ l'ulo ono duru mu nsɔ ono.”

Oo ya bu; ephe shi le ndu bu ogerenya, no l'ataphu eze-ulo Chileke ono; wata phe egbushi.

⁷ O sukwa phe pho: “Unu merwushia eze-ulo ono emerwushi; unu egbushia nemadzu g'oto tuko oma iya sweta. Ngwa unu tugbua jeshia!” Oo ya bu; ephe tugbua je etsoru mkpukpu ono gbushiahaa nemadzu.

⁸ Teke ono, ephe egbushi nemadzu ono be mu no nkinyi mu; mu daa kpube iphu l'ali; chishia mkpu su: “Oowaa! Nnajiuphu, bu Chipfu! ?Iime g'i gude oke ehu-eghu ngu-a, i tukoshi Jierusalemu-a gbushigbua ndu Izurelu ophu phoduru nu to?”

⁹ O su mu: “Ejo-iphe, ndu Izurelu; waa ophu ndu Jiuda eme be kwatakwaru paa eka apaa. Ali ono bu iphe, jiru iya nu bu egbu-ochi. Mbule mkpukpu ono be bu eme ejo-iphe, jiru iya ejiji. Ephe nodu anoduje epfu su: ‘Chipfu gwobeakwaru ali-a. Chipfu taa humajekwa iphe, anyi eme.’” ¹⁰ Oo ya bu le mu ta abyadu ele phe enya ke phuru phe obu-imemini; ophu mu abyadu edobe phe ndzu. Iphe ono, ephe mekotaru ono be mu e-vukota kpube phe l'ishi.”

¹¹ A bya ele enya; nwoke ono, yeru uwe ekwa ochaa; bya eturu mkpara-ekwo le mgbureku ono lwaphuta azu; bya asu iya: “Mu meakwaru iphe, i suru ge mu mee.”

10

Odu-biribiri Chileke lufuru l'eze-ulo Chileke

¹ Tobudu iya bu; mu bya elee enya; mu huma iphe, du g'aba-eze, e gude mkpuma safaya

mee g'ọ nọ l'akpaminigwe, nọ nọghata ishi chierobu ono. ² Noo ya; Chipfu pfiaru nwoke ono, yeru uwe ẹkwa ọchaa ono sù iya: “Bahù lẹ mgbaka ọkpa ọgba-kperekpere, nọkota lẹ mkpula chierobu ono. Ye ẹka l'ime chierobu ono vọta icheku-ọku; vọ-jia ọbochi-ẹka ngu. L'i je eworu iya ghaa lẹ mkpukpu ono.”

Mu nọdu ele iya ẹnya; ọ bahù. ³ Chierobu ono pfiuchaaru l'uzo ndohali eze-ulo Chileke ono lẹ teke nwoke ono bahuru; urwukpu bya ejichaa imime oma eze-ulo ono ejiji. ⁴ Tọbudu iya bu; ọdu-biribiri Chipfu shi l'eli chierobu ono gbeshi je anọdu l'ọnu-abata eze-ulo Chileke ono. Urwukpu bya eji eze-ulo Chileke ono ejiji. Ogbu-nwiiinwii, shi l'ọdu-biribiri Chipfu ono bya eji oma-ulo Chileke ono ejiji. ⁵ Igiji nkù chierobu ono bẹ a gbẹchaa l'azọ oma-unuphu anu g'ọodaepfo g'ọ bu olu Chileke, bu Ọkalibe-kangokotaru-nu teke oopfu opfu.

⁶ Teke Chipfu sọru nwoke ono, yeru uwe ẹkwa ọchaa ono g'ọ guta ọku lẹ mgbaka ọkpa ọgba-kperekpere ono; mbu l'echilabo chierobu ono; bẹ nwoke ono bahuru je apfuru l'aguga ọkpa ọgba-kperekpere lanu. ⁷ No iya; chierobu lanu l'ime chierobu ẹno ono; machia ẹka guta ọku, nọ l'echilabo ẹka ono, ẹphe nọ ono. Ọ guta ọku ono ye nwoke ono, yeru uwe ẹkwa ọchaa ono l'ẹka. Nwoke ono gude iya tugbua.

⁸ Lẹ mkpula nkù chierobu ono bẹ iphe, du g'ẹka nemadzu nọgbaa. ⁹ Mu bya elee ẹnya huma Ọkpa Ọgba-kperekpere ẹno, nọkota l'aguga chierobu ono. Ọkpa Ọgba-kperekpere ono duchaa nanu nanu nọ-kubegbaa chierobu

ono. Ọkpa Ọgba-kperekpere ono nọdu aphukotaepfo ngerengere ge kirísòlàyítù. ¹⁰ Ọkpa ọgba-kperekpere ono ephen'eno be gbakotaepfo nanu. O dukotaepfo g'ọ bu ọkpa ọgba-kperekpere ozo; be e pyoru l'ime iya. ¹¹ Epehe -nọdu atugbu; epehe atuko shia uzo lanu l'ime uzo eno ono, chierobu ono ghagbaaru iphu ono. Ophu ọkpa ọgba-kperekpere ono aswi-jijedu aswi-ji me chierobu ono nọdu eje. O buru ibiya ophu chierobu ono gharu iphu; be ọokwasejeru. Epehe -nọdu eje; be epehe ta aswi-jijedu aswi-ji m'ephe -phobewaa tugbua. ¹² Ehu phe l'ophu; mekpoo okpurukpu phe; me eka phe; me nku phe be bu enya jikotaru iya ejiji. O buru g'ọkpa ọgba-kperekpere phe ono epehe no eno ono dukotakwapho bu ono. ¹³ Mu numa g'eekugbaa ọkpa ọgba-kperekpere ono "Galugalu."

¹⁴ Chierobu ono nwekotaru iphu eno eno l'ehu l'ehu. Iphu lanu bu iphu chierobu; iphu k'ebo bu iphu nemadzu; iphu k'eto buru iphu oduma; iphu k'eno buru iphu ugo. ¹⁵ No iya; chierobu ono bya angulihu imeli imeli. O buru phe be bu iphe ono, nọgbaa ndzu ono, mu humajeru l'aguga enyimu Keba ono. ¹⁶ O nọdu abujeru teke chierobu ono tugburu; ọkpa ọgba-kperekpere ono, nọgbaa phe l'aguga ono etsoru phe. Teke chierobu ono sashiru nku g'ephe phelihi l'ali; be ọkpa ọgba-kperekpere ono, nọgbaa phe l'aguga ono anọdujeepfo g'ephe no; epehe ta alufudu l'eka epehe nọgbacha. ¹⁷ Teke chierobu ono no-kirishiru; ọgba-kperekpere ono anokirishikwapho. Teke chierobu ono phelihuru;

ḗphe angụ-lihukwaphọ tsoru phe; keḷe unme iphe ono, nọgbaa ndzu ono bẹ nọkota l'ime phe.

¹⁸ Tọbudu iya bu; ọdu-biribiri Chipfu ono lufu l'ọnu-ulo eze-ulo Chileke ono; je anọdu l'eli chierobu ono. ¹⁹ Mu nọdu elekpọephe ẹnya; chierobu ono sashia nkù phe; shi l'alì phelihukọta. Ẹphe nọdu ephe; ọkpa ọgba-kperekpere ono nọdu etso phe. Ẹphe pheru je anọdu l'ọnu-abata ọguzo ọphu nọ l'uzo ẹnyanwu-awawa l'eze-ulo Chileke. Odu-biribiri Chileke ke Ízureḷu nọdu phe l'eli. ²⁰ Oo phe bẹ bu iphe ono, nọgbaa ndzu ono, mu humaru le mkpula Chileke ke Ízureḷu l'aguga ẹnymu Keba phọ. Oo ya bu; mu bya amaru l'ọo chierobu bẹ ẹphe bu.

²¹ Ẹphe nwekọtaru iphu ẹno ẹno; me nkù ẹno ẹno l'ẹhu l'ẹhu. Le mkpula nkù phe ono bẹ iphe, dugbaa g'eka nemadzụ nọkota.

²² Iphu phe dukotaephe g'iphu ndu ọphu mu humajeru l'aguga ẹnymu Keba phọ. Ọphu nọnu anọdujeephe eje ala l'iphu nhamunha.

11

Ee-gbushi ndu Jierúsalem

¹ Tọbudu iya bu; Unme Chileke bya apalia mu; paru jeshia l'ọnu-oguzo ọphu nọ l'uzo ẹnyanwu-awawa l'ulo Chipfu. L'ọnu ẹka eeshije abahu l'ọnu-oguzo ono bẹ unwoke ukporo l'ise nọ. L'ime phe bẹ mu humaru Jiazanaya nwa Azuru; me Pelataya, bu nwa Benaya, bu phe bu ndu-ishi ndu ono.

² Chipfu bya asu mu: “Nwa ndiphe; ọo ndu-a bẹ anọduje achì ẹjo idzu; buru phe anọduje le

mgbazi g'e mee ejo-iphe le mkpukpu-a. ³ Epeh nodu asuje: 'Toko orwudu teke aa-kpushi ulo to? Mkpukpu-a bu ite, eeshi iphe be o bu; anyibedua buru anu, eeshije l'ite ono.' ⁴ Oo ya bu; pfua ejo-iphe e-me phe nu; nwa ndiphe; pfua iphe, mu suru l'oo-me phe."

⁵ Tobudu iya bu; Unme Chipfu bya mu l'ehu; bya asu mu ge mu su: "Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Oo iphe ono be unu epfu; unube ndu Izurelu; ole mu makotaru iphemiphe, unu ari l'oriri. ⁶ Unu gbushiwaru ikpoto nemadzu le mkpukpu-a; iphe, jiru gbororo buru odzu ndu unu gbushiru egbushi.

⁷ "Oo ya bu le-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Ndu ono, unu gbushiru kube l'ime mkpukpu ono be bu anu ono; mkpukpu-a buru ite-oku ono; ole mu a-chita unubedua chifu le mkpukpu-a. ⁸ Ndu ogu-echi be agu unu; ole oo ogu-echi ono be mu e-gude bapfuta unu. Noo iphe, Chipfu epfu bu ono. ⁹ Mu achifuta unu l'ime mkpukpu ono; nwuru unu ye l'eka ndu ohozo; mbu nua unu aphu. ¹⁰ Oo ogu-echi be ee-gude gbushia unu. O buru l'oke ali ndu Izurelu be mu a-nu unu aphu ono. Oo ya bu; g'unu amakwanuru l'oo mbedua bu Chipfu. ¹¹ Mbu le mkpukpu-a ta abyadu aburu unu ite, eeshi iphe; ophu unu abyadu aburu anu nodu l'ime iya. Mu a-nodu l'oke ali ndu Izurelu nua unu aphu. ¹² Oo ya bu; g'unu amakwanuru l'oo mbedua bu Chipfu; kele unu te etsoduru iphe, mu toru okpa iya su g'e tsoje; ophu unu te emeduru ekemu mu. Iphe, unu gbep mechia bu

l'unu byaru emeahaa g'ohamoha ono, bupheru unu mgburugburu emeje."

¹³ No iya; mu ndukwadu epfu iphe ono; Pelataya nwa Benaya nwuhu. Mu bya adaa kpupyabe iphu l'ali; chia oke mkpu su: "Oowaa; Nnajiuphu, bu Chipfu! ?Iime g'i gbushikota ndu Izurelu ophu phoduru nu too?"

E kwe ukwe k'alwalwa ndu alwutaru alwuta.

¹⁴ Chipfu byakwa epfuaru mu ozo su: ¹⁵ "Nwa ndiphe; ndu bu le Jierusalemu l'epfukwa opfu ehu ndu Izurelu; mbu unwune ngu ono a kpuru unu l'ephe le ndzu ono asuje: 'Ndu ono, a kpuru le ndzu ono be nonukaakwaru Chipfu uzanya. Ali-a l'ophu buwaru nke anyi.'

¹⁶ "Oo ya bu; su phe: 'Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: O bu eviya l'oo mbedua rwutacharu phe je edobe uzanya uzanya; l'ali ndu ohozo; mbu woru phe ghakaa le mkpukpu le mkpukpu ono; ole g'o duhabe be mu bulekwaru phe-a akpo gbobutaru mee; le mkpukpu le mkpukpu eka ono ephe lagbaaru ono.' ¹⁷ Oo ya bu; su phe: 'Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Mu e-shi l'ohamoha ono rwutakota unu; bya achikobe; mbu shi le mkpukpu le mkpukpu ono, a chikashiru unu; unu lagbaa ono chita unu chiphutaazu. Mu abya eworu ali Izurelu nu-phu unuazu.'

¹⁸ "Ephe alwaphutaazu l'ali ono; bya atuko iphe, aakpofu l'enwa, no iya nu; me ebyi, eemegbabe l'ime iya wofukota. ¹⁹ Mu e-me g'obu buru phe nanu; mu e-woru unme ophuú ye phe l'ehu; mu ewofu okpoma mkpolanu,

ephe nweru; woru okpoma, du belebele nu phe; ²⁰ k'ophu ephe a-noduje etso iphe, mu toru okpa iya; bya anwube enya meahaa ekemu mu. Ephe aburu ndibe mu; mu aburu Chileke phe. ²¹ Obenu le ndu ophu kporu obu ye l'iphe, aakpofu l'enwa ono; me l'eyi, ephe emegbabe; be mu e-woru iphe, ephe eme kpukposhi l'ishi. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu ono."

Alufu Odu-biribiri Chipfu le Jierusalemu

²² Tobudu iya bu; chierobu ono, okpa ogba-kperekpere nogbaa l'aguga ono woru nkú phe sashia; odu-biribiri Chileke ke Izurelu nodu phe l'eli. ²³ Odu-biribiri Chipfu ono bya eshi l'ime mkpukpu ono gbalihu je edegebe l'eli úbvú, no l'uzo enyanwu-awawa mkpukpu ono. ²⁴ Mu nodu aphu ophulanya, Unme Chileke goshiru mu; Unme ono palia mu je edobe l'eka ndu ono, a kpuru le ndzu ono no le Babilonu. Oo ya bu; mu phu-buhu ophulanya ono, mu shi aphu ono. ²⁵ Tobudu iya bu; mu toko iphe ono, Chipfu goshikotaru mu ono pfiaru ndu ono, a kpuru le ndzu ono.

12

Onye mpfuchiru Chileke, no onodu onye a kpuru le ndzu

¹ Tobudu iya bu; Chipfu bya pfiaru mu su:
² "Nwa ndiphe; o kwa l'echilabo ndu ekwefujeru mu ike be i bu. Ephe nwekwaru enya; ophu ephe aphudu iya uzo; ephe nweru nchi; ophu ephe ta anudu iya iphe; kele ephe ekwefuje ike.

³ “Oo ya bu; nwa ndiphe; gwekobe iphe ngu g'onye a kpuru le ndzu ala ohozo. G'o bukwaru l'eswe teke ephe ele ngu enya; be ii-gweta gwefu l'eka i no; tugbua lasha eka ozo. ?A maru; ? iphe ono erwu-a phe l'ehu; e -gudekpoooro l'ephe bu ndu kwefuru ike. ⁴ Teke o beru l'eswe teke ephe ele ngu enya; gwetakota iphe ngu gwefu; g'onye a kpuru le ndzu ala ohozo. Teke o beru l'uzenyashi; kwalia teke ephe ele ngu enya; tugbua g'onye a kpuru le ndzu ala ohozo. ⁵ Bvufua uzo l'igbulo mkpukpu le teke ephe ele ngu enya; shi l'eka ono vufu iphe ngu ono. ⁶ Dee iphe ono l'ukuvu l'eka ephe ele ngu enya; vuta iya vufu le nchi ejihu. L'i woru iphe kechia l'iphu gi ti huma ali enya; kele mu mewaru ngu gi buru iphe-ohubama duru ndu Izurelu.”

⁷ Oo ya bu; mu bya emee egube ono, a suru mu ge mu mee ono. O be l'eswe; mu bya egwefutakota iphe ono, mu gwekoruru gude alufu g'onye a kpuru le ndzu ala ohozo ono. O bya erwua l'uzenyashi mu gude eka bvufu-a uzo l'igbulo ono. Mu gweta ivu mu le nchi ejihu gbeshi; ephe nodu ele mu enya; mu paru iya nmakobe l'ukuvu; o buru mu atugbu.

⁸ Tobudu iya bu; o be l'utsu; Chipfu bya epfuru yeru mu su: ⁹ Nwa ndiphe; ?o kwa le ndu Izurelu, bu ndu kwefuru ike ono ta ajiduru ngu su: ?Bu gunu be iime nno? ¹⁰ Su phe le-a: Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Ozi-a, dukwaru onye bu ishi le Jierusalemu; bya aduru onu-ulo ndu Izurelu l'ophu. ¹¹ Su phe: Mbèdua bu unu iphe-nggoshi; mbu l'oo egube

ono, mu mekòtaru ono bu g'ee-mekòta unu. Èphe a-wufu buru ndu a kpuru lè ndzu lashia òhozo. ¹² Onye òphu bu onye-ishi l'echilabò phè bè e-gweta iphe iya nmakoru l'ukuvu lè nchi ejihu tugbua. Ee-bvufuru iya uzo l'igbulò g'o shia lufu. Oo-kwechi iphe l'iphu; g'o to gude ònya iya hùma alì ono. ¹³ Mu e-woru ugbu mu geberu iya; g'ò nmalahuru mu l'ònyà; mu eduru iya jeshia Bábilònu, bu alì ndu Kaludiya. O buru l'èka ono bè òo-nòdu nwuhu; òle o tò byakwanù egude ònya iya hùma alì ono. ¹⁴ Ndu ono, eswipheje iya nù ono bè mu a-chìkashichaa nanù nanù; mbù ndu ejejeru iya ozi; mè ndu ojogu iya g'èphe ha. Mu a-mìta ogu-echi gude chipyabe phè.

¹⁵ “Teke mu chikashieru phè phò; èphe tuko iphe, bu òhamoha dzuru; mbù mee èphe dzuru mkpukpu, nonu bè èphe a-maru-a l'òo mbedua bu Chipfu. ¹⁶ Òle nwa ndu òphu habe nwahabe bè mu e-me-a g'e te gude ogu-echi gbua; waa g'ègu-ememe; mè mgbu-ònwu te egbu phè. Oo ya bu g'èphe anòdu l'òhamoha ono, èphe jekpòoru; kòshikota èbyi, èphebe ndu Ízurelu shi emegbabe. Noo teke èphe a-maru l'òo mbedua bu Chipfu.”

Onye mpfuchiru Chileke, èhu aphù kpaakpaak-paa

¹⁷ Tòbudu iya bu; Chipfu bya epfuaru mu sù:
¹⁸ “Nwa ndiphe; gude èhu-anmanma ria nri ngu; l'i gude èhu-kpaakpaakpaa ndzu-agugu ngua mini. ¹⁹ Sù ndu alì-a: ‘Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu lè kè ndu bu lè Jierúsàlemu; mè

ndu alì Ízurelu baa: Èphe e-gude ndzụ-agụgu eri nri; teke èphe angụ mini meji atọfu phẹ atọfu; kele alì phẹ bẹ aa-tụko iphemiphe, nọ iya nụ natachaa; kele ndu bu iya nụ tsobewarụ wenuka iwashi. ²⁰ Mkpukpu, e bu ebubu l'alì ono a-bụkotaru ẹka dabyiru iphoro; mbụ l'alì ono bẹ a-bụkotaru ochobu. Oo ya bụ g'unu amakwanuru l'ọo mbedua bụ Chipfu.' ”

²¹ Tọbudu iya bụ; Chipfu byakwa epfuru yeru mu sụ: ²² “Nwa ndiphe; ?buna gụnu bẹ ẹtu ono, unubẹ ndu Ízurelu anmajẹ ono bụ; mbụ ono, unu asuje: ‘Mbọku -nọdu anwushi bẹ ọphulenyà, a phuru aphụphu abujeru iphemmanụ.’ ²³ Sụ phẹ: ‘Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Mu e-me g'ẹtu ono ta aduhe; mbụ l'aa-nmabuhu ẹtu ono l'alì Ízurelu.’ Sụ phẹ: ‘Mbọku agbarwutakwaa teke ọphulenyà, a phukotaru e-meẹbekota g'a phuru iya. ²⁴ Noo kele aa-phụ-buhu ọphulenyà ẹregede l'alì Ízurelu; l'agbabuhu iya ẹja, enwedu ishi. ²⁵ Mbedua bụ Chipfu e-pfukwa opfu; iphe, mu pfuru emee gẹ mu pfuru iya; ọ tọo nọdu ọdu ememe. Mbụ l'ọo l'ogbo unubẹ ndu ekwefujeru mu ike-a bẹ mu e-mekota iphe, mu pfuru. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu.’ ”

²⁶ Tọbudu iya bụ; Chipfu byakwa epfuaru mu sụ: ²⁷ Nwa ndiphe; lewaro lẹ ndu Ízurelu epfu l'ọphulenyà ono, ị phukotaru ono bẹ bụ iphe, e-me teke dukwadro ẹnya; mbụ l'iphe, iipfukota bẹ bụ iphe, a-nọ ọdu teme l'ovua. ²⁸ “Oo ya bụ sụ phẹ lẹ-a: Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu

epfu baa: O to dukwa opfu mu ono me nanu, akpo upfu ememe. Iphe, mu pfuru be e-mekota ge mu pfuru iya. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chileke epfu bu ono.”

13

Ikpe, a nmaru ndu mpfuchiru, epfu iphe, Chileke epfuduru

¹ Tobudu iya bu; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ² “Nwa ndiphe; pfiaru mu ndu mpfuchiru ke Izurelu g'oo-duru phe; mbu ndu k'ono epfuchiru Chileke nta-a ono. Pfiua g'oo-du ndu ono bu iphe, gbataru phe l'uche be ephe epfukpofuje su l'oo Chileke be ephe epfuchiru ono. Su phe le-a: ‘Unu numakwa iphe, Chipfu epfu!’ ³ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Nshio unube ndu eswe ono, bu ndu mpfuchiru; mbu ndu ono, anoduje etso iphe, obu phe pfuru phe; l'ebe abu l'o duru iphe, ephe humaru ono. ⁴ Unube Izurelu; ndu mpfuchiru unu dūepho ge nkuta-ōswa, no l'ochobu. ⁵ Unu ta agbajeduru okpa l'eka igbulu Izurelu gbashiru oru; ophu o buro ke kpukwaa ya akpukwa; g'o pfushia ike; kwaberu eswe ke Chipfu ono. ⁶ Ophulanya ephe aphuje bukota ophulanya iphoro. Iphe, ephe asuje l'oo-me abukotajeru uka be ephe dzushiru. Ephe asuje: Wakwa iphe, Chipfu epfu baa'; l'ebe abu l'oo Chipfu be ziru phe nu; teme ephe gbē anoduje ele enya g'iphe, ephe pfukotaru vūa. ⁷ ?Tobudu uka be unu adzujē l'ophulanya, unu aphu; bya epfujē iphe, abudu eviya le teke unu suru: Wakwa iphe,

Chipfu epfu baa; l'ebe abụ l'oo mbedua be pfuru iya nu?"

⁸ Oo ya bu le-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: "Eshi ophu unu adzushi uka bya aphu ophulanya eregede be mu noakwaru unu le njo." Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu ono. ⁹ Ndu ono, aphuje ophulanya, bu uka ono; waa ndu ono, epfuje iphe, abudu irelanu ono be mu a-da eka l'ehu ke njo. Ephe ta abyadu anodubaa l'eka ndibe mu no; ophu a byadu edebaa epha phe l'ekwo, e deshuru epha ndu onu-ulo Izurelu; ophu ephe abyadu abahubaa l'ali ndu Izurelu ozobaa. Oo ya bu; g'unu amakwanuru l'oo mbedua, bu Nnajiuphu, be bu Chipfu.

¹⁰ "Ephe dusweru ndibe mu uzo; ephe asuje le nchi du doo l'ebe abu le nchi du doo. Oobujeru a -nodu akpu igbulu, eshihuduru ike; ephebedua egude penti-ochaa eete iya. ¹¹ Oo ya bu; pfuaru ndu ono, teru iya penti-ochaa ono; l'oo-zekposhihukwa. Oke mini e-dzekwa; akamini-mkpuma adaa; teme oke pherephere ezia ¹² Teke igbulu ono zekposhihuerupho; ?ndiphe ta ajidu unu su: '?Denuhunu penti-ochaa ono, unu teru iya ono?' "

¹³ "Oo ya bu; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Mu e-gude oke ehu-eghu mu mee g'oke pherephere zia; mu egudek-wapho ehu-eghu mu mee g'akamini-mkpuma daa; mebyishia ya; mee ya g'oke mini dzee; mee ya omeliwe. ¹⁴ Mu e-nwutsushikota igbulu ono, unu teru penti-ochaa ono; mbu rwazekota iya

jasu l'ali; k'ophu bu l'aa-humachaa eka a turu okpa iya. O -dakposihuepho ono be unu a-bukotaru mkpurupyata l'ime iya. Oo ya bu; g'unu amakwanuru l'oo mbedua bu Chipfu.

¹⁵ “Noo ge mu e-shi tukoshi igbulọ ono oke ehu-eghu mu bu ono; tukoshi iya ndu ono, teru iya penti-ochaa ono. Oo ya bu; mu akakwanuru unu l'igbulọ obu; me ndu rwaru iya arwarwa be nkephe bvukwaru; ¹⁶ mbu ndu mpfuchiru Izurelu ono, shi anoduje aphuru Jierusalemu ophulanya; mbu ndu ono, shi anoduje epfuru phe le nchi du doo l'ebe abu le nchi du doo. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.”

Iphe, e-me unwanyi, egudeje obvu eduphushi ndu Izurelu

¹⁷ “Oo ya bu; nwa ndiphe; gharu unwanyi ndibe unu iphu le ke njọ; mbu ndu ono, bu iphe, ephe ritaru l'obu phe be ephe epfukpofuje ono. Pfua mpfuchiru ke njọ l'opfu ehu phe; ¹⁸ su phe le-a: Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Nshio unwanyi ono, adzutajegbaa obvu gbackachaa le nkwo-eka ono; teme ephe nodu emeshi ekwa-ishi l'asu iya l'asu iya ge ndu ozo keje l'ishi. Ekwa-ishi ono buru iphe, ephe egudeje achi nta ndzu ndu ozo. ?Bu ndzu ndibe mu be unu a-nodu achi nta iya; teme unu eche ndzu nkunu g'ọ duru unu to? ¹⁹ Unu gudewaa ese iswi nwa-ochileka balı; waa iswi iphiriba buredi; meswee mu; ophu unu akwabeedu mu ubvu. Unu shi nno mee ndu tege anwuhudu nu; ephe nwushihu; mee ndu ophu gbaru g'ephe nwushihu; ephe nodu-chia ndzu. O buru iphe,

kparu iya nu bu l'unu dzushiru ndibe mu uka; kele ephe angabeje nchi me a -nodu adzuru phe uka."

²⁰ "Oo ya bu; 'wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: O buwaa ke mu l'obvu unu ono, unu gude anmakọ nemadzu g'ephe bu unwenu ono. Mu a-gbabushichaa obvu ono unu gbaa l'eka ono. Ndu ono, unu achi nta phe ono be mu e-mee g'ephe nweru onwophe; mbu ndu ono unu nmakooru l'onya g'unwenu ono. ²¹ Mu alashichaa ekwa-ishi unu ono; nafuta ndibe mu l'eka unu. Ephe taa dalahubaedu unu l'eka ozo. Noo teke unu a-maru l'oo mbedua bu Chipfu.

²² " 'Eshi ophu unu gudewaa adzu uka mee g'aphu tsoru ndu pfuberekoto; l'ebe abu le mu meru g'aphu tsoru phe; unu gbetchia eyeru ndu iwashi okpu-ikike; mbu mee g'ephe te eshi l'ejo- iphe, ephe eme lufuta; shi nno dzoo onwophe ndzu; ²³ be unu ta abyakwa aphubaa ophulenyaa, abudu ire-lanu ono; ophuu unu abyadu epfubaa l'oo ophuu iphe, e-me nu bu ophuu. Mu a-nafuta ndibe mu l'eka unu. Oo ya bu g'unu amakwanuru l'oo mbedua be bu Chipfu.' "

14

Aanma ndu agwo obvu ikpe

¹ Tobudu iya bu; ndu bu ogerenya ndu Izurelu haru byapfuta mu; bya anoduchaa anoo l'ataphu mu. ² Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ³ "Nwa ndiphe; ndu-a be kporu obu ye l'agwo obvu. Ephe woru ejo-iphe, ephe e-vukota daa

dobe onwophe l'ataphu. ?Denu ge mu e-shi haa phe g'ephe jitajekwadu mu iphe?

⁴ “Oo ya bu; pfiaru phe; su phe le-a: ‘Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Teke o nweru onye Izurelu, kpuru obu ye l'agwo obvu; teme o woru ejo-iphe, bu iphe, oo-vukota daa doberu onwiya l'iphu; teme onye ono gbete teke ono jepfu onye mpfuchiru Chileke g'o jita iya iphe; be bu mbedua, bu Chipfu gedegede be a-karu onye ono egube oo-duru iya le k'ikpoto obvu ono, ogwo ono. ⁵ Noo ge mu e-me iya bu ono; shi nno lo-phuta okpoma ndu Izurelu azu; mbu ndu ono, gudewaa agwo obvu lufu mu l'ehu ono.’

⁶ “Oo ya bu; pfiaru ndu Izurelu su phe le-a: ‘Wakwa iphe, Nnajiuphu epfu baa: Ophu g'izimanu lwa unu azu g'unu haa agwo obvu ono, unu agwophe ono; mbu g'unu haa iphe, bu ebyi ono, unu emegbaa ono.

⁷ “Teke o nwekpuru onye Izurelu; ozoo onye byaru abyabya le Izurelu, bufuru onwiya l'eka mube Chipfu no; je akpuru obu ye l'agwa iphe; teme o woru ejo-iphe, bu iphe, oo-vukota daa doberu onwiya l'ataphu; be onye ono -gbete teke ono jepfu onye mpfuchiru Chileke g'o jita iya iphe; be bu mbedua, bu Chipfu gedegede a-karu onye obu g'oo-duru iya. ⁸ Mu a-gharupho onye obu iphu le ke njo; mee ya iphe, ee-gude alo ndu ozo eka le nchi; mbu mee ya g'o buru onye ee-gude anma l'etu. Mu e-bufu iya l'echilabo ndibe mu. Oo ya bu g'unu amakwanuru l'oo mbedua be bu Chipfu.

9 “ Teke o bu l'onye mpfuchiru Chileke be e dusweru uzo; o pfua iphe abudu iya nu; be bukwa mube Chipfu meru g'onye mpfuchiru ono pfua ya; k'ophu mu a-machi eka; daa ya eka ke njo l'ehu; woru iya gbua; g'o to noduhe l'echilabo ndibe mu, bu ndu Izurelu. 10 Ejo- iphe, e phe meru ono be a-tukoru phe l'ishi. Oo iphe, e meru onye mpfuchiru Chileke ono be ee- me onye jeru iya ajita iphe kwapho. 11 Oo ya bu ge ndu Izurelu ahaa agbafu l'eka mu; teme e phe ahakwaapho egude ejo-ememe, e phe eme emerwushi onwophe. E phe a-buru ndibe mu; mu aburu Chileke phe. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu ono.’ ”

Nuwa waa Danelu waa Jiobu

12 Tobudu iya bu; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: 13 “Nwa ndiphe; o -buru le mkpukpu mesweru mu; ophu mu egudeedu ire phe eka; mu -machi eka ge mu daa phe eka ke njo l'ehu; be mu e-me g'o to duhe eka e phe e- shije huma nri; egu emeahaa phe; teme mu abya egbushikota nemadzu me iphe-edobe phe. 14 O betakpo nu umadzu eto-a nodu iya, bu iya bu Nuwa waa Danelu waa Jiobu be bukwa e phebedua kpoloko be a-dzo ndzu; kele e phe pfuberekoto. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.

15 “O -buru l'oo ejo anu-egbudu be mu yeru g'o je esweta mkpukpu ono; anu-egbudu ono tagbushikota ndu bu iya nu; mee ya; o buru ochobu; mbu k'ophu bu l'o to dudu onye adu ike aghata eka ono aghata; kele anu-egbudu ono

tukoru eka ono sweta; ¹⁶ be eshi ophu mube Nnajiuphu, bu Chipfu no ndzu ge mu no iya-a; be umadzu eto-a -nodukponu l'ime iya be ephe taa dukpokwanu ike adzo nwa nwoke; ozoo nwa nwanyi l'ali ono. Oo epho ephebedua be a-dzota kpoloko; ali ono a-dabyiru buru ochobu.

¹⁷ "Ozoo l'oo ogu-echi be mu gude bapfuta mkpukpu ono; su g'ogu-echi ono toko mkpukpu ono jegbabe; gbushia nemadzu me iphe-edobe, no iya nu; ¹⁸ be mube Nnajiuphu, bu Chipfu pfuru su-a: Eshi ophu mu no ndzu ge mu no iya-a be umadzu eto ono -nodukpoo ya nu; be ephe taa dukpokwanu ike adzo nwa nwoke; ozoo nwa nwanyi. Oo epho ephebedua be a-dzota kpoloko.

¹⁹ "Ozoo le mu meru ejo iphe-ememe bya l'ali ono; mbu mu -gude oke ehu-eghu mu gwaa phe ochi; mbu gbushia nemadzu; me iphe-edobe; ²⁰ be mube Nnajiuphu, bu Chipfu epfu su-a: Eshi ophu mu no ndzu ge mu no iya-a; be ome l'oo ge Nuwa waa Danelu waa Jobu -nodukpoo ya nu; be ephe taa dukwa ike adzota nwa nwoke; ozoo nwa nwanyi l'ali ono. Oo epho onwophe be ephe a-du ike dzoo; kele ephe pfuberekoto.

²¹ "Le-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Oo-kabakwaro Jierusalemu njo; teke ono, mu e-gude uzi iphe eno, eye ebvu, gude byapfuta phe bya anua phe aphu ono. Uzi iphe eno ono bu: Ogu-echi; waa egu-ememe; me ejo anu-egbudu; me ejo iphe-ememe. Iphe ono be mu e-gude bya egbushia nemadzu; me iphe-edobe, no l'ali ono. ²² Ole g'o duhabe be o nwekwaru-a ndu ophu a-waa nu. Ndu a-waa nu

ono be bu unwegirima unwoke me unwegirima unwanyi, bu ndu e-shi l'eka ono lufuta byapfuta unu. Teke unu humaru umere phe; waa g'ephe gude eme be obu e-jizeta unu le k'ejo iphe-ehuka ono, dapfutaru Jierusalemu ono; mbu k'iphe, bukpo ejo iphe-ehuka, mu meru; o dapfuta iya ono. ²³ Obu e-jizeta unu teke unu humaru umere phe; waa g'ephe eme; kele unu a-bya amaru l'o to nwedu iphe, mu mekotaru l'eka ono, te enwechadaa iphe, kpataru iya nu. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu ono."

15

A turu Jierusalemu yeru vayinu, oku keru

¹ Tobudu iya bu; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ² "Nwa ndiphe; ?Bu gunu bu iphe, vayinu gude ka oshi ozo, no l'oswa ree? ³ ? O nwekpooru iphe, baru urwu, eegudeje oshi iya eme too? Mbu-a; ?e gudejekponu oshi iya apyita nggu, eekobeje iphe? ⁴ O buchia l'oku be eewojeru iya chie; oku ekee ya ishi labo; bya ekebashia echilabo iya ekebashia. ?Bu gunu be o du k'ememe teke ono? ⁵ Teke o bu l'o to dudu iphe, ooga mkpa iya teke o dzuru oke; ?bu-chia teke oku gbekewa iya ishi labo bya ekebashia echilabo iya; be o-gbetchihuna bya enweru iphe o-bya adu ree k'egude mee too?

⁶ "Oo ya bu le-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Oo egube ono, mu wotaru vayinu ye l'oku g'o buru nku l'ime iphe, bu oshi, no l'oswa ono bu ge mu e-me iphe, bu ndu bukota le Jierusalemu. ⁷ Mu a-ghachiru phe iphu

le ke njo. A makwaru-a l'ephe lufutawaru l'oku ono; ole o bukwapho oku e-kepyashi phe. Teke mu ghachieru phe pho iphu le ke njo; be unu amaru l'oo mbedua be bu Chipfu. ⁸ Mbua-a; ali ono be mu e-me g'o buru ochobu; kele ephe ta ahaduru adu ghelegheleghele. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu ono."

16

Ghelegheleghele mkpukpu Jierusalemu

¹ Noo ya; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ² "Nwa ndiphe; mee ge Jierusalemu makpodarupho akpamara, ephe eme; ³ su phe: Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfuru Jierusalemu baa:

"Eka i shi, bu iya bu eka a nwuru ngu be bu l'ali Kenu. Nna ngu be bu onye Amoru. Ne ngu buru onye Hetu. ⁴ Mboku, a nwuru ngu be e te buduru ngu otubo ebubu; ophu o dudu onye wuru ngu ehu; mbu mee ngu g'i du ree; teme ophu a nyiduru ngu me unu l'ehu; ophu o buro ke kpube ngu ekwa l'ehu. ⁵ O to nwedu onye imemini ngu du; ophu o dudu onye nweru obu-imemini ke g'o nweru iphe ono ophu oo-meru ngu. Iphe, mechiaru nu bu l'a nwuru ngu gbado l'oma-egu; kele i bu nwa, aakpofu akpofu teke a nwuru ngu.

⁶ "Tobudu iya bu; mu ghatashiepho l'eka ono bya ahuma ngu l'eka i dabyiru arwaswi onwongu le mee ngu ono be mu suru ngu g'i dzuru ndzu. Mbua o buru teke ono gu le mee ngu ono puchiru egube ono; be mu suru ngu: 'Dzuru

ndzụ!' ⁷ Mu bya emee ngu; i vua evuvu g'oshi, nọ l'oswa ẹhu dọ guu. Ị bya evuta; ha kẹ kpaphere; bya akaa kpurukutuku; ama ntumatu; ẹra ji ngu obu; teme ị bya agbaa ẹji kẹ wogalaa. Obenu l'ị gba ọto; dabyerupho nno.

⁸ “Mu ghatashikwa ọzo bya elee ngu ẹnya huma l'ị kajiwaru k'ala lẹ ji; ọo ya bụ; mu gude igburonu ẹkwa mu phukpute ngu; mbụ gude iya gbochia ngu ọto, ị gba ono. Mu kwe ngu ukwe lẹ mu a-buru nkengu; anyi lẹ ngu bya eworu ndzụ gbaa; ị buru nkemu. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu.

⁹ “Tobudu iya bụ; mu bya awua ngu ẹhu; gude sashia ngu mee ono; bya eworu manụ jia ngu; ¹⁰ woru uwe, a kpangashiru iphe ẹrengete yee ngu; bya eyee ngu akpokpa, e meru l'akpo-anu. Mu woru ẹkwa-ochaa nmabe ngu; bya eworu uwe, ereshi ire ike yee ngu. ¹¹ Mu gude iyagba kwangashia ngu akwa; bya agbabechaa ngu mgbaleka; bya anyabe ngu iphe-olu. ¹² Mu byakwapho eyee ngu eregede-imi; woru eregede-nchi ye ngu lẹ nchi; bya egude okpu, ama ntumatu su-chia ngu ishi. ¹³ O buru g'e gude mkpola-ododo me mkpola-ochaa memaa ngu bụ ono. Uwe, iyeje bụ uwe, e meru l'ekwa-ochaa; me uwe, ere ire ntumatu; me uwe, a kparu l'ekwa, e dengashiru iphe o dọ ree l'anya. Nri, iirije buru okpobe ukpokutu ereshi; me manụ-enu; me manụ-olivu. Oo ya bụ; ị bya amashiahaa mma ike bya aburu eze-nwanyi. ¹⁴ Epha ngu bya atuko iphe, bụ ohamoha ngakota; o buru mma, iima kparu iya; kele eguru iphe ono, mu nuru

ngu ono bẹ meru; mma, ìima dzua oke. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu.

¹⁵ “Ole mma ono, ìima ono gbẹ mee; i vua-haa ishi lẹ mkpopfu; bya egude kele ọdu ngu ngaru ekameka; bya awata agba ukpara. Iphe, bukpo ndu aghata aghata bẹ iwojeru onwongu togboru; mbụ woru mma ngu ono nụ phẹ.

¹⁶ Uwe ngu ono bẹ ì haru hata gude mema aka i doberu agwajẹ iphe emema; ọ buru aka ono bẹ ìinoduje agba ukpara obu. Egube iphe ono ta agbaduru g'ọ mee ememe ophu; mbụ l'ọ tọ gbaduru g'ọ dọ nno.

¹⁷ I wotakwarupho okpobe, iyagba ono, mu nuru ngu ono; mbụ iyagba ono, e gude mkpola-ododo mu; mẹ mkpola-ochaa mu mee ono; gude metaru onwongu ntekpe, a kpushigbaaru ọ dọ gẹ nwoke. Ọ buru iya bẹ ì gude apharwushi onwongu obu.

¹⁸ Ì bya achita ekwa ngu ono, e dengashiru ọ nọdu ama mma ono; woru yegbachaa ntekpe ono; bya ewota manụ mu; mẹ unwu-isensu mu cheberu phẹ l'iphu.

¹⁹ Nri ono, mu nuru ngu ono; mbụ okpobe utu-ereshi; mẹ manụ-olivu; mẹ manụ-enwu ono, mu nuru ngu g'i riye ono bẹ ì wotakwarupho gude gweeru phẹ eja, eshi mkpọ. Ọo epho g'ọ nwuru bụ gẹ mu pfukotaru ono. Nokwa iphe Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu bụ ono.

²⁰ “Ophu kachakpo nụ bụ l'ì chitaru unwegirima unwoke; mẹ unwanyi, ì nwushiru mu ono gude gwahaa agwa ono; mbụ woru phẹ mee nri agwa. ?Apharwushi ono, ìpharwushi onwongu ono ta atsudu ngu iya tọ? ²¹ Ì bya eworu unwegirima mu gbushia hua ahuhu l'oku gude gwaa agwa ono. ²² Iphe, bụ ebyi

ono, iimekọtakpoo ono; mę apharwushi ono, iipharwushi onwongu ono bę iimekọtakpoepfo; ọphu ị ti nyataduru teke i shi buru nwata; mbu teke ono, i shi gbaru ọto; dabyerupho nno; arwaswi onwongu ọ mee ngu ono.

²³ “Iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu eyeru ngu l'ejo-ememe ono, iimegbabe ono bu: Nshokwa ngu ọo! Nshokwa ngu ọo ya nshio! ²⁴ Ị kpushigbaru onwongu ulo-nshi; bya akpushikwarupho onwongu ęnya ęka agwaje iphe l'iphe, bu edupfu, nonu. ²⁵ Ị tukoru iphe, bu ishi gbororo, nonu dobegbaa ęnya-agwa; shi ęgube ono woru mma, ịima phaa kutukutu. Ọ ọdu abujeru iphe, bu onye ghatashiaru nu l'i pakaaru iya agada; bya eshi ęgube ono kabaa apharwushi onwongu eje. ²⁶ Ị woru onwongu nu ndu Ijiputu ęphe pharwushia; mbu ndu obutobu ngu ono, ęgu nwanyi anoduje enwu phuruphuru l'ehu g'oku ono. Eme-ęji ngu ọbu kaę ngu pho anwunwe anwunwe l'ehu; i shi nno akpatsu mu ęhu-ęghu.

²⁷ “Tobudu iya bu; mu watanu ngu adaa ęka l'ehu ke njọ; bya ekebota oke ali ngu ono. Mu woru ngu nu ndu ohogu ngu ono; bu nwada ndu Filisitayinu bu ndu ęhu achi oku; mbu ndu ono iphere apharwushi, ị pharwushi onwongu gbę du ono.

²⁸ “Ophu ukpara, ị gbagbaberu l'ibe iya ozo atsudu ngu iya; ị choru ndu Asiriya jeshia; unu ọ ndu Asiriya pharwushichakpo onwunu; ọphu ọ bukwapho l'ọ tsuru ngu iya. ²⁹ Ị gbafu; jepfu ndu Babilonu; mbu ndu ono, agba oke-ngho ono; unu

l'ephe bya akabakpooro apharwushi onwunu; teme ophu o bukwapho l'o tsuru ngu iya.

³⁰ “Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: ‘Obu ngu dahwakwaru adzulakpa; o kwa iya kparu iphe, imegbabe egube umere owa-a; mbu emeepho ge nwanyi-ukpara, enweedu iphere! ³¹ I woru ulo-nshi ngu kpushicha l'iphe, bukpoo mgbakata-uzo, nonu; bya eworu enya aka igwaje iphe kpubabe l'iphe, bukpoo edupfu nonu. G'i gbeje jika anata okpoga-a; be i gbekwa ophu imegbuedu umere nwanyi-ukpara. ³² I bu nwanyi, alu ji; ole i gbe eri ogori bya akaje aswaru unwoke ozo aswaru; eme le ji ngu. ³³ Onye agba ukpara be onye yee ya kwaru apfuje ugwo; obenu le gubedua gbe anuje nemadzu iphe g'unu l'iya kwaa; mbu l'i gbe anuje iphe, bu ndu shi ekameka iphe uhalazu g'ephe bya g'unu l'ephe shiru onya. ³⁴ Mbu l'agba ukpara nkengu gbe gbaa iche le k'unwanyi ozo; o to nwedu onye achije ngu g'unu l'iya kwaa. I gbe eme iche; kele iinuje nemadzu iphe g'unu l'iya kwaa; ophu o dudu onye anuje ngu nu.

³⁵ “ ‘Oo ya bu; gube nwanyi-ukpara; numa iphe, Chipfu epfu! ³⁶ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Eshi ophu i chishiru iphe, i nweru enweru; bya agbabwe onwongu oto l'apharwushi, unu le ndu i yeru obu anoduje apharwushi onwunu ono; teme waa k'ejo agwa ono, i dobegbaaru ono; waa kele iinuje phe mee unwegirima ngu; ³⁷ be iphe, ii-huma ahuma bu le-a; mu a-chikobe ndu ono, apharwushi ngu

nụ ono g'ẹphe ha, bụ iya bụ ndu ono, emeje ngu ẹhu-utso ono; ndu ọphu i yeru obu; mę ndu ọphu dụ ngu ashị; g'ẹphe ghakọbe tsoo ngu ọgu. Mu a-gbabẹ ngu ọto l'iphu pẹ g'ẹphe hụma-gbua ngu ime. ³⁸ Mu a-nụ ngu aphụ, aanụje nwanyi, riru ogori waa onye gburu ọchi. Mu e-kpukposhi ngu oke ẹhu-eghu mu; bya egude anwuhu nua ngu aphụ. ³⁹ Teke ono bę mu e-nwuru ngu nụ ndu ono, i yeru obu ono; ẹphe enwutsushikọta ọlo agwa ngu ono; tuko ẹka iigwaje iphe nwukpọshikota enwukpọshi; yeshikọta ngu uwe ngu; bya anatachaa ngu iyagba ngu; mbụ mee ngu g'ị gbaru ọto dabyiru nno.

⁴⁰ “ Ẹphe a-chịta ikpoto nemadzu bya etsoo ngu ọgu. Ẹphe atua ngu mkpuma; bya egude ogu-echi pẹ gbua ngu sẹ sẹ. ⁴¹ Ẹphe a-tukota ọlo ngu ọku; nua ngu aphụ l'ẹka ikpoto unwanyi ele ngu ẹnya. Mu e-me ngu g'ị parụ agba ukpara haa; l'ị pfu-buhu ndu anọduje apharwushi ngu nụ ugwo; ẹphe apharwushi-buhu ngu. ⁴² Noo teke ẹhu ebebe ghubuhu mu eghu l'opfu ẹhu ngu; mu avubuhuru ngu ọvuma ono mu shi avuru ngu ono; lebuhu ngu ẹnya ogori; ⁴³ kele ị ti nyataduru teke ono, i shi buru nwata ono. Ọ bụ-chiaru iphe, i meru bụ l'ị gude iphemiphe-a eme g'ẹhu ghuaaha mu eghu. Huma ahuma lẹ mu a-tuko iphe ono, i mekotaru ono vuru byabẹ ngu l'ishi. Ọphu bụ ukpara bę iigba; bya emekwaphọ ẹbyi atụ-ko iya l'eli. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu.

⁴⁴ “ Ịphe, bukpo onye abya anma ẹtu; bę a-nmaje ngu l'ẹtu sụ: “Ọo gę ne dụ; bụ

ge nwa iya nwanyi aduje.” ⁴⁵ Oo ne ngu be i yekotaru gberedege; mbu ne ngu ono woru ji iya; me unwegirima iya kpo ebo l'afu. O buepho g'unwune ngu unwanyi du bu ge gubedua dukwapho; ephe kpokwarupho ji phe; me unwegirima phe ebo l'afu. ?Too ne ngu to budu onye Amoru; nna ngu buru onye Hetu?

⁴⁶ “ Nwune ngu nwanyi k'ogeranya, bu Sameriya yee unwegirima iya be tukoru buru l'uzo isheli eka iya ophu i bu. Nwune ngu nwanyi ke nwata, bu Sodomu yee unwegirima iya toko buru le ndohali eka iya ophu i buk-wapho. ⁴⁷ O to budu-a l'i tsoaharu uzo, ephe eshi; ozoo l'i wataru eme ebyi, ephe tsoru emeg-babe; obenu l'umere ngu l'iphemiphe, iimekpoo ememe; gbeyi aka nkephe eshihu uka.’

⁴⁸ “Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Oo ge mu no ndzu ge mu no iya-a; bu g'o bu ire-lanu le nwune ngu, bu Sodomu yee unwada iya te emerwujeduru iphe-eji, ha g'ophu unu l'unwada ngu meru. ⁴⁹ Waa ejo-iphe, nwune ngu ono, bu Sodomu meru baa: Yebedua yee unwada iya shi buru ndu etsenuka etsetse; buru ndu nweru nri k'etsutsu; obenu l'ephe te eshidu akpa ndu ozo ishi; mbu l'ephe te eshidu eyejeru ndu ukpa me ndu adudu g'o du phe eka. ⁵⁰ Ephe shi buru ndu ekunuka onwophe; bya eme ebyi l'iphu mu. Oo ya bu; mu humae ya pho; mu bya edekufu phe.

⁵¹ “Sameriya te emejahakpodaru nu ejo-iphe, i meru ebo. I kakota unwune ngu phe eme ebyi. O buru ebyi, iimegbabe be meru iphe, unwune ngu phe gbeyi adu g'ephe pfuberekoto.

⁵² Vukwaru iphere, i meru onwongu; kele i mewaru g'ikpe kaleru unwune ngu unwanyi. Oo kele ejo-iphe, i meru kabaa nkephe eji; be meru iphe, ephe du g'ephe ka ngu aburu ndu pfuberekoto. Mbụ-a; vukwaru iphere, i meru onwongu; g'iphere bukwaru nkengu; kele i mewaru unwune ngu unwanyi g'ephe du g'ephe pfuberekoto.

⁵³ “Ole-a; Sodomu yee unwada iya; me Sameriya yee unwada iya be mu e-mekota g'iphe bya aduru le ree; egube o shi duhawaru phe. Mu e-mekwapho g'iphe duru ngu le ree teke ono, mu e-me g'o duru phe le ree ono. ⁵⁴ Oo ya bu; g'iivutakwanu iphere, i meru onwongu; mbu g'iphere iphe, i mekotaru adu ngu; m'ephe gudee ya pho adu onwophe obu. ⁵⁵ Unwune ngu unwanyi phe; mbu Sodomu me unwada iya; me Sameriya yele unwada iya; be a-bya alwa azu l'onodu phe; mbu g'ephe shi du le mbu ono. Gubedua waa unwada ngu be ee-mekwapho g'unu lwa azu l'onodu unu.

⁵⁶ I ti pfukutakpodanu nwune ngu nwanyi, bu Sodomu le teke ono, i shi eku onwongu ono;

⁵⁷ mbu le teke ono, ejo-iphe ngu teke eshidu gbafuta iphe ono. Ole nta-a be o duna ngu nno; unwada Edomu emewaa ngu iphe ochi; je akpachaa l'iphe, bu ndu obutobu iya phe; mekwapho unwada Filisitayinu. Mbu l'iphe, bu ndu bupheru ngu mgburugburu akpokotawaa ngu ebo l'afu. ⁵⁸ Ii-ri urwu ukpara ono; me urwu ebyi ono, i mekotaru ono. Noo iphe, Chipfu epfu bu ono.

⁵⁹ “Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu

baa: ‘Mu a-pfu ngu ugwo iphe, i meru; kele o to dudu iphe, i gubekwaduru ogbandzu ono, mu le ngu gbaru ono; mbu l'i wowaru ogbandzu ono mebyia. ⁶⁰ Ole g'ooduhabe be mu a-nyataela ogbandzu ono, mu le ngu gbaru teke i bu nwata ono; mu e-me ge mu le ngu gbaa ndzu, a-no jeye l'ojejoje. ⁶¹ Oo ya bu; g'iinyata iphe, i mekotaru; iphere iya abya adu ngu; me mu dulataeru ngu pho unwune ngu unwanyi; mbu onye k'ogerenya me onye ke nwata. Mu e-woru phe dee ngu g'ephe buru unwu ngu unwanyi. Ole o to bukwanu kele mu le ngu gbaru ndzu be kparu iya nu. ⁶² Mu e-me g'ogbandzu mu le ngu nguru anguru; g'imakwanuru l'oo mbedua be bu Chipfu; ⁶³ k'ophu bu iphe, bukpo teke i nyataru iya; iphere adu ngu; teme onu aburu ngu kpurukudukuu l'eka iphere jiru ngu iphu; le mu gukotaru ngu nvu l'ejo-iphe, i mekotaru go ha. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.’

17

Etu, e gude ugo labo waa vayinu anma

¹ Noo ya; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su:
² “Nwa ndiphe; tua ilu-opfu; gude etu pfiaru onu-ulo Izurelu opfu. ³ Su phe; ‘wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: O nweru ugo, ha shii, nkù iya hakwapho shii; eba iya hagbaa ogologo ogologo; teme o fua eba dengashiru iphe igwerigwe. Ugo ono phee phaa bya adaa ubvu Lebanonu; je aworu oshi sida l'ononu iya. ⁴ O tu-buta ononu oshi ono; gude iya

pheru lashia ali ndu agba oke-ngho; je eworu iya dzabe le mkpukpu ndu oke-ngho ono. ⁵ O hatakwapho iphe, aakuje akuku, no l'ali ono je eworu kua l'ali, emehuje iphe. Eka o woru iya kua bu l'aguga eze-mini g'oshi-wilo. ⁶ O bya efuta baahaa uba; buru vayinu, baru uba shingushingu; bya adu ke kpuchi; du mkpulali. Ekali iya phobechaa onu l'ibe iya ophu o no; ole ogbarabvu iya kepfuchaaru l'eka o kepfuru. Oo ya bu; o buru vayinu baa uba jakashia ekali. Ekwo iya nodu abya ke pulapula.

⁷ “ ‘Ole o nweru ugo ozo, hakwapho shii, nkù iya hakwapho shii; bya efushikwapho eba du ogologo ogologo. No iya; vayinu ono gbeshi l'eka ono, a dzaru iya ono gbaa ogbarabvu jepfushia ya; bya ajakashia ekali jepfushia ya g'o gbaje iya mini. ⁸ A dzaru iya l'eka ali du ree l'aguga eka mini jiru ejiji; k'ophu oo-jakashi ekali; mishia akpuru; buru vayinu, du ubvu.’

⁹ “Su phe: ‘Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: ? O du unu g'a su l'ome vayinu ono a-nya too; g'e te phedu iya; woshia ya akpuru g'o nwulwashihu? Irwu, o rwutakotaru k'ophuu a-nwulwashihukota. E te ejekpodanu ele enya onye okpehu du; ozo ikpoto nemadzu g'a vua ya l'ogbarabvu. ¹⁰ O -buru l'e phetaru iya je adzabe l'eka ozo; ?oo-nya-a? ? Too nwulwashihu-gbudu ree; me pherephere uzo enyanwu-awawa byapfuta ya pho; mbu nwulwashihu bu l'eka a dzaru iya?’ ”

¹¹ Tobudu iya bu; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ¹² “Waa iphe, ii-pfuru ndu onu-

ulo ono, bu ekwegekwe ono baa: ?O du g'unu ta amadu iphe, etu-a, a nmaru unu-a bu to? Su phe; waa iphe, o bu baa: Eze ndu Babilonu be jeru Jierusalemu je akputa onye eze; bya akpukokwapho ndu-ishi mkpukpu ono kpulatakota ali Babilonu. ¹³ Noo ya; o bya eduta onye lanu, shi l'unuphu ndu eze; yee ya gbaa ndzu; mbu mee o ribuaru iya angu. O tukokwapho ndu nweru enya l'ali ono kputachaa; ¹⁴ k'ophu ali-eze ono a-buru ali-eze, a kwatsuru akwatsu; ophu o byadu egbeliba ishi egbeli ozo; gbahakwa l'o doberu ogbandzu ono; oo ya bu; l'oodubaa kwaseru. ¹⁵ Obenu l'iphe, eze ono meru bu l'o gbegwefuru iya ike; ye ndu oozije ozi g'ephe je Ijiputu je akpukooru iya inya; waa g'ephe rwutaru iya ndu ojogu, du igwerigwe. ?O du unu g'onye meru iphe du nno a-nya to? ?Aa-ha iya g'o mee ya ria to? Mbu-a; ?oo-mebyi ogbandzu ono, o gbaru ono laa ke mmanu to?

¹⁶ "Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: O kwa ge mu no ndzu ge mu no iya-a; bu g'o bu ire-lanu l'o nwuhufutaje le Babilonu; mbu l'ali k'onye eze, doberu iya l'aba-eze ono; mbu onye ono, o to gubeduru nte, o nuru iya iphe ono, bu iya bu onye ono, o mebyiru ogbandzu, yee ya gbaru ono. ¹⁷ Fero yee ndu ojogu iya, bu ndu ike du; me ikpoto ndu ozo, o rwukoru yeru onwiya be taa dukwa ike adzo iya l'ogu le teke ndu ohogu iya e-vuru eja ku-jia azu igbulu iya; gude kwaberu iya k'ogu; mbu teke ono, ephe e-bvushi ose-ogu g'e gbua ndu du igwerigwe pyaapyaapya ono. ¹⁸ O to byadu ala ke mmanu;

noo kele o to meduru iphe, o riburu le nte; ophu o dobeduru ogbandzu ono, o gbaru ono.

¹⁹ “Oo ya bu le-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Eshi ophu mu no ndzu ge mu no iya-a; be nte ono, o riru, o to gubeduru iphe ono; me ogbandzu mu ono, o mebyiru ono be mu e-vuru byabe iya l'ishi. ²⁰ Mu e-woru ugbu mu geberu iya; l'o nmalahuru mu l'onya. Mu akpuru iya laa Babilonu je anu-a ya aphu l'eka ono; noo kele mu te egudedu ire iya eka. ²¹ Ndu ologu iya ophu agbala agbala be bu ogu-echi be ee-gude gbushia phe. Ndu ophu phoduru nu be a-chiru phekaa epheka. Oo ya bu g'imaru l'oo mbedua, bu Chipfu be pfuru opfu.

²² “Wakwa iphe, Nnajiuphu,
 bu Chipfu epfu baa:
 Oo mbedua gedegede be
 e-gude eka mu tu-buta
 ononu oshi sida ono
 dzabe;
 mbu le mu a-tu-buta ononu
 oshi ono l'eka o du
 penupenu;
 je eworu dzabe l'ubvu,
 ha l'eli bya aha
 ephekerephe.

²³ Oo l'ubvu ndu Izurelu,
 ha l'eli be mu a-dzabe
 iya.
 Oo-jakash eka; mishia mebyi;
 buru oshi sida, du ubvu
 shii.
 Iphe, bu unwenu, du iche

iche be a-kpaje efunne
l'eli iya.

Ekali iya a-buru unwenu
ono eka ibvu du, epe
a-noduje.

²⁴ Iphe, bukota oshi,
no l'egu be a-maru l'oo
mbedua,
bu Chipfu be emeje oshi,
ha l'eli g'o du mkpulali;
bya emeje ophu du
mkpulali g'o ha l'eli.

Mu nodu emejekwapho
g'oshi,
du oyii kpohu nku;
bya emeje ophu
kpohuwaru nku g'o
byaahaa ke pulapula.

O kwa mbedua, bu Chipfu be pfuru opfu ono;
mu je l'e-me iya; ge mu pfuru iya.”

18

Onye meru ejo-iphe a-nwuhu

¹ Tobudu iya bu; Chipfu bya epfuru opfu yeru
mu su: ² ?Bu gunu be etu ono, unu anmaje l'ali
Izurelu ono bu? Mbụ etu ono, unu anmaje su:

“Ndu bu nna erije akpuru
vayinu, anwu onu;
eze agbe je akpohaa
unwegirima yigayiga.

³ “Waa iphe, Nnajiuphu bu Chipfu epfu baa: Oo ge mu no ndzu ge mu no iya; bu g'ọ bu irelanu l'unu ta abyadu anmabaa etu ono ozo le Izurelu. ⁴ Unu maru amaru l'iphe, bu nemadzu l'ophu be bu mbedua nwe iya. Ndu bu nna me unwegirima be bu mu nwekota phe. Oo onye meru iphe-eji be a-nwuhu nu.

⁵ “O -buru l'o nweru onye pfuberekoto; buru onye emeje iphe, pfuru oto; me iphe, gbaru nu; ⁶ ophu onye obu erijedu iphe l'eka aagwaje iphe l'ubvu; teme ophu enya iya adujedu l'eka agwa ndu Izurelu no; teme ophu onye obu emerwushijedu nyee nemadzu ibiya; ophu oojepfujedu nwanyi le teke o no nsọ nwanyi; ⁷ ophu onye obu emekpajedu onye ozo ehu; buru onye ewolajeru onye o jieru ugwo iphe, o yeru iya l'itumo; ophu onajedu nfu; o buru onye anuje onye egu agu nri; o nodu anmabeje onye gba oto iphe; ⁸ ophu onye obu te ejiejedu nemadzu ugwo ntukwase; mbu ophu o to jiegedu nemadzu ugwo ele enya urwu; teme o nodu esefuje eka l'iphe, du eji; bya ekpejeru nemadzu yele ibe iya ikpe pfuru nhamunha; ⁹ bya emeje iphe, mu toru okpa iya g'e meje; mbu bya eyeru ehu eme ekemu mu; onye ono be bukwa onye pfuberu-eka-oto. Oo-nodua ndzu eviya. Noo iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu ono.

¹⁰ “Ole o -buru l'onye ono be nwutaru nwa, eme kpanga kpanga kpanga; buru onye egbu ochi; mbu haru iphe ono eme; ¹¹ ophu nna nwata ono adudu iphe ono duru ophu o mejeru; obenu le yebe nwata ono gbẹ buru onye erije

iphe l'eka aagwaje iphe l'ubvu; bya emerwushije nyee nemadzu ibiya; ¹² bya emekpaje ndu ukpa waa ndu adudu g'ọ du phe ẹhu; ọ ndu anaje nemadzu iphe ke ehuka; buru onye te ewolajedu iphe, e yeru iya l'itumo; bya abukwarupho onye enya iya aduje l'agwa; buru onye anoduje eme ebyi; ¹³ bya aburu onye ejieje nemadzu ugwo ntukwase; mbu onye ejieje ugwo ele enya urwu; ?ọ du unu g'aaha iya g'ọ dzuru ndzu too? Ọ to dzukwaru ndzu. Ọ -buru l'oomekota iphe ono, bu ebyi ono be ọ nwuhufutajekwa; ishi ọchi iya atukoru iya l'ishi nkiya.

¹⁴ “Ọ -buru le nwata ono byaru anwuta nwa; nwa ono, ọ nwutaru ono bya ahumakota ejo- iphe, nna iya ono mekotaru; ọ -humachaa ya; obenu l'o to meduru ge nna iya meru; ¹⁵ mbu ophu o to rijedu nri l'eka aagwaje iphe l'ubvu; ophu o to lejedu enya l'eka agwa ndu Izurelu no; ophu o to merwushijedu nyee nemadzu ibiya; ¹⁶ ophu ọ dudu onye oomekpaje ẹhu; ophu ọ sujedu ge nemadzu yeru iya iphe l'itumo teme l'oojie ya ugwo; ophu ọ budu onye ana nfu; obenu l'oowojeru nri iya nu onye ẹgu agu; bya anmabeje onye gba oto iphe; ¹⁷ bya aburu onye esefuje eka iya l'iphe, bu ejo-iphe; ophu ọ budu onye ejieje nemadzu ugwo ele enya urwu; ozoo ntukwase. Ọ buru onye emeje ekemu mu; bya etsoje iphe, mu toru okpa iya g'e meje; be onye ono taa nwuhukwa le k'ejo-iphe, nna iya meru. Ọo-dzuru ndzu. ¹⁸ Obenu le nna onye obu a-nwuhu k'ejo-iphe, o meru; kele ọ bu onye riru nemadzu urwu; buru onye naru nwune iya nfu;

bya emee iphe, ta adudu ree l'echilabo ndibe phe.

¹⁹ “Unu gbekwapho ajije su: ‘?Bu gunu kparu iphe, nwa ta alajedu l'ochi k'iphe, nna iya meru?’ Eshi ophu nwatibe iya eme iphe, pfuru oto; me iphe, gbaru nu; bya anwube enya emekota iphe, mu toru okpa iya g'e meje be o-dzunuru ndzu.

²⁰ Oo onye meru ejo-iphe bu onye a-nwuhu nu. Nwa be taa nwudu onwu iphe, nna iya meru; nna taa nwudu onwu iphe, nwa iya meru. Onye pfuberekoto be aa-gu l'onye eme ree; nokwapho g'onye iwashi, be ejo-iphe iya a-kwotoru l'ehu bu ono.

²¹ “Ole o -buru l'onye eme ejo-iphe; byaru agbakuta ejo-iphe, o shi emekota azu; bya atuko iphe, mu toru okpa iya g'e meje meahaa; bya emeahaa iphe, pfuru oto; me iphe, du ree; be o-dzukwaru ndzu. O to nwuhukwa. ²² Ejo-iphe, o mekotaru ono be aa-zohakota; a taa gukoeduru iya ya. Eshi ophu o meru iphe, pfuru oto ono; be o-dzuru ndzu. ²³ ?Unu dobesu l'anwuhu onye ejo-iphe atsoje mu utso? Ehu akaje mu atso utso me onye ono haa ejo-iphe iya ono bya anodu-chia ndzu? Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.

²⁴ “Obenu; o -buru l'onye pfuberekoto byaru aparu eme iphe, pfuru oto haa; wata eme ejo-iphe; mbu meahaa ebyi, onye ejo-iphe anoduje emegbabe; ?onye ono a-dzuru ndzu to? Wawakwa! O to nwedu iphe, du ree ono, o shi emekota ono ophu aa-nyatakwadu; noo kele e te gudeedu ire iya eka. Oo-nwuhu; laa l'iphe-iji ono, o mekotaru ono.

25 “Unu asuje l'iphe, mube Nnajiuphu eme ta pfuduru nhamunha. Unu ngabekpodapho nchi unube ndu Izurelu! ?Unu suru l'iphe, mu eme ta pfuduru nhamunha? ?To buchida unubedua be te emedu iphe, pfuru oto? 26 Teke o bu l'onye pfuberekoto be haru apfubekoto; bya emeahaa ejo-iphe; be onye obu a-nwuhu k'ejo-iphe ono, o meru ono. 27 Ozo bu le teke onye eme ejo-iphe paru eme ejo-iphe, oome haa; bya emeahaa iphe, pfuru oto; me iphe, du ree; be onye obu a-dzo onwiya ndzu. 28 Eshinu o byaru bya ariphuta oriri azu k'ejo-iphe ono, o mekotaru ono; bya agbakuta iya azu; be o-dzuru ndzu; o to nwuhudu. 29 Ole unube ndu Izurelu gbepfu le Nnajiuphu te emejedu iphe, pfuru oto. Unube ndu Izurelu; ?buchia mbedua te emejedu iphe, pfuru oto to? ?Tobudu unubedua be gbepemejedia iphe, a pfuduru oto obu?

30 “Oo ya bu; unube ndu Izurelu; mu e-kpekwa unu ikpe g'iphe, onyenonu meru gbaru. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu. Gizimanu lwadupho unu azu! Unu ahakota ejo-iphe, unu eme; oo ya bu g'ejo-iphe ta aburu iya e-me g'unu buru mkpurupyata. 31 Unu tukokpoo ejo-iphe, unu mekotaru g'o ha gwobekota; unu emee obu unu g'o buru obu ophuú; unu abya anodu ndzu ophuú. ?Bu gunu kparu iphe, unu gude aka ekutaru onwunu onwu unube ndu Izurelu? 32 Kele o to dudu onye oduje mu ree l'o nwuhuru. Gizimanu lwa unu azu; gepndzu aburu nkunu! Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.

19

Ebvü-aphü, a guru ndu-ishi ndu Ízurelu

- ¹ “Güaru ndu-ishi ndu Ízurelu ebvü-aphü.
² Gúa ya sü:
 “Ne ngu shi búru ne oduma,
 nọ l'echilabọ oduma.
 O zẹ l'echilabọ ẹka ụnwu
 oduma dọru ehe
 ụnwu iya.
³ O hefu nwa lanu l'ime
 ụnwu iya ono.
 Nwa iya ono bya aburu
 oduma, ọkpehu dụ;
 O bya anwuta g'eeshije
 egbu anu;
 bya ata nemadzụ pyaapyaa.
⁴ Ohamoha bya anuaha
 kẹ nkiya.
 Ẹphe mee ya o nwulahu
 l'iduma phe.
 Ẹphe gude eze ikekee
 nmata iya kpuru lasha
 alı Ijiputu.
⁵ Ne iya ahuma l'iphe,
 ọ tuberu te ejedu
 g'ọ tuberu iya;
 o duta nwa iya lanu ọzo;
 hekwaah efuta;
 ọ búru oduma,
 ọkpehu dụ.
⁶ O tsoru oduma ibe iya
 jepheahaa g'ọ dụ iya;

noo kele ọobyawaa
 aburu oduma, ọkpehu du.

Ọ bya anwuta g'eeshije
 egbu anu;
 bya atahaa nemadzu
 pyaapya.

⁷ Ọ woru ẹka ẹphe
 kpushigbaaru ike
 nwutsushia;
 mbu ẹka egbobutaje
 phe nu;
 bya atuko mkpukpu
 phe mee umerekete.

Ndzu-agugu ndu erwutaje
 ndu ali ono l'ekiri,
 ọosuje.

⁸ Tọbudu iya bu; iphe,
 bu ọhamoha bya
 akwageberu iya;
 mbu ndu shikota
 l'ekali ibiya ono
 mgburugburu.

Ẹphe bya eworu ugbu
 phe geberu iya.

Ọ nwulahu l'iduma,
 ẹphe bvuru.

⁹ Ẹphe gude ikekee nmata
 iya kpufuta;
 bya enwuru iya ye le
 mkpuchi;
 pata iya pajeru eze
 ndu Babilonu.

Ẹphe nwuru iya ye

le mkporo.

Oo ya bu; a numa-buhu
eka oosu ekiri l'ubvu
ndu Izurelu.

10 Ne ngu dūepho g'ome
vayinu,
no l'opfu-vayinu ngu.

E yeru iya l'aguga mini;
o mia wopfuru awopfuru;
jashia eka igwerigwe;
kele mini,
tsuru iya l'ehu mebyi
atsuru.

11 Ekali iya ono shihukota ike;
dūepho ree ke g'o buru
mgboro onye eze.

O jakpoo du kpuchii
kakota epfukala ozo shii.
Uba iya kakota epfukala
ozo l'eli k'opfu o
sengoru iphemiphe
ozo baru uba l'oswa.

12 Obenu l'e gude
ehu-eghu vua ya
l'ogbarabvu;
mbu vuta iya togbo
l'ali.

Pherephere, shi l'uzo
enyanwu-awawa
bya ezia;
akpuru iya kposhihu
nku.

A bya anyiswoshikota

iya akpuru.
 Ekali iya ono, shihukotaru
 ike ono bya
 akposhiehuchaa nku;
 oku woru iya nmaa
 swokoswoko.
 13 Nta-a be e je eworu
 iya dzabe l'echiegu;
 mbu l'ali, kporu gbengu;
 mini adudu me ililekpoo.
 14 Oku bya eshi l'ekali
 iya lanu gbanwuhu;
 kepyashichaa
 akpuru iya.
 Ophu o nweedu ekali,
 shihuru ike,
 nokwadu iya nu;
 mbu ophu dukwadu
 ree k'aburu mgboro
 onye eze.
 Owa-a bu ebvu-aphu g'e
 rwujekwa iya erwubvu."

20

Ndu Izurelu ekwefuru Chileke ike

1 Tobudu iya bu; o be l'abali k'iri l'onwa ise
 l'apha k'esaa; o nweru ndu bu ogerenya ndu
 Izurelu wuru bya ge mu kpataru phe ishi l'eka
 Chipfu. Epehe bya adoru l'iphu mu. 2 No iya;
 Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: 3 "Nwa
 ndiphe; pfuru nu ndu bu ogerenya Izurelu su
 phe; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu

baa: ?O kwa l'ọo ishi bẹ unu byaru mu akpata? Oo gẹ mu nọ ndzụ gẹ mu nọ iya; bụ g'ọ bụ irelanụ lẹ mu ta abyadụ ekwe g'unu kpata mu ishi. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu bụ ono.”

⁴ “Nwa ndiphe; woru gẹ kẹ nkephe du tua jala; wota g'ephe eme tua phe jala l'atatiphu. Mee g'ephe maru ẹbyi, nna phe shi emegbabe.

⁵ Sụ phe; wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Mbọku ono, mu hotaru Ízureḷu ono bẹ mu riburu oshilọkpa Jiékọpu angụ; bya emee g'ephe maru onye mu bụ lẹ teke ephe nọ l'alị Ijiputu. Mu pfiaru phe iya hoo haa sụ phe: 'O kwa mbedua bụ Chipfu, bụ Chileke unu.'

⁶ Oo lẹ mbọku ono bẹ mu riburu phe angụ lẹ mu e-dufuta phe l'alị Ijiputu; duru phe laa l'alị, mu chotaru phe; mbụ alị, bukota ọsu ayi-ayi; buru iya bụ alị, kakota ree l'iphe, bụ alị nonu.

⁷ Mu sụ phe: Onyenonu wofukota ẹjo ọbvụ ono, unu doberu agwaphe ono, tuphaa. Unu te egudekwa agwa ndu Ijiputu merwushia onwunu. O kwa mbedua bụ Chipfu, bụ Chileke unu.

⁸ Obenu l'ephe gbẹ kwefuru mu ike; ọphu ephe ta angaduru mu nchị; ọphu ephe ta alwuduru ẹjo ọbvụ ono asọ oyi ono, ephe kporu obu ye ono; ọphu ephe ahaduru agwa ndu Ijiputu ono. Oo ya bụ; mu sụ lẹ mu a-tukoshi phe oke ẹhu-eghu mu mbụ lẹ mu e-kpukposhi phe oke-ẹhu-eghu mu lẹ Ijiputu.

⁹ Obenu lẹ mu meru g'e te mebyi ẹpha mu l'iphu ọhamoha ono, ndu Ízureḷu shi bugbaaru ono; mbụ ndu ono, mu nọ l'iphu phe mee gẹ ndu Ízureḷu maru mu shita l'edufuta, mu dufutaru phe lẹ Ijiputu ono.

10 “Oo ya bu; mu kwe dufuta phe le Ijiputu; duru phe lasha l'echiegu. 11 Mu bya eworu iphe, mu toru okpa iya su g'e tsoje goshi phe; bya emee g'ephe maru ekemu mu; kele onye emeje iya nu be e-gude iya nodu ndzu. 12 Mu bya eworu eswe atuta-unme doberu phe g'o buru iphe-ohubama, no le mgbaka mu l'ephe; k'ophu ephe a-makwanuru l'oo mbedua, bu Chipfu meru phe ephe du nsu. 13 Ole ndu onu-ulo Izurelu be kwefuleru mu-a ike l'echiegu ono. Ephe te ekwedu mee iphe, mu toru okpa iya su g'emeje; mbu l'ephe te ekwedu mee ekemu mu; mbu ekemu mu ono, bu onye meru iya nu l'o nodu ndzu ono. Ephe woru eswe-atuta-unme ono, mu doberu phe ono phaa kutukutu. Oo ya bu; mu pfua ya ruhata iphu su le mu a-tukoshi phe oke ehueghu mu; woru phe gbushia l'echiegu ono. 14 Obenu le mu meru g'e te pfubiyi ephe mu l'iphu ohamoha ono, bu ndu mu no l'iphu phe dufuta phe ono. 15 Mu byakwapho ahalia aka ribuaru phe angu l'echiegu su le mu tee duedururu phe ala l'ali ono, mu nuru phe ono; mbu ali ono, bu ephe osu ayi-ayi; mbu ali, ono bu iya kakota ree l'iphe, bu ali nonu ono; 16 noo kele ephe te ekwedu eme ekemu mu; teme ophu ephe te etsoduru iphe, mu toru okpa iya su g'e tsoje. Ephe woru eswe atuta unme mu phatoshia; noo kele o l'agwa be obu phe du.

17 “Ole mu phuleru phe-a obu-imemini; ophu mu te egbushiduru phe; mbu mee g'ephe chihu l'echiegu ono. 18 Mu suru unwu phe l'echiegu ono: Unu te etsokwa iphe, nna unu phe toru

okpa iya; ophu unu emekwa ekemu phe; ozoog'unu gude agwa agwa phe merwushia onwunu!

¹⁹ Oo mbedua bu Chipfu, bu Chileke unu. Unu tsoje iphe, mu toru okpa iya; mbu g'unu nwube enya meje ekemu mu; mekotaje iya g'o ha.

²⁰ Unu emeje eswe-atuta-unme mu g'o du nso; k'ophu oo-buru iphe-ohubama mu l'unu. Oo ya bu; g'unu a-makwanuru l'oo mbedua bu Chipfu, bu Chileke unu.

²¹ "Obenu l'unwu phe ono be kwefuhukwaru mu pho ike. Ephe te ekwedu mee iphe, mu toru okpa iya su g'ephe meje; ophu ephe ta anwubekpodaru nu enya l'eme ekemu mu; mbu ekemu mu ono, bu onye meru iya nu l'o nodu ndzu ono. Ephe phatoshiru eswe-atuta-unme mu. Oo ya bu; mu pfua su le mu a-tukoshi phe oke ehueghu mu; mbu le mu e-kpukposhi phe ehueghu mu l'echiegu. ²² Ole mu mechaleru-a selaa akaazu; mee g'e te epfubiyi ephe mu l'iphu ohamoha ono, bu ndu mu no l'iphu phe dufuta phe ono. ²³ Mu byakwapho eriaru phe angu l'echiegu ono su le mu a-chikashi phe g'ephe lachaa ohamoha, nonu; mbu g'ephe gbakashihu dzuru ali ndu ohozo; ²⁴ kele ephe te ekwedu eme ekemu mu; mbu l'ephe jikaru eme iphe, mu toru okpa iya; bya aphantoshia eswe-atuta-unme mu. O buru aka enya phe du bu l'agwa, nna phe gwaru.

²⁵ "Mu panuru phe nwuhaa g'ephe tsoje iphe, a toru okpa iya su g'ephe tsoje; bu iphe, adudu ree; mbu ekemu, ephe te e-gudedu anodu ndzu.

²⁶ Mu bya emee ephe gude ngweja, ephe egweje merwushiahaa onwophe; mbu ephe huahaa

okpara phe l'oku gude gweahaa eja. Iphe ono be mu meru g'eeshi ge ndzu-agugu rwuta phe; g'ephe amakwanuru l'oo mbedua bu Chipfu.

²⁷ “Oo ya bu; nwa ndiphe; pfiaru ndu Izurelu su phe; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Oo egube-a be nna unu phe gude gbarwua mu; bya ajika etso uzo ire-lanu mu. ²⁸ Teke mu dubaru phe l'ali ono, mu riburu phe angu iya le mu a-nu phe ono be ephe byaru ahuma iphe, bukpoou ubvu ubvu, hagbaa l'eli; mekpoo oshi, ekwo du ke gayii; ephe gweahaa ngweja l'eka ono; gude iya kpatsu mu ehueghu. O bukwarupho l'eka ono be ephe gweru ngweja unwu-isensu, eshi kwekweekwee; me ngweja-me. ²⁹ Tobudu iya bu; mu su phe: ?Bu gunu be eka ono, unu ejeje agwa iphe ono bu? Oo ya bu; e kuahaa eka ono Bama byasu ntanu-a. ³⁰ Oo ya bu; pfiaru ndu Izurelu su phe; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: ?Unu a-nodu emerwushi onwunu ge nna unu phe; mbu tsoru agwaphe ejo agwa, ephe shi anoduje agwa ono to? ³¹ Mbukponu le ntanu-a be unu anodujeela egwe egube eja ono; mbu eja ono, unu ahije unwu unu l'oku gude egwe ono. Unu gude agwaphe agwa emerwushikpoepho onwunu eje. Unube ndu Izurelu; ?bu ge mu haa unu g'unu jitajekwadu mu iphe to? Eshinu mu no ndzu ge mu no iya-a be unu taa jitabaekwa mu iphe ozobaa. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu. ³² Unu asuje l'o du unu g'unu du g'ohamoha ozo, nogbaa nu; mbu g'unu du ge ndu mgboko, bu oshi me mkpuma be ephe abaru

ēja. Ọle iphe ono, unu ari ono ta ayidu mee ememe ophu.

³³ “ ‘Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Eshinu mu no ndzu ge mu no iya-a be mu e-gude ike mu; me agburu-ehu mu; yele oke ehueghu, mu e-kpukposhi unu; buru onyeshi unu. ³⁴ Mu e-gude eka ike; me agburu-ehu; yele oke ehueghu, mu e-kpukposhi unu gude shi l'iphe, bu ohamoha ono dufuta unu; mbu shi l'iphe, bukpo alu ono, unu gbakashihuru laa ono chikobekota unu. ³⁵ Mu e-duta unu lashia l'echiegu, ohamoha bupheru mgburugburu. O buru l'eka ono be mu l'unu a-nodu l'iphu l'iphu; mu e-kpee unu ikpe. ³⁶ Oo egube ono, mu kperu nna unu phe ikpe l'echiegu alu Ijiputu pho bu ge mu e-kpe iya unu. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.

³⁷ “ ‘Mu e-chi unu echachi jasu unu edobeahaa ogbandzu ono. ³⁸ Iphe, bu ndu bu ekwegekwe ono; mbu ndu ono, anoduje atupa mu ono be mu a-loshikota l'ime unu. Mu e-dufutakwa phe-a l'alu ono, phe laru je ebugbaaru ono; ole phe taa bahukwanu l'alu Izuru. Oo ya bu; g'unu amakwanuru l'oo mbedua bu Chipfu.

³⁹ “ ‘Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Unube ndu Izuru; g'onyenonu le g'unu ha jekpowaro agwaa nshi iya. Ole unu e-mechakwana ngaberu mu nchi; numa iphe, mu e-pfuru unu; unu aparu egwephe aja haa; mbu aja ono, unu gude apharwushi epha mu, du nsu apharwushi ono. ⁴⁰ Oo l'ubvu mu, du nsu; mbu l'eze ubvu Izuru be mube Nnajiuphu, bu

Chipfu sūru l'iphe, bụ ndu Ízureḷu a-nòdukota; abajeru mu eja. Ọ bụru ẹka ono bẹ unu a-nòdu nata pẹ; tẹme ọ bụru l'ẹka ono bẹ unu a-nòduje gwaa mu agwagwa; nụ mu iphe, kachakpọo ree, unu nweru; yẹe iphe, dukota nsọ, unu egwejeru nụ mu. ⁴¹ Mu a-nata unu g'unu bụ ùnwù-isensu, eshi kwẹekweekwee lẹ teke ono, mu dufutaerupho unu l'iphe, bụ ọhamoha ono, unu nọkota ono; mbụ rwufutakọta unu l'iphe, bụ mkpukpu ono, a chikashiru unu laa ono. Teke ono bẹ mu e-goshikwanụ ọhamoha lẹ mu bụ onye dụ nsọ ọkpobe adudu. ⁴² Ọo ya bụ g'unu a-makwanuru lẹ mu bụ Chipfu lẹ teke ono, mu e-dubata unu l'alì Ízureḷu, bụ alì ono, mu riburu angụ lẹ mu a-nụ nna unu pẹ ono. ⁴³ Ọ bụru l'ẹka ono bẹ unu a-nòdu; ẹnya agbarwukọta unu l'iphe, unu mekọtaru; mbụ iphe ono, unu mekọtaru gude merwushia onwunu ono; unu abya adụ onwunu ashì lẹ k'ẹjo-iphe ono, unu mekọtaru ono. ⁴⁴ Teke mu gude g'ẹpha mu apfuru meeru unu iphe; mbụ ọphu mu te ejeduru eme unu iphe g'ẹjo-iphe unu gbaru; ọzoo g'iphe, unu eme rehuberu erehu; bẹ unubẹ ndu Ízureḷu a-maru l'ọo mbẹdua bụ Chipfu. Nokwa iphe, Nnajìuphu, bụ Chipfu epfu.' "

⁴⁵ Tọbudu iya bụ; Opfu Chipfu bya akparwuta mu l'ẹhu sụ mu: ⁴⁶ "Nwa ndiphe; ghachi iphu l'uzo ndọhali pfiaru ndu ndọhali iphe, a-nwuru pẹ nụ; l'i pfua iphe, e-me ọswa, nọ l'echiegu ndọhali; ⁴⁷ mbụ g'i pfiaru ọswa, nọ l'echiegu ndọhali sụ: Numa iphe, Chipfu epfu! Nnajìuphu,

bụ Chipfu sūru: Mu abyaakwa ngu atufu oku. Oku ono e-kepyashikota oshi oyii ngu; me ophu kpohuru nku. Ire-oku ono be a-buru echinyi echinyi. Iphe, bukpo onye oku ono shitaru ibe iya ophu o no; shita l'uzo ndohali; jeye l'uzo isheli be oku ono a-nma swokoswoko. ⁴⁸ Onyemonye be a-makotaru l'oo mube Chipfu be turu oku ono. A ta abyadu echinyi iya echinyi.”

⁴⁹ Tobudu iya bu; mu su: “Haa! Nnajiuphu, bu Chipfu! Ephe epfukwaru mu asuje l'oo etu etu be mu anoduje anmashi.”

21

Chipfu a-miru ndu Izurelu ogu-echi

¹ No iya; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su:
² “Nwa ndiphe; gha iphu l'ibiya ke Jierusalemu; pfuru nuru mu aka ono, du nsọ ono; pfuru nuru mu ali Izurelu; karu phe iphe, e-me nu; ³ su iya: Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Lenu! Mu noakwaru ngu le njo. Mu a-mifuta ogu-echi mu l'obo iya; gude gbushikota ndu pfuberekoto me ndu eme ejo-iphe l'echilabo unu. ⁴ Eshi ophu mu e-gbushi ndu pfuberekoto me ndu eme ejo-iphe; be mu a-mita ogu-echi mu; gbua iphe, bukpo nemadzu l'ophu. Mu e-shi le ndohali gbua phe jasụ l'isheli. ⁵ Oo ya bu ge ndiphe l'ophu amaru l'oo mube Chipfu be mifutaru ogu-echi mu l'obo iya; ophu mu ta amiphuedu iya azu ozo.

⁶ “Oo ya bu; tsua ude; gube nwa ndiphe! Tsua ude g'onye meji akufu akufu; gude oke aphu tsua ude l'iphu phe. ⁷ Teke ephe jiru

ngu sù: ‘?Bù gùnu kparù iphe, ìitsu ude?’
 Iphe, ii-pfuru phẹ̀ bù: ‘Iphe, kparù iya nù
 bù l’o nweru nzi, abya nù. Teke nzi ono
 byaerupho bẹ̀ meji a-gbabuhu onyemonye; ẹ̀ka
 atsushihukota onyemonye mẹ̀. Onyemonye
 bẹ̀ ẹ̀hu a-rwushihukota; ikpere bẹ̀ a-nọ̀du
 aphukota onyemonye doridori g’akpara-mini.
 Lenu l’oobyaa kwa; mbù nzi ọ̀bu. O mefùtaje
 ememe. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bù Chipfu epfu
 bù ono.’ ”

⁸ Tọ̀budu iya bù; Opfu Chipfu byakwa akpar-
 wuta mu l’ẹ̀hu; bya asù mu: ⁹ “Nwa ndiphe;
 pfiaru mu phẹ̀ sù: Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:
 “Ogu-echi bẹ̀ a baakwaru

ọ̀ nọ̀du atsù nkọ̀;
 bya ajiwa iya manù ọ̀
 nọ̀du aphù onyo!

¹⁰ A bawaru iya;
 ọ̀ nọ̀du atsù nkọ̀ g’e
 gude iya gbushia
 nemadzù.

E huchawaru iya ehucha;
 ọ̀ nọ̀du acha vaa
 vaa g’ebemu-igwe.

?Anyi a-nọ̀du ete ẹ̀swa
 lẹ̀ mgbọ̀ro-eze kẹ̀
 nwa mu kangokotaru
 mgbọ̀ro-eze kẹ̀ ndu
 ọ̀zo tọ̀?

¹¹ Ogu-echi ono bẹ̀ iphe,
 e medoru iya bù g’e
 hua ya manù;
 waa g’a dzulia ya.

A baakwaru iya ababa;
 huwa iya manu.
 Onye mgbugbumadzu
 abyaakwa iya adzuli.

¹² Nwa ndiphe; raa ekwa;
 chia mkpu;
 kele ogu-echi ono
 bukwa ndibe mu be
 ocho abya.

Oo ndu-ishi le Izurelu
 be ocho abya obu.
 E nwutaakwaru ndu-ishi
 le Izurelu;
 waa ndibe mu tua
 l'iphu ogu-echi.

Gberu aka ye l'olu.
¹³ Aa-dalekwa unu.
 ?Bu gunu be e-me m'o
 buru le mgboro-eze ono,
 kangokotaru ndu
 ozo ono be ta anodu?

Nokwa iphe, Nnajiuphu,
 bu Chipfu epfu bu ono.

¹⁴ "Oo ya bu; nwa ndiphe; pfuaru phe iphe e-me nu; kua aka kpa. G'e gbua ogu-echi ugbo ebo; mbu g'e gbua ya ugbo eto. Oo ogu-echi, ee-gude gbushia nemadzu; mbu ogu-echi, ee-gude tsua nemadzu o-tsuepfu; bya aburu ogu-echi, ee-gude gbaa phe mgburugburu. ¹⁵ Mu dobekotawaru ogu-echi, ee-gude egbushi phe l'onu-oguzo phe; k'ophu bu le meji a-nodu atofu nemadzu atofu; ndu a-la l'iswi a-ha igwerigwe. Oowaa! A bakwaru ogu-echi ono; o nodu acha

vaa vaa g'ebemu-igwe. A dzulitawaru iya g'e gude iya gbushia nemadzụ. ¹⁶ Gube ogu-echi; gbua pharamu laa l'uzo ekutara! Gbukwaapho laa l'uzo ekicha! Gbujekpoeopho laa l'ibiya ophu iphu ngu nokpoeopho laa. ¹⁷ Mu a-kukwapho eka pyaa; ehu-eghu mu adazeta. Oo mbedua, bu Chipfu be pfu iya nu."

Ogu-echi eze ndu Babilonu

¹⁸ Tobudu iya bu; Opfu Chipfu byakwa akparwuta mu l'ehu; bya asu mu: ¹⁹ "Nwa ndiphe; mee gbororo labo, bu eka ogu-echi eze ndu Babilonu e-shi bapfuta phe ugu; g'uzo ono bukotakwaru le mkpukpu lanu be epe a-watakota. Bvube itso iphe-ohubama l'eka uzo ono swibaru le mkpukpu ono. ²⁰ Mee uzo lanu le gbororo ono g'o buru eka ee-shi gude ogu-echi bapfu mkpukpu Raba ke ndu Amonu; l'i bya eme uzo ozo g'o buru eka ee-shi bapfu Jiuda; me eka a kpushiru ike le Jierusalemu. ²¹ Noo kele eze ndu Babilonu be e-jeta pfuru le mgbakata-uzo ono; mbu le mgbakata-uzo labo ono. Oo-jiadaa iphe; g'o maru iphe, ee-me nu. Oo-gude apfu tua ido; l'o jita nwobvu iya; bya elee enya le meji anu; g'o gude maru uzo ophu oo-shi. ²² O buru l'ekutara iya be ido ke Jierusalemu a-daru laa. Oo-do iphe, ee-gude chikposhia Jierusalemu; l'o zia g'a wata egbushi nemadzụ; me g'e chia mkpu ugu; l'a bya edoo iphe, ee-gude nwutsushia onu eka eeshije abahu le mkpukpu ono; l'a bya akoshia obvudu-eja; bya ekephee mkpukpu ono ekephee. ²³ Ndu ophu yee ya gbaru ndzu be oo-du g'o bu iphe, te emedu ememe; obenu l'oo-nyatakotaru

phẹ ejo-iphe, ephe mekotaru; bya akpukota phẹ lẹ ndzu. ²⁴ Oo ya bu lẹ-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Eshi ophu unu byaru bya emewaa a mawaru g'unu emeberu ejo-iphe; mbu k'ophu bu l'iphe-aji, unu eme be dabyiwaru eba; bya egude iphemiphe, unu emekpo ememe egoshi ejo-iphe, unu eme; be aa-kpukota unu lẹ ndzu.

²⁵ “Oowaa! Gube onye bu ishi lẹ Izurelu; mbu gube onye ono, merwushiwaru onwongu ono; mbu gube onye iwashi ono; o rwuakwaru teke aa-nu ngu chipfu; nu-rwua ngu iya l'ishi.

²⁶ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Toshia iphe, i keru l'ishi; kpufu okpu-eze ono. O to bukwa g'iphe shi du be o dukwadu. Ndu wozetaru onwophe aji be aa-bya ewolia eli; ndu e woliru eli be ee-wozeta aji. ²⁷ Oo mkpurupyata! Oo mkpurupyata! Mu e-me mkpukpu ono g'o bu mkpurupyata; ophu a ta abyadu akpukwabaa ya akpukwa; jeye teke onye bu iya be o gbaru k'enweru mkpukpu ono a-bya; mu eworu iya nu iya.

²⁸ “Oo ya bu; nwa ndiphe; pfiaru phẹ iphe e-me nu; su phẹ: Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu l'opfu-ehu ndu Amonu; lẹ k'iphe-iphere, ephe eme ndu Izurelu baa:

“Oo ugu-echi! Oo ugu-echi!

A mifutaakwaru ugu-echi,
ee-gude ekwoshi
nemadzụ ishi.

E huchawaru iya ehucha
g'e gude iya lwua

nemadzụ alwulwu;
mbụ l'e mewaru iya;
g'ọ chaa vaa vaa
g'ebemu-igwe.

²⁹ “A makwaru-a l'a phujeru unu ophuleny iphoro; bya agbajewaru unu eja, bu uka be a dzushiru unu. Iphe ono g'ọ ha be aa-gako nyabe ndu ejo-iphe l'olu; mbụ ndu ono, ee-gude oguechi gbushia ono. Mbụ ndu ono, mboke, anu phe chipfuu nu-rwua phe iya l'ishi rwuwaru ono.

³⁰ “Mi-phu oguechi ono azu l'obo iya. Oo l'eka unu futaru be mu a-nodu kpee unu ikpe; mbụ l'ali ndiche unu. ³¹ Mu a-tukoshi unu oke ehueghu mu; mbụ le mu e-kpukposhi unu oke ehueghu mu, ata-pfupfufu. Mu e-nwuru unu nu ndu emeje nemadzụ l'iwe; mbụ ndu bu iphe, eemebyi emebyi bu iphe, doru phe enya. ³² Unu a-buru nku, eeye l'oku. Eka aa-phushi mee unu wushi bu l'echilabo ali unu. A ta abyadu anyatabaa unu ozo; noo kele oo mube Chipfu be pfuru iya nu.”

22

Ejo-iphe, ndu Jierusalemu eme

¹ Tobudu iya bu; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ² “Nwa ndiphe; ?ii-kpe iya ikpe too? Mbụ; ?ii-kpe-a mkpukpu-a, bu mkpukpu mgbugbumadzu-a ikpe too? Oo ya bu; je aturu iya ebyi, oomekota jalaa. ³ Su iya: Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Gube mkpukpu-a i gudeakwaa egbu ochi seta mkpurupyata kpube onwongu l'ishi; kele iigbushi nemadzụ;

bya egudekwapho agwaphe obovu emerwushi onwongu.

⁴ “Ikpe ndu ono, iigbushi ono nmaakwaru ngu; teme i gudewaa agwa iphe, i jetaru merwushia onwunu. I mewaru ge mboku, ii-no-beru ndzu du tsokere; mbu l'apha, ii-no-beru ndzu be rwuakwaru nu. Oo ya bu le mu e-me ngu g'i buru mkpukpu ohamoha a-noduje eme iphe ochi; mbu le mkpukpu, nonu a-noduje atu ngu uzu ochi. ⁵ Gube mkpukpu, aamaru ejo eka; teme iphe, tsuru ngu epfu buru nchika-ehu; huma le ndu bu ntse; me ndu bu uzanya a-nodu achi ngu ochi; ⁶ Humawaro ge ndu-ishi ngu, nogbaa ngu l'ime gude ike, ephe nweru egbushi nemadzu. ⁷ Oo l'ime ngu be ephe ta agubejeedu ne le nna phe iphe. O buru l'ime ngu be ephe no kpa ndu byaru abyabya ehu; bukwarupho l'ime ngu be ephe no megbuta ndu nna phe anodedu; me ndu ji phe nwushihuwaru. ⁸ Iphe duru mu nsu; be unu ta agubejeedu iphe. Unu wowaru eswe atuta unme mu pharwushikota. ⁹ O buru l'ime ngu be ndu asu asulasu no; ndu buepho iphe, ephe eshibeje ite iya bu g'ephe e-me gbua nemadzu. Oo l'ime ngu be ndu ejeje eria iphe, a tushiru l'agwa no; mbu l'agwa, nogbaa l'ubvu ubvu ono. Ephe nmakpuru l'ime ngu apharwushi onwophe. ¹⁰ Ndu ophu ephe le nyee nna phe akwaje nokwapho l'ime ngu. Ndu ophu ejepfufe unwanyi teke ephe ano nsu nodu iya; mbu teke unwanyi teke aswafudu nturuwano nsu. ¹¹ Oo l'ime ngu be nwoke waa nyee nwoke ibe iya emeje ebyi. Onye ophu egude egu ejo- iphe agu iya nu pharwushia nwune nyee nwa

iya; onye ophu aburu nwune iya ke nwanyi; mbu nwa, nna iya nwuru gedegede be oomerwushije. ¹² O buru l'ime ngu be ndiphe erije uphalazu g'e gbua nemadzu; a nodu anataje ntukwase; bya eri uphalazu. Nemadzu nodu anataje nwibe iya iphe iya k'ehuka; g'ee-shi g'unu rita urwu. Teme a gbakutawaa mube Chipfu azu. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu ono.

¹³ "Lenu; mu egbukwaru ngu aka swikiswiki; k'urwu ono, i ritaru l'uzo apfuduru-oto ono; me k'ochi, eegbugbabe l'ime ngu ono. ¹⁴ ?Obu e-shihu ngu-a ike? Mbu; ?aka e-shihu ngu-a ike mboku, ono mu a-da ngu aka ke njo l'ehu ono? O kwa mube Chipfu pfuru iya; mu je l'e-me iya. ¹⁵ Mu a-chikashi ngu mee g'ephe tuko ohamoha dzuru. Mu ezekaa phe g'ephe lachaa mkpukpu le mkpukpu ozo. Mu emee g'emewushi ono, i merwushiru onwongu ono buru bugemu. ¹⁶ I -buerupho mkpukpu, rwushihuru arwushihu l'enya ohamoha ono; be ii-macharu-a l'oo mbedua bu Chipfu."

¹⁷ Tobudu iya bu; Chipfu byakwa epfuru yeru mu su: ¹⁸ "Nwa ndiphe; ndu Izurelu be dukwaa mu g'iphe, gbaru egba. Mbu l'ephe dukota g'ope; me ogbongu; me iphe-igwe; me mkpuma ota-njele, kwaru l'oku uzu. Iphe, ephe buepho be bu egba mkpola-ochaa. ¹⁹ Oo ya bu; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Eshi ophu unu bukotawaa egba mkpola-ochaa; be mu e-kpota unu kpokobe le Jierusalemu. ²⁰ Mbu l'oo egube eekpokobeje mkpola-ochaa; me onyirubvu; me iphe-igwe;

mẹ mkpuma-ota-njele; mẹ ogbongu chiṛu ye l'ọku ọzu g'ọ dazee ya-a; bu gẹ mu e-gude ẹhu-eghu mu; mẹ oke ẹhu-eghu mu rwukota unu je achiru dobe lẹ mkpukpu ono; woru unu dazee adaze. ²¹ Mu e-rwukobe unu; kpukposhi unu oke ẹhu-eghu mu, ata pfupfupfu ono; l'o kee unu; unu azashihukota azashihu. ²² Oo egube mkpola-ochaa, adazehuje l'ọku ọzu-a; bu g'unu a-nodu l'ime mkpukpu ono dazehu. Oo ya bu g'unu amakwanuru l'oo mbedua, bu Chipfu be tukoshiru unu oke ẹhu-eghu mu."

²³ Tobudu iya bu; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu ozo su: ²⁴ "Nwa ndiphe; su ali ono-a: I bu ali, e teke aturwudu ejo-iphe, no iya nu; ophu mini edzeduru kpua ya lẹ mboku oke-ẹhu-eghu mu ono. ²⁵ Ndu mpfuchiru Chileke, no l'ime mkpukpu ono be achiru mkpukpu ono ejo idzu; g'oduma, aba hanyihanyi alajashi anu, o gburu. Epe egbushije nemadzu; nakoo ẹku; mẹ iphe, vugbaa oke aswa. Epe mewaa; g'unwanyi, ji phe anodedu paa ẹka l'ime mkpukpu ono. ²⁶ Ndu-uke, no lẹ mkpukpu ono be kpakashiwaru ekemu mu; tuko iphe mu, du nsọ merwushikota emerwushi. Epe ta akpajeedu oke l'iphe, du nsọ; yee iphe mmanu ozo. Epe anodeje ezi nemadzu l'o to nwedu iphe, du iche l'iphe, aasọ nsọ; yee iphe, a ta sọdu nsọ. Epe wowaru enya nmanyibe; ophu epe ta akpajeedu ishi k'eme eswe-atuta-unme mu g'ọ du nsọ. A nodu anodeje epfutoshi epha mu l'echilabo phe. ²⁷ Ndu bu ndu-ishi lẹ mkpukpu ono be dupeho g'ejo-nkuta-oswa, alajashije anu, o gburu. Epe egbu ochi; mbu egbushi nemadzu g'ee-shi g'ephe

rita urwu l'uzo, apfuduru-oto. ²⁸ Ndu mp-fuchiru Chileke, no le mkpukpu ono be e-gude ophulanya ughoshi yele agbaru phe eja, bukota uka; kpachia ejo-iphe, ndu ono eme akpachi. Ephe asuje: Nnajiuphu, bu Chipfu suru-a l'eba abu l'o nweru iphe, Chipfu pfuru. ²⁹ Ndu ali ono be akparya nemadzu ishi; bya ana nfu. Ephe akpa ndu ukpa; me ndu adudu g'o du phe ehu; bya eme ndu bu mbyambya ewere; ophu ephe emejeduru phe iphe, gbaru g'e meeru phe iya. ³⁰ Mu bya elee enya nemadzu l'echilabo phe, bu onye a-kpukwa igbulo ono; mbu onye a-pfuru le mgbaka onye l'ephe l'ali ono; ge mu te emebyishi iya; ophu o to dudu onye mu humaru. ³¹ Oo ya bu; mu tukoshi phe oke ehu-eghu mu; gude ehu-eghu mu, ata pfupfufu kepyashia phe; mbu woru iphe ono, ephe mekotaru ono byabe phe l'ishi. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu ono!"

23

Unwune labo, eri ogori

¹ Tobudu iya bu; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu ozo; bya asu mu: ² "Nwa ndiphe; o nweru unwanyi labo, bu ne lanu nwuru phe. ³ Ephe wata agba ukpara le Ijiputu; mbu l'ephe shiro teke ephe bu nwata gbata ukpara. O buru l'eka ono be ephe no a nodu anoduje apyitoshi phe era; mbu l'oo l'eka ono be ephe anoduje l'arwaphe phe eka l'ehe ono, akwokwadu buruburu ono. ⁴ Epha onye k'ogerenya be bu Ohola. Epha nwune iya

nwanyi buru Oholiba. Epe bu ndibe mu. Epe nwushia unwegirima unwoke; me unwegirima unwanyi. Ohola be bu Sameriya. Oholiba buru Jierusalemu.

⁵ “Ohola wataruro agba ukpara teke o bukwadu nkemu. O wataru awu-ko ndu o yeru obu; mbu ndu o-lwua-olaa shi le Asiriya. ⁶ Ndu ono yekotaru uwe, du urwukpu-urwukpu; me ndu bu ndu eze; me ndu-ishi. Epe bukota unwokorobya, amagbaa ntumatu; bukotaru ndu agba l’inya; nodugbaa l’eli inya phe. ⁷ O woru onwiya mee nwanyi-ukpara unwoke ndu Asiriya; mbu ndu ophu nweru enya. O gude agwa ndu owu-ko ono merwushia onwiya. ⁸ Ophu o haduru agba ukpara ono, o shi le Ijiputu gbata ono. O buro teke o bu nwata be yele unwoke wataru akwakwa. Epe nodu anoduje arwa iya eka l’ehhe ono, akwokwadu buruburu ono; agboshi iphe ekpu iya. ⁹ Tobudu iya bu; mu bya enwuru iya ye l’eka ndu o yeru obu ono, bu iya bu ndu Asiriya; mbu ndu ono, agu iya egu ono. ¹⁰ Epe gbabe iya oto; kpua unwu iya unwoke me unwanyi le ndzu; bya egude oguechi phua yebedua teerii. Oo ya bu; o buru onye unwanyi gude nmaahaa l’ejo etu; kele oo iphe, gbaru iya nu be e meru iya.

¹¹ “Nwune iya nwanyi, bu Oholiba humachakwaa iphe ono; egu ejo-iphe nkiya gbekporo kabaa ke nwune iya njo; mbu l’o gbek ka nwune iya agba ukpara obu. ¹² O nodu awukokwapho ndu obutobu phe, bu ndu Asiriya; mbu ndu bugbaa eze; me ndu-ishi mkpukpu phe; me ndu ojogu phe, kwaru

onwophe ngwa; degegbaru l'eli inya; bukotaru unwokoro, amagbaa ntumatu. ¹³ Mu bya ahuma l'o merwushifuwaru onwiya. Ephenebo ono tukowaa buru ndu umere phe rehuru erehu.

¹⁴ “Yebedua be kwataru akwata yemibaa ishi eyemi l'ukpara obu. O humaru unwoke, e seru l'igbulo; mbu ndu Babilonu, e gude penti uswe-uswe see; ¹⁵ mbu ndu e seru e phe kebegbaa akpo l'upfu; kebechaa ekwa, ekpo phe wiyawiya l'ishi. G'ephe ha be dukotaephe ge ndu-ishi ugbo-inya ndu Babilonu; mbu ndu shi mkpukpu Kaludiya. ¹⁶ Ahuma, oohuma phe; e phe wata iya agu egu. O yefu ndu-ozu g'ephe je ezia phe ozi l'ali Babilonu. ¹⁷ Tobudu iya bu; ndu Babilonu byapfuta iya; g'ephe l'iya wata akwakwa. E phe gude egu nwanyi agu phe nu pharwushia ya. E merwushichae ya pho ono; e phe bya adu iya ashi; o gbakuta phe azu. ¹⁸ Teke ono, o gbaaharu ukpara ono; bya agbagbukporu oto tua onwiya jalaa ono; be mu gude ehu-eghu gbakuta iya azu; egube mu gbakutaru nwune iya. ¹⁹ O le o gbekabaa eyeru ehu l'agba ukpara obu; g'o nyataru g'o shi agba iya le teke o bu nwata nodu le Ijiputu. ²⁰ O shi nodu l'eka ono awu-ko ndu o yeru obu; mbu ndu ehu-nwoke phe dukota ge ke nkafu-igara; bya aburu ndu unwuda phe du ge k'inya. ²¹ Oo ya bu l'egu ejo-iphe ono, i shi anoduje eme teke i bu nwata le Ijiputu ono be anoduje agukwadu ngu; mbu teke ono, e shi anoduje arwaphe ngu eka l'ehe; apyikashi ngu eka l'opa era ngu ono.”

²² “Gube Oholiba; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu

Chipfu epfuru ngu baa: Mu a-kpali ndu ono, i yeru obu ono; mbu ndu ono byawaru adu ngu ashị nta-a ono; g'ephe ghakobe buru ohogu ngu. Mu e-me g'ephe shi l'ekameka wufuta tsoahaa ngu opfu; ²³mbu ndu Babilonu; me ndu Kaludiya; me ndu Pekodu; me ndu Showa; me ndu Kowa; ephe le ndu Asiriya l'ophu. Ephe a-bukotaru unwokorobya, amakota ntumatu; bugbaaru ndu eze; me ndu-ishi mkpukpu; me ndu-ishi ugbo-inya; me ndu nogbaa l'oke okwa; bya aburu ndu nogbaa l'eli inya. ²⁴Ephe egude ngwogu; me ugbo-inya du l'iche l'iche; bya achiru igwe oha bapfuta ngu. Ephe a-nodukota l'ekameka kwaberu ngu k'ogu. Ephe a-chiru iphe, e gudeje ezeru onwonye k'eze iya me ke nshii; bya ekpukotaru okpu, e meru l'igwe. Mu e-nwuta ngu nwuru nu phe g'ephe nua ngu aphu; mbu g'ephe mee ngu egube o du phe ree. ²⁵Mu e-gude okophoo mu; mee ngu umerekete. Ephe e-befu ngu imi waa nchi. Ndu ophu phoduru l'ime ngu be ee-gude ogu-echi gbushia. Ephe a-kpu unwu ngu unwoke me unwada ngu le ndzu. Ndu ophu phodufuaru l'ime ngu bu oku e-tsu phe. ²⁶Ephe e-yeshikotakwa ngu pho uwe, i yeru l'ehu; natachaa ngu iyagba, ama mma, i nwekotaru. ²⁷Mu e-me g'ebyi, iime; me ukpara ono, i shi le Ijiputu gbata ono laa nlanu. I ti byadu anyatabaa ya; ke g'o gua ngu egu ozo; ophu i ti byadu anyatabaa Ijiputu ozo.”

²⁸ “Mbu le-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Mu abyaakwa ngu enwuru ye l'eka ndu du ngu ashị; mbu l'eka ndu ono, i gbakutawaru azu; kele ephe duwaa ngu eji

ono. ²⁹ Eṗhe e-gude ndumashi tukokpoo iphe, i seru akanya iya nata ngu. Eṗhe a-gbabe ngu oṭo; i dabyiru egube ono. Ukpapa ono, iigba ono be e-meru iphere iya kpua ngu le saga. Ejo-ememe ngu ono; me ukpara, iigba ono; ³⁰ be bu iya meru g'iphe ono dapfuta ngu; kele i wataru awu-ko ohamoha, nonu; bya egude agwa phe merwushia onwongu. ³¹ I tsowaru uzo, nwune ngu nwanyi tsoru. Mu a-pakwanuru okoro iphe-ehuka iya dee ngu l'eka."

³² Wakwa iphe, Nnajiuphu,
bu Chipfu epfu baa:

"Ii-ngu iphe l'okoro ono,
nwune ngu nwanyi
nguru;
mbu l'okoro ono,
ha ke galagala;
bya adu omilomi ono.

Aa-chi ngu ochi;
bya eme ngu ujikputeru;
kele iphe no l'okoro
ono be jiru ke pyimu.

³³ Ii-je iphe-ehuka jasuru
l'otsuahaa ngu
atsutsu ge mee.

O buru mkpurupyata
waa ola-l'iswi be
ii-ngu nno.

Ono buru iphe,
nwune ngu nwanyi,
bu Sameriya nguru
nguphodoru ngu.

³⁴ Ii-ngu iya;

ngu-gbua gberegedege.
 L'i tukposhia ya yegiri
 yegiri;
 bya alabashia onwongu
 era alabashi.

Mu pfuakwaru nkemu.
 Nokwa iphe, Nnajiuphu,
 bu Chipfu epfu bu ono.”

³⁵ Oo ya bu le-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: “Eshi ophu i zohawaru mbedua; woru mu jicha l'okotazu; be ejo-ememe ono, iime ono; me ukpara ono, jigba ono be ii-ritakota urwu iya.”

³⁶ Tobudu iya bu; Chipfu su mu: “Nwa ndiphe; ?ii-kpe Ohola yee Oholiba ikpe too? Ngwanu; karu phe ebyi, epe emegbabe; ³⁷ mbu l'ephe bu ndu eri ogori; egbu ochi. Epe gudewaa agwa, epe gwotaruru merwushia onwophe. Epe nodu egudeje unwu, epe nwushiru mu tua utara l'agwa phe. ³⁸ Waa iphe, epe mekwaru mu pho bu owa: Le teke onokwapho be epe merwushiru eka duru mu nsu; bya emebyishikota eswe-atuta unme mu. ³⁹ Oo le mboku ono, epe gude unwu phe gwee eja nu agwa phe ono; be epe bahuru l'eka duru mu nsu ono; woru iya merwushia. Noo iphe, epe meru l'ulo mu bu ono.

⁴⁰ “I zicharu ozi g'e zia ndu shi uzo enya g'ephe byachaa; epe wuru bya. O buru ndu ono be i sacharu onwongu degeberu; i bya etee iphe l'enya; bya egude iyagba memaa onwongu emema kwaberu phe. ⁴¹ I bya asugaru l'aba, amashi mma ike. A bya eworu teburu dobe ngu

l'iphu. I chita unwu-isensu me manu mu tukobe l'eli iya. ⁴² Ikpoto nemadzu, bugbaa idokpampata nodu akwa evu ekpu iya. E duta ndu shi l'echiegu, ngu-jishiru mee epho ephe bya; waa ndu ozo yee ephe swi. Ephe bya agbabe iya mgbaleka; kpube iya okpu, ama ntumatu. ⁴³ Noo ya bu; mu su g'ephe duta yebedua ono, gbawaru ukpara jasu o kpojohu ono; g'ephe l'iya wata eri ogori kele o buwaa nwanyi-ukpara. ⁴⁴ Oo ya bu; ephe jepfuahaa phe egube ono ejepfufe nwanyi-ukpara ono. Mbụ ephe jepfuahaa Ohola yee Oholiba; phaahaa unwanyi ono kutukutu. ⁴⁵ Ndu e-kpe phe ikpe bu unwoke pfuleru-eka-oto Ephe a-nma phe ikpe ogori; waa ikpe ochi. Noo kele ephe eri ogori; bya aburu ndu egbu ochi.”

⁴⁶ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: “G'a chita ikpoto nemadzu bapfuta phe; mbụ g'e nwuru phe nu ndu e-me ge ndzu-agugu rwuta phe; bya atuko iphe phe kwa l'okwata. ⁴⁷ Igwe-oha ono a-tu phe mkpuma; bya egude ogu-echi egbutsushi phe. Ephe e-gbushichaa unwu phe unwoke me unwada phe; bya ateshia oku l'ulo phe. ⁴⁸ Noo ge mu e-shi mee g'emewushi onwonye laa nlanu l'ali-a bu ono; k'ophu unwanyi l'ophu e-gudekwanu iya kwaa enya; g'ephe te eje eme egube ono, unu meru ono. ⁴⁹ Aa-gwata unu ugwo emewushi ono, unu emewushi onwunu ono. Unu e-vuta ejo-iphe o nwutaru unu; mbụ nshi ono unu agwo ono. Oo ya bu; g'unu amakwanuru l'oo mbedua, bu Nnajiuphu bu Chipfu.”

24

Etu, e gude ite, e shiberu l'oku nmaa

¹ Tobudu iya bu; o be l'apha ke tete g'onwa iri du l'abali iri; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su:

² "Nwa ndiphe; dee iphe ntanu-a bu l'ekwo; mbu ntanu-a gedegede; kele oo ntanu-a gedegede be eze ndu Babilonu kephetaru Jierusalemu k'ogu.

³ Nmaaru ndu ono, bu ekwegekwe ono etu; su phe: Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa:

" 'Shibe ite; shibe iya
l'oku kuru mini ye iya!

⁴ Chiru mkpirikpu
mkpirikpu anu ye iya;
mbu ndu ophu a
hotaru ahota;
utapfu iya;
me upfumeka iya;
mbu-a woru eka
kachaa aburu okpobe
anu chi-jia ya achi-ji.

⁵ Li kputa aturu,
kachakpo ree gbua;
chiru anu iya ye l'ohu
ite ono;
shighee anu ono eshighe.

Shighee yee okpu iya
eshighee.

⁶ " 'Oo ya bu le-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Nshio gube mkpukpu ono, egbu ochi ono! Nshio ite ono, gbawaru egba ono; mbu ite ono, egba iya tee hefuedu ehofu ono. Gushia anu ono nanu nanu; g'o to dukwa ophu

aa-ha g'ọ phọdu. ⁷ Kele mee ndu o gbushikọtaru be yee ya tukowaru nmakuru l'eli mkpuma; ọ to wushiduru iya l'oma ali eka urwuku gege ekpochikpọo ya nu. ⁸ Ọo ge mee ndu ono akpalia mu ehu-eghu; k'ophu mu a-bya agwata iya ugwo iphe, o meru kparu iphe, mu doberu mee ndu ono l'eli mkpuma; g'ọ to du iphe, e-kpochi iya eja.

⁹ “ ‘Ọo ya bu le-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Nshio gube mkpukpu ono, egbu ochi ono! Mbẹdua e-yebakwaro nku l'oku obu g'ọ kabaa shii. ¹⁰ Mu a-kube nku ono g'ọ ha l'ikpo l'ikpo.

“ ‘Mu eworu oku zunwua ya.

Gude iya shighee anu
ono eshighee.

Mu eyekobechaa ya iphe,
emeje g'iphe shi mkpo.

Mu eshia ya g'okpu iya
kpebatachaa uke
ekpebata.

¹¹ “ ‘L'i bya agbe teke ono shikwase ite iphoro ono l'eli ovokoku ono; shia ya gbiriri jeye oku adu l'ite ono shii; mbu shia ya g'onvirubvu, e gude mee ya chaa ziriri; k'ophu inyi, no iya nu a-dazehu; mbu g'egba, o gbaru ono kee oku gbiriri jasu ookechafu. ¹² Noo kele e mewaru iya jasu ike labo bvu; ophu egba, o gbaru ono ekwedu eheshihu. Nta-a be oku e-ke egba ono, o gbaru ono. ¹³ Iphe, bu inyi ono, du ngu l'ehu ono be bu urwuali. Eshi ophu mu mekotaru ge mu e-me hufu ngu inyi ono; ophu o kwedu ge mu hufu ngu iya; be a ta abyadu ehufubaa

ngu iya jasụ teke mu e-gude oke ẹhu-eghu mu mee ngu g'ọ dụ mu. ¹⁴ Ọo mube Chipfu pfuru opfu ono. O rwuakwaru teke mu e-me iya. Mu ta abyadu esela onwomu azu; ophu mu abyadu aphu obu-imemini; ophu mu ta abyadu asu le mu tee meedu ge mu tuberu. Ee-kpe ngu ikpe g'umere ngu waa iphe, iime gbaru. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu ono.' "

Anwuhu Nyee Ezekelu

¹⁵ Tɔbudu iya bu; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ¹⁶ "Nwa ndiphe; mu abyaakwaa egude onu echachi lanu nyichata ngu onye ono, i yeru enya ono. O le-a; ba agukwa aphu; ophu i rakwa ekwa; mbu g'enya-mini ta alwafutakwa ngu l'enya. ¹⁷ Tɔkpoepho nwuhu tsu ude. Ta kwashikwaru onye nwuhuru anwuhu enya-mini. Kee iphe, iikeje l'ishi egube iikeje iya; l'i yee akpokpa ngu. Te ekechikwa iphe l'onu; ophu i rikwa nri, ndu aphu tsoru erije."

¹⁸ Ọo ya bu; mu pfeberu ndu ono opfu ono l'utsu; o be l'uzenyashi; nyee mu nwuhu. O be le nchitabohu iya; mu bya emekota egube ono, a suru ge mu mee ono. ¹⁹ Tɔbudu iya bu; ndu ono bya aja mu su: "?Tii kaduru anyi iphe, iphe-a, iimegbabe-a bu l'ehu anyi?"

²⁰ Tɔbudu iya bu; mu su phe le Chipfu pfuru mu su-a; ²¹ ge mu su ndu Izurelu: "Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Mu abyaakwaa eme aka-du-nsọ mu g'ọ tọ duhe nsọ; mbu aka ono, a kpuru o shihu ike, bu aka unu gude eku onwunu ono; mbu aka ono, unu yeru enya ono; bya aburu aka ono, du unu ree ono. Unwu

unu unwoke me unwu unu unwanyi, bu ndu ophu unu haru l'azu; be bu ogu-echi be ee-gude gbushia phe. ²² Oo egube ono, mu meru ono be unu e-mekota. Unu tee kechidu iphe l'onu; ophu unu eridu nri, ndu no l'aphu erije. ²³ Unu e-kebe iphe l'ishi egube unu ekejehawa iya; yee akpokpa unu. Unu taa agudu aphu; ophu unu taa aradu ekwa; ole unu a-jo ehu bvuebe l'opfu ejo-iphe ono, unu meru ono; mbu l'unu a-nodu atsü ude l'ime onwunu. ²⁴ Ezekelu a-buru unu iphe-ohubama. Iphe ono, o mekotaru ono be unu e-mekota. Teke iphe ono nwuerupho; unu amaru l'oo mbedua, bu Nnajiuphu bu Chipfu.

²⁵ "A bya le gubedua; nwa ndiphe; mboku ono, mu a-nafu phe aka ono, a kpushiru ike ono, bu aka ephe gude ehu-utso iya eku onwophe ono; mbu aka ephe yeru enya ono; bya aburu aka du phe ree l'obu ono; mbu mboku ono, mu a-nafu phe unwu phe unwoke me unwu phe unwanyi ono; ²⁶ be onye nahuru gbalaa; a-byapfuta ngu bya edooru ngu iphe emenu. ²⁷ O buru mboku ono be ii-bebe kuhaa onu ngu; gu l'onye ono nahuru nu ono epfugba opfu; i ti bueduru onye te epfudu opfu ozo. Oo ya bu; l'i buru phe iphe-otube-nvo. Ephe a-maru-a l'oo mbedua be bu Chipfu."

25

Eepfu iphe, e-me ndu Amonu

¹ Tobudu iya bu; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ² "Nwa ndiphe; ghachiru ndu Amonu iphu; pfuchiru mu; karu phe iphe, e-me phe nu.

³ Sụ phẹ lẹ-a: 'Unu n̄makwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu. Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Eshi ọp̄hu i teru ẹswa kpua ụlo mu, d̄u nsọ; teke e merwushiru iya; t̄eme ọ n̄odu atso ngu uto l'e meru al̄i Ízurelu; ọ buru ochobu; waa l'a kpuru ndu Jiuda lẹ ndu laa al̄i ozo; ⁴ b̄e mu e-nwuru ngu n̄u ndu uto ẹnyanwu-awawa g'ephe nworu ngu. Ephe a-bya an̄odu l'ime ngu nwechaaru al̄i-eze al̄i-eze; bugbaaru eburu l'ime ngu. Ephe e-ri akpuru oshi ngu; nḡua mini ẹra-eswi ngu. ⁵ Mu e-me mkp̄kp̄u Raba g'ọ buru ẹka in̄ya-kamelu akpaj̄e nri. Mu emee al̄i ndu Am̄onu g'ọ buru ẹka aturu a-dojeru atuta unme. Oo ya b̄u g'unu amakwanuru l'oo mu b̄u Chipfu.

⁶ " 'Lẹ-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Eshi ọp̄hu ī kuru ẹka pyaa; tee ebvu; gudek̄ota ẹjo obu teru ẹswa kpua ndu Ízurelu; ⁷ b̄e mu a-machi ẹka; bya adaa ngu ẹka k̄e nj̄o l'ẹhu. Mu e-nwuru ngu n̄ugbaa ọhamoha, n̄onu g'ephe lw̄ua ngu alw̄lw̄u. Mu e-dekufu ngu l'iphe, b̄u ọha, n̄onu; mee ngu l'ii ch̄ihu l'iphe, b̄u mkp̄kp̄u n̄onu; mb̄u mee ngu g'ị buru mkpurupyata. Oo ya b̄u g'ii-maru l'oo mu b̄u Chipfu.' "

Iphe, ee-me ndu Mówabu

⁸ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu pfuru baa: "Eshi ọp̄hu Mówabu waa Siye s̄uru 'Lekp̄odapho; ndu ọnu-ulo Jiuda b̄e dukwaa ḡe ndu ọhamoha ozo'; ⁹ b̄e mu e-me g'ibiya k̄e Mówabu ono gheru ọnu; e -shi l̄e mkp̄kp̄u ndu ọp̄hu n̄o l'ip̄hu ẹgu, b̄u iya b̄u ẹka kak̄ota

ree l'alì ono; mbù e -shi lẹ mkpukpu Bẹtu-Jieshimotu; mẹ Belu-Meyonu; mẹ Kiriayatayimu. ¹⁰ Mu e-nwuru Mówabu yẹle ndu Amonu nù ndu ọzo ẹnyanwu-awawa; g'ẹphe nworu; ọphu a ta abyadu anyatabaa ndu Amonu anyata ọphu l'echilabo ọhamoha. ¹¹ Mu anua ndu Mówabu aphu. Oo ya bu g'ẹphe amakwanuru l'oo mbedua bu Chipfu.”

Iphe, ee-me ndu Edomu

¹² Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: “Eshi ọphu ndu Edomu gwataru ndu Jiuda ugwo iphe; be ẹphe shiakwa l'ugwo iphe ono, ẹphe gwataru ono meswee; k'ọphu paru ẹka.

¹³ Oo ya bu lẹ-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Mu a-machi ẹka gude ke njo daa Edomu ẹka l'ẹhu. Mu e-gbushi unwoke; mẹ ẹku, no iya nu. Mu emee ya g'ọ buru ochobu. A -gbe lẹ mkpukpu Temanu rwua lẹ mkpukpu Dedanu be bu ogu-echi be ee-gude gbushia phe.

¹⁴ Mu e-gude ndibe mu, bu ndu Izurelu gwata ndu Edomu ugwo iphe ono, ẹphe meru ono. ẹphe e-me ndu Edomu g'ooghu mu; mbu mee phe g'oke ẹhu-eghu mu gude habe mu l'ẹhu. Oo ya bu g'ẹphe amakwanuru l'oo mbedua agwa phe ugwo iya. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.”

Iphe, ee-me ndu Filisitayinu

¹⁵ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: “Eshi ọphu ndu Filisitayinu gudewaa ẹjo obu melata; mbu gwata ugwo iphe; bya egude kele ndu Jiuda shiro teke k'ichee du phe ashi; eme g'ẹphe mee phe g'ẹphe buru mkpurupyata;

16 bẹ wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Mu a-machi ẹka kẹ njọ daa ndu Filisitayinu l'ẹhu. Mu eme gẹ ndu Kereti chihu; mee ndu ophu phoduru nụ, bu lẹ mgboru eze-enyimu g'ẹphe bụru mkpurupyata. 17 Mu a-kwatakpo akwata gwata phẹ ugwo iphe, ẹphe meru; mbụ gude oke ẹhu-eghu mu nua phẹ aphụ. Oo ya bụ g'ẹphe amakwanuru l'oo mbedua bụ Chipfu; lẹ teke mu gwata phẹ ugwo iphe, ẹphe meru ono."

26

Iphe, ee-me mkpukpu Taya

1 Tobudu iya bụ; o be l'apha k'iri lẹ nanu; lẹ mboku mbụ l'onwa onoya; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu sụ: 2 "Nwa ndiphe; eshi ophu ndu Taya ekweru ndu Jierusalemu une asuje phẹ: 'Hẹe!' Ẹka ono, iphe, bụ ohamoha eshije eje azu aswa ono bẹ dakposhihuwaru nụ. Mgbo, e yeru iya bẹ gühachawaru gheru onu; gẹ mu eshije iya g'ọ dọ mu. Nta-a, mkpukpu ono dakposhihuwaru-a bẹ bụwaa g'iphe bya ejeaaru mu lẹ ree.

3 "Oo ya bụ lẹ-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Gube mkpukpu Taya; mu noakwaru ngu lẹ njọ. Mu a-chita oha, dọ igwerigwe g'ẹphe bapfuta ngu; mbụ l'oo egube ono, eze-enyimu enwutajẹ akpara-mini kẹ gbukumu-a; bụ gẹ mu e-nwuta phẹ; g'ẹphe byapfuta ngu. 4 Ẹphe e-tsukposhi igbulọ, e gude kpụ-buta mkpukpu Taya; bya enwukposhikota ọlo-eli, nọ iya nụ. Mu e-kwochatachaa ẹja mkpokpo-ọlo ono; bya emee ẹka ono g'ọ bụru

mkpuma mmanu be a-nodu iya nu. ⁵ Taya a-buru pherere-ali no l'echi eze-enyimu; buru aka aa-noduje asusa ugbo-ikokoro phe go korohu. Mkpukpu ono a-buru iphe, ohamoha a-lwu alwulu. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.” ⁶ Ndu ophu bugbaa l'ime egu be ee-gude ogu-echi gbushia. Oo ya bu g'ephe amakwanuru l'oo mbedua be bu Chipfu.

⁷ “Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Oo Nebukadineza, bu eze ndu Babilonu, bu eze, ka ndu eze; mbu onye ono, shi l'uzo isheli; be mu e-me go dapfu ndu Taya. Oo-chita inya; me ugbo-inya; me ndu agba l'inya; me igwerigwe ndu ojogu gude bya. ⁸ Oo-gude ogu-echi gbushikota ndu ophu bu l'ime egu. O bvua ose-ogu gude kepheta ngu; bya akoo obvudu-eja go nodu kpu oronmono jasul'igbulu ngu. Oo-pali iphe, eegudeje egbobuta onwonye; gude tsoo ngu ogo. ⁹ Oo-nodu asu okurukpo, eegudeje akukposhi ulo l'igbulu mkpukpu ngu ke pfuu. Oo-gude ngwogu iya nwukposhia ulo-eli ngu.

¹⁰ Inya, oo-chiru a-duta-be igwerigwe; k'ophu bu l'udzu, ephe gude okpa ekpokashi be e-lichaa ndibe ngu mkpachi. Igbulu, e gude kpu-buta mkpukpu ngu ono be a-nodu ete nmenmenme; l'igiji, ephe a-nodu ede; mbu ndu agba l'inya; me ikpoto ugbo-inya, ochi teke ono, oo-shi l'oguzo unu abata ono; mbu g'onye abahu le mkpukpu, e nwukpofuru igbulu iya enwukpofu.

¹¹ Uyi-okpa inya iya ono be a-zokota gbororo, no l'ime ngu tolitoli. Oo-gude ogu-echi gbushia ndibe ngu. Itso ngu, shihuru ike a-ngashihuchaa buru memeeje l'ali. ¹² Ephe a-lwu eku ngu

alwulwu; gwee ngwaswa ngu tutua. Epe e-nwukposhikota igbulo, e gude kpu-buta ngu; nwutsushikota ulo no l'ime ngu, e meru o nodu ama mma; bya evukoo mkpuma ngu me oshi ngu; mekpoo mkpokpo-ulo ngu; je enwuru ye l'eze-enyimu. ¹³ Mu e-me g'ebvu ono, i guje ono buru nyonyoronyo. Ebvuno, i gudeje une akpo ono be a ta abyadu anumabaa ozo. ¹⁴ Mu e-me ali ngu g'o buru mkpuma mmanu bu iphe, a-nodu iya nu; li buru aka aa-tusaje ugbu, e gude egbu ema g'o korohu; ophu a ta abyadu akpukwaba ngu akpukwa; kele oo mube Chipfu pfuru iya. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu ono."

¹⁵ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfuru mkpukpu Taya baa: ?O du ngu g'ali, nokota l'aguga eze-enyimu taa nmakotadu jijijiji le teke ii-da; mbu le teke ono, ndu e mekagbaaru iphe a-nodu atsui ude ono; mbu teke ono ee-gbushi nemadzu l'ime ngu ono? ¹⁶ O buru teke ono be ndu-ishi, bugba l'aguga eze-enyimu e-nyizetakota l'aba-eze phe; bya eyeshikota akpawuru-uwe phe. Epe e-yeshikota uwe phe, e mengashiru o nodu ama mma ono. Ndzu-agugu e-rwuta phe. Epe agwodoshihu l'oma ali mmanu; anmagbaa pyaapyaapya tekenteke; l'o kpo phe onu-opfu; mbu iphe byapfutaru ngu nu. ¹⁷ Epe erwuaru unu erwubvu su:

"Egube g'e mekwanuru i
 buru mkpurupyata;
 gube ohamoha ono,
 a maru amaru ono;
 mbu gube oha,

okpehu shi du shii bu
 ndu akpa le mini bukota
 iya.

Gube oha ono shi alwushi
 ugu ike le mini;
 mbu gubedua;
 me ndu bu ngu l'ime.

Ndu bu l'ibiya ono;
 be i shi mee ephe
 tuko anmagbaa
 rwuurwuu le
 ndzu-agugu.

¹⁸ Nta-a be ndu bu l'aguga
 eze-enyimu anmakota
 pyaapyaapya l'eka
 i daru.

Ali, mini so-phegbaaru
 mgburugburu
 l'eze-enyimu be
 ndzu-agugu rwutaru;
 kele i daru.

¹⁹ "Wakwa iphe, Najiuphu, bu Chipfu epfu
 baa: Teke mu e-me mkpukpu ngu ono g'ọ buru
 ochobu; mbu g'ọ du g'eka e te ebuedu ebubu;
 mbu teke mu e-gude oke eze-enyimu ime ali
 bapfuta iya; bya emee g'oke mini ono gbamia
 ya; ²⁰ be mu e-mekwa ge gule ndu ophu ekpoda
 ekpoda; tuko kpoda l'iduma; mbu g'i lapfu ndu
 teke k'azu. Mu e-me ngu g'i nwuda l'ime ali ge
 mkpokpo-ulo, mebyishihuru teke ndiche. Ndu
 unu l'ephe a-swiru bu ndu ala l'uwurukutu-maa;
 ophu i ti byadu alwabaa azu ozo; mbu ke bya
 ebubaaru l'ali, ndu no ndzu. ²¹ Mu e-me ngu g'i

laa ejo alala; mee ngu l'i chihu-gbua ree. A cho ngu nta cho imo; ole a ta abyadu ahumabaa ngu ozo. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu ono.”

27

Iphe, e-me ndu Taya

¹ Tobudu iya bu; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ² “Nwa ndiphe: yooru ndu Taya oshi; ³ su iya: Gube mkpukpu Taya, no l'onu eka eeshije abahu l'eze-enyimu; buru mkpukpu, iphe, bu ndu bugbaa l'aguga eze-enyimu abyaje azuta aswa. Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa:

“ Oowaa gube Taya;
i suru l'i maerberu mma.

⁴ Eka oke ali ngu kparu
be bugbaa l'echi
eze-enyimu.

Ndu kpuru ngu nu kputsee
meru ngu k'ophu i
mafufuru mma ngu
l'ishi.

⁵ Ndu kuru ugbo-mini
ngu be bu l'ubvu
Seniru be ephe gburu
oshi payinu gude kua ya;
bya ejekwapho l'ubvu
ubvu Lebanonu bua
oshi sida gude bvua
itso ugbo-mini ngu ono.

⁶ O buru oshi-akpurata,
shi l'ali Beshanu be

e gude pyishia eku-ugbo
 ngu;
 o buru oshi-sayipuresu,
 e bukoru l'aguga
 enyimu Sayipurosus
 be e gude mee omali
 ugbo-mini ngu ono;
 bya egude eze-enyi
 mee ya ona.

⁷ Ekwa-ochaa, a kparu o du eguru,
 shi le Ijiputu be e kweru
 l'imeli ugbo-mini ono;
 bu iya bu iphe,
 emeje iya g'o gba oso;
 bya aburu iya be
 eegudeje ahube
 iya ama.

Iphe, e gude kwekota
 l'ugbo-mini ono
 ge mini ta abahujeshi
 iya be bu ekwa,
 du urwukpu-urwukpu;
 me ekwa, du uswe-uswe,
 shi l'aguga enyimu
 mkpukpu Elisha.

⁸ Unwoke mkpukpu Sayidonu;
 me unwoke mkpukpu
 Avadu be bu ndu
 shi akpokotaru ngu ugbo;
 gube Taya.

Unwoke ngu, bu ndu
 iphe doru enya be
 bukota ndu

angakotaru ngu
 ugbo-mini.

⁹ Ndu-bu-ogerenya mkpukpu
 Gebalu, me ndibe phe,
 maru eme ona;
 be anoduje l'ugbo-mini ngu;
 emezigbaa aka o
 rifushihuru uzo.
 Iphe, bu ugbo-mini,
 nokota l'eze-enyimu;
 me ndu angakota
 ugbo-mini ono be
 abyaje ngu azuta aswa.

¹⁰ “ Unwoke ndu Peshiya; me unwoke ndu
 Lidiya; yee unwoke ndu Putu shi bukotaru ndu
 ojoğu ngu alwuru ngu oğu. Epe achijeru iphe,
 epe egudeje egbobuta onwophe; me okpu-igwe
 phe kobegbaa l'eli igbulu ngu. Epe meru ngu
 i du ubvu. ¹¹ Unwoke ndu Avadu; me unwoke
 ndu Helaku be bu ndu echejeru ngu igbulu ngu
 nche gba mgburugburu. Unwoke ndu Gamadu
 bu ndu anodujeru ngu l'ulo-eli. Epe ewojeru
 iphe, epe egudeje egbobuta onwophe kobegbaa
 l'eli igbulu, e gude kpu-buta mkpukpu ngu. Epe
 meru; mma ngu dzua edzudzu.

¹² “ Ndu Tashishi shi buru ndu azuje ngu
 aswa; kele i nweru eku, paru aka l'udu iya l'udu
 iya. Epe shi egudeje mkpola-ochaa; me iphe-
 igwe; me ogbongu; me mkpuma ota-njele; bya
 azu-nweta ngu ophu i nweru. ¹³ Ndu Jiavanu;
 me ndu Tubalu; me ndu Mesheku shi achijeru
 ohu; me ngwa, e gude onyirubvu mee; gude
 bya ngu azuta aswa. ¹⁴ Unwoke Betu-Togarama

shi akpọjẹru ìnya, eegudeje eje ozi; mẹ ìnya, eegudeje alwọ ọgu; mẹ ìnya-mulu bya ngu azuta aswa. ¹⁵ Unwoke ndu Dedanu bẹ unu l'ẹphe shi azugbaje aswa. Igwerigwe ndu bugbaa l'aguga eze-ẹnyimu shi bukotaru ndu azu ngu aswa. O buru eze-enyi yele oshi-eboni bẹ ẹphe shi egudeje pfa aswa iphe, ẹphe zuru. ¹⁶ Ndu Edomu bẹ shi azuje ngu aswa; kele iphe, iimeshi emeshi bẹ du igwerigwe. Ẹphe shi egudeje mkpuma emeraludu; bya ngu azuta aswa; mẹ ẹkwa du uswe-uswe; mẹ ẹkwa, a kparu o nodu ama mma; mẹ ẹkwa ocha; mẹ mkpuma koralu; mẹ mkpuma rubi. ¹⁷ Ndu Jiuda; mẹ ndu Izurelu bẹ unu l'ẹphe shi azugba aswa. Ẹphe shi egudeje witi, shi le Minitu; mẹ igberi; mẹ manu-enu; mẹ manu mmanu; waa manu-balumu; bya ngu azuta iphe, i meshiru.

¹⁸ “ Ndu Damasukosu gudekwapho l'i meshiru iphe, du igwerigwe; waa kele i nweru ẹku ntumatu; ẹphe nodu egudeje mee, shi le Helubonu; mẹ ẹji aturu, shi le Zaharu azu ngu aswa. ¹⁹ Ndu Danu; mẹ ndu Jiavanu, shi le Uzalulu bẹ azuje ngwaswa ngu. Ẹphe nodu egudeje igwe, a kpuru akpukpu; yee kashiya; mẹ kalamosu, bukota iphe, eegudeje eme manu-anyinyi, eshi kwekweekwee; bya ngu azuta aswa. ²⁰ Ndu Dedanu shi egudeje ukpo, eegudeje nodu l'eli ìnya bya ngu azuta aswa. ²¹ Ndu Arabu; mẹ iphe, bu ndu-ishi ndu Keda bẹ bukota ndu shi azuje ngu aswa. Ẹphe achijeru aturu; mẹ ebili; yee egu bya ngu azuta aswa. ²² Ndu Sheba; mẹ ndu Rama bẹ shi azujekwa ngu

pho aswa. Ephe shi egudeje manụ, vu oke aswa; me mkpuma, vu oke aswa; me mkpola-ododo; bya azu-nweta ngwaswa ngu. ²³ Ndu Haranu; me ndu Kane; me ndu Edeu; yee ndu agbagbaa oke-ngho, shi le Sheba; me ndu agba oke-ngho, shi le mkpukpu Ashuru; mekpoo mkpukpu Kilimadu be shi azukotakwa ngu pho aswa. ²⁴ Iphe, epe shi azuje ngu aswa iya bu uwe, amagbaa mma; me ekwa, du urwukpu-urwukpu; yele ekwa, a kparu dengashia ya iphe edengashi; me jilajila ukpo, vokashiru avokashi, aatogboje l'oma-ulo; mbu ophu e gude okpukpu swia; bya elichaa ya ke kpukpurukpu. ²⁵ Ugbo-mini ndu Tashishi bu gube Taya be epe anoduje evuru iphe.

“ I dūepho g'ugbo-mini,
e dojiru iphe,
anyishi erwa ike;
o nodu l'echilabo
eze-enyimu.

²⁶ Ndu l'akpo ngu l'ugbo
kpotawaru ngu je
edegebe l'echi
eze-enyimu.

Obenu le pherephere,
shi l'uzo enyanwu-awawa
a-bya ezijashia ngu
iphiriba iphiriba
l'echilabo eze-enyimu
ono.

²⁷ Eku ngu; me iphe,
i gude agba ngho;
me ngwaswa ngu;

mę ndu etso ụgbo-mini ngu;
 mę ndu angaru ngu
 ụgbo-mini;
 mę ndu aguchijeru ngu
 ụgbo-mini;
 mę ndibe ngu,
 agba oke-ngho;
 mękpoo ndu ojogu ngu
 g'ephe ha; mę iphe,
 bukpo ndu ozo no
 l'ụgbo ngu ono;
 be e-kpolahu l'echilabo
 eze-enyimu mboku ono,
 ụgbo-mini ono e-kpu.

28 Aguga aguga
 eze-enyimu be
 a-nmahukota jijijiji
 le teke ndu angaru
 ngu ụgbo-mini
 a-tushi uzu-ekwa.

29 Iphe, bukpo ndu gude
 eku-ụgbo akpo ụgbo
 be a-pakotaru ụgbo
 phe nwuhaa.

Ndu anga ụgbo-mini;
 mę ndu etso ụgbo-mini
 ono be a-pfuchaaru
 l'aguga eze-enyimu.

30 Ephe a-kwatakpo akwata
 chia oke mkpu ekwa;
 mbu kwatakpo rashia
 ekwa ngu ike.

Ephe e-kpota ntụ kpukposhi

onwophe l'ishi;
 bya arwaswikota
 onwophe le ntu.

31 Epe a-kpushi ishi ngu;
 bya eyee uwe-aphu.

Epe e-gude obu,
 aphu jiru ejiji kwaa
 ekwa ngu;
 mbu gu aphu ngu
 gushia ya ike.

32 O buru teke ono,
 epe a-nodu ara ekwa ngu;
 agu aphu ngu ono;
 be epe a-guru ngu
 ebvu-aphu owa-a su:

?Bu mkpukpu ole be
 bujekporu
 mkpurupyata l'echilabo
 eze-enyimu egube-a,
 mkpukpu Taya
 bu iya-a?

33 Teke e shi evushije
 ngwaswa ngu e -shi
 l'eze-enyimu;
 be i shi emeje epho
 eji oha, du igwerigwe.

O buru eku ngu,
 paru eka;
 me ngwaswa ngu be
 i gude mee ndu eze,
 nogbaa le mgboko-a
 epe nweru iphe.

34 Obenu le nta-a be mini

mebyishiwaru ngu
l'ohu eze-enyimu.

Ngwaswa ngu ono;
yee ndu tso ngu nu;
be mini rikotawaru
unu l'ephe.

³⁵ “ Iphe, bukpuo ndu bukota l'aguga eze-
enyimu be iphe, meru ngu nu nyiru ishi
edzu; ndu bugbaa eze phe nmahukota rwu-
urwuu l'eka ndzu-agugu rwutaru phe. Iphu
gbapfubechaa phe agbapfube l'eka ndzu agu
phe. ³⁶ Iphe, bu ndu agbagbaa oke-ngho
l'ohamoha be ata mgbede le k'iphe nwuru ngu
nu. I lawaru ejo alala; ophu i ti byadu adubaa
adudu ophu.’ ”

28

Iphe, e-me eze ndu Taya

¹ Noo ya; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su:
² “Nwa ndiphe; pfuaru onye-ishi ndu Taya su
iya: Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu
baa: Eshi ophu iitu onwongu epha su l'i bu
Chileke; l'i sugaru l'aba-eze Chileke l'echilabo
eze-enyimu; l'eka i bu nemadzu mmanu; mbu
l'i ti budu Chileke; e -gudekpoo l'iri l'i maru
iphe ge Chileke. ³ ?I ka Danelu amaru iphe
to? ?Iiri l'o to duedu iphe, e domiru edomi;
i ti tukochaada g'o ha maru to? ⁴ I gudewaa
mmamiphe ngu; me egomunggo, i nweru kpaa
eku kuberu onwongu; bya evuko mkpola-
ododo; me mkpola-ochaa kube l'ulo-eku ngu.
⁵ I gude aswa ono, i maru g'aazuje; mee eku

ngu kabaa shii. I gbe gude l'i nwewaru iphe bya etuahaa onwongu oke epha.

⁶ “Oo ya bu; waa iphe Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Eshi ophu iirije l'i maru iphe; mbu l'i mawaru iphe ge Chileke; ⁷ be mu e-rwutaepho ndu ohozo g'ephe bya etsoo ngu ogu; mbu ndu oha, kachaa enweru ejo-okpoma l'iphe, bu oha l'ophu. Epehe a-mita ogu-echi phe gude mee ge mma, iima; me mmamiphe ngu ono buru ola-l'iswi. Ubvu, i du be epehe e-woru gwoo le ntu. ⁸ Epehe a-lo-tsuta ngu; nwuru ngu ye l'ilu; mbu l'ephe e-gbu ngu l'ike l'echilabo eze-enyimu. ⁹ ?Ii-nwekwaduru onu, ii-gude su ndu ono, e-gbu ngu nu ono m'ephe -byaepho; l'i bu Chileke? Ndu e-gbu ngu nu ono -byaepho; be iimaru-a l'oo nemadzu mmanu be i bu; l'i ti budu Chileke. ¹⁰ Ii-nwuhu anwuhu onye akpapyi l'eka ndu ohozo. O kwa mbedua pfuru iya. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.”

Adada eze ndu Taya

¹¹ Tobudu iya bu; Opfu Chipfu byakwa akparwuta mu l'ehu; bya asu mu: ¹² “Nwa ndiphe; raa ekwa eze ndu Taya su iya: Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: I shi buru onye a suru l'o duebe ree; bya aburu onye shi maru mmamiphe shii; bya eshikwapo buru onye mafuru mma l'ishi. ¹³ I shi buru le Edenu; mbu le mgbabu Chileke. Iphe, bu mkpuma, vugbaa oke aswa be meru ngu; i nodu ama mma. Mkpuma ono be bu rubi; me topazu; me emeraludu; me kirisolayitu; me onikusu; me jiasupa; me safaya; me tokwasu; me berilu. Iphe, e doru

mkpuma ono ke joo; bya egude kpapyabe iya o shihu ike bu iphe, e meru le mkpola-ododo. Iphe ono be e meru doberu ngu le mboku e keru ngu; i futa mgboko. ¹⁴ A wuru ngu manu l'ishi gi buru chierobu, anoduje eche nche; mbu l'oo iphe ono be mu meru ngu gi buru. I shi nodu l'eli ubvu, du nsokwe Chileke. I shi edejejeru le mkpuma, egbugba ke nwiniwii.

¹⁵ "Eshi ke mboku, e meru ngu be uta ta adujeduru ngu l'ehu jasu teke a byaru ahuma l'iime ejo-iphe. ¹⁶ I gbe gude l'i nweru ngwaswa, ha shii wata eme kpangakpangakpanga; shi nno wata iphe-eji. Oo ya bu; mu chifu ngu; i gude iphere lufu l'ubvu Chileke ono. Mu nwufu gube chierobu, anoduje eche nche ono le mkpuma, egbugbaa nwiniwii ono. ¹⁷ I gude kele iima mma tsehaa etsetse; bya arwutoshia mmamiphe ono, i makotaru ono arwutoshi opfu l'oo li du ubvu. Oo ya bu; mu pata ngu tua l'ali; mee ngu i buru onye ndu eze wataru ele enya ke phoriphori. ¹⁸ I gudewaa ikpoto ejo-iphe, i meshikotaru; me aswa, i gude ugho azu merwushikota eka-dunso ngu. O buru iya meru; mu menaa oku shi l'ime ngu gbanwuhu; woru ngu tsua tsufu. Mu woru ngu mee; i buru ntụ, wushiru l'omali; mbu i buru ntụ ekpofu l'iphu ndu ele ngu enya. ¹⁹ Iphe, bu ohamoha, makotaru ngu nu be iphe, meru ngu nu tufuru ehụ. I laru ejo alala; ophu i ti byadu adubaa adudu ophu."

Iphe, e-me mkpukpu Sayidonu

²⁰ Tobudu iya bu; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ²¹ Nwa ndiphe; ghachiru mkpukpu

Sayidonu iphu; pfiaru mu phe iphe, a-nwuru phe nu; ²² su iya: “Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Mu noakwaru ngu le njo; gube Sayidonu. Mu e-me gi maru ge mu du-be akpabiri. Oo ya bu; g'ephe amakwanuru l'oo mbedua be bu Chipfu le teke ono, mu a-nu phe aphu; goshi phe le mu bu onye du nsọ ono. ²³ Mu e-me g'ejo-ehu dapfuta iya; mee g'iphe, bu oma ogbororo iya sokota gborogboro le mee. Ee-gbushi nemadzu ephe adakaa l'ime gube mkpukpu ono; mbu e-gude ogu-echi gbushia nemadzu l'ekameka le mkpukpu ono. Oo ya bu g'ephe amakwanuru l'oo mu bu Chipfu.”

Eekebe ndu Izurelu l'oma

²⁴ “Ndu ephe le ndu Izurelu bunyabe ta abyadu abubaaru ndu ephe du ashi; mbu l'ephe taa dzukashibedu phe; ophu ephe taa lakashibaedu phe g'ogarambo. Oo ya bu g'ephe amakwanuru l'oo mbedua, bu Nnajiuphu bu Chipfu.”

²⁵ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Teke mu dufutaerupho ndu Izurelu l'eka a chikashiru phe ephe laa be bu l'ime phe be mu e-goshi ohamoha le mu bu onye du nsọ. Oo ya bu; ephe abya eburu l'ali nkephe, bu iya bu ali ono, mu nuru nwozi mu, bu Jiekopu ono. ²⁶ Ephe e-buru l'eka ono l'ehu-guu; nodu iya kwashia unuphu; kọahaa ya opfu-vayinu. Ephe eburu iya l'ehu-guu teke mu a-nu ndu ephe l'ephe bunyabe aphu, bu ndu ono, shi emekpa phe ehuru ono. Noo teke ephe a-maru l'oo mu bu Chipfu, bya aburu Chileke phe.

29

Iphe, e-me ndu Ijiputu

¹ O be l'apha k'iri ono le g'onwa iri du l'abali iri l'ebo; Chipfu pfuru yeru mu su: ² "Nwa ndiphe; ghachiru Fero, bu iya bu eze ndu Ijiputu iphu le ke njo; gude pfuaru mu iya iphe, a-nwuru iya nu; pfukwarupho ndu Ijiputu l'ophu iphe, e-me phe nu. ³ Pfuaru iya su iya: 'Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Mu nowaru ngu le njo; gube Fero, bu eze ndu Ijiputu; mbu gube ejo oke agiyi, zee l'echi enyimu ngu. Iisuje l'enyimu Nayilu bu nkengu; l'oo gubedua meru iya doberu onwongu.' ⁴ Ole mu e-woru ikekee dzubechaa ngu l'okpu-agba; bya emee g'ema, nokota l'enyimu ngu bya eripfua l'ekiri, no ngu l'ehu. Mu a-kpufuta ngu l'enyimu eka ono i no ono; yele ema ono, ripfuru l'ekiri, ngu ono. ⁵ Mu a-paru ngu haa l'echiegu gu l'ema, nokota l'enyimu ngu. Ii-da l'oma egu; a taa patadu ngu apata; ophu o buro ke lia ngu elili. Mu e-woru ngu nu anu-egbudu, bu le mgboko; me unwenu, ephe l'eli g'i buru nri phe. ⁶ Oo ya bu ge ndu bukota le Ijiputu amakwanuru l'oo mbedua bu Chipfu.

"Noo kele: i shi buru ndu Izurelu oshi ekperema. ⁷ O nodu abujeru: ephe -kube ngu eka; i nyakwoshihu; yejashia phe ukuvu. Teke ephe dakoberu ngu; i nyajihu; ephe adaa dajia okpu-upfu. ⁸ Oo ya bu; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Mu e-gude ogu-echi bapfuta ngu; gbushia unwoke ngu me eku ngu. ⁹ Ali Ijiputu be a-buru mkpurupyata; mbu l'oo-buru

ochobu. Oo ya bu; g'ephe amakwanuru l'oo mbedua be bu Chipfu. Iphe, kparu iphe, mu e-me nno bu l'i suru l'enyimu Nayilu be bu ngu nwe iya; l'oo ngu meru iya.

¹⁰ “Oo ya bu; mu noakwaru ngu le njo; bya anoduru enyimu ngu ono le njo kwapho. Mu e-me ali Ijiputu g'o buru ola-l'iswi; mbu g'o buru ochobu e shikpo le mkpukpu Migudolu; jasu le mkpukpu Asuwanu; mbu je akpachakpo l'oke unu le ndu Kushi. ¹¹ Okpa nemadzu; ozoo k'anuegbudu ta abyadu aghabubaa ya; ophu o dudu onye byaru ebubaaru l'eka ono jasu ukporo apha labo anwua laa. ¹² Mu e-me ali Ijiputu g'o yifuaru l'eka a-buru ochobu g'ali ndu ozo buhawaa. Iphe, bu mkpukpu, nokota l'ime iya a-buru eka egbara phuru; ukporo apha labo mgburugburu. Ephe a-duepho ge mkpukpu ozo, a lwuru alwulwu duhawaa. Mu a-chikashi ndu Ijiputu g'ephe laa ohamoha, nogbaa nu; mbu chikashia phe g'ephe tuko iphe, bu mkpukpu, nonu dzuru.

¹³ “Ole-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: A -noepho ukporo apha labo ono be mu e-dufutakota ndu Ijiputu ono l'iphe, bu mkpukpu ono, a chikashikotaru phe ephe laa ono. ¹⁴ Mu e-shi l'eka a kpuru ndu Ijiputu laa ono duphutakota phe azu; duru phe laa ali Paturosu, bu iya bu ali eka ephe futaru. O buru eka ono be ephe a-nodu buru ali-eze, enya lwaru. ¹⁵ Oburu ali-eze, enya kachakpo alwalwa; ophu o to byadu apalihubaa k'aka ohamoha ozo shii. Mu e-me iya g'o kwatakpo lwaa ali k'ophu bu l'o to duedu oha, o byaru a-du ike bubaaru ishi phe

ozo. ¹⁶ Ijiputu ta abyadu abubaaru mkpukpu, ndu Izurelu chiru upfu kwee ozo. Ndu Izurelu e-gudeje Ijiputu nyata l'oo ejo-iphe be ephe meru; teke ephe chijeru upfu kwe l'eka o no g'o yeru phe eka ono. Oo ya bu g'ephe amakwanuru l'oo mbedua, bu Nnajiuphu bu Chipfu.”

*Nebukadineza,
alwu-kpe ndu Ijiputu*

¹⁷ Tobudu iya bu; o be l'apha k'ukporo l'esaa le mboku onwa mbu furu; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ¹⁸ “Nwa ndiphe; Nebukadineza, bu eze ndu Babilonu be chiru ndu ojogu iya ye g'ephe je achiahaa ndu Taya onwu l'eka. Ndu ojogu iya ono be o meru ishi kworihuchaa phe akworihu; ukuvu swashihukota phe aswashihu l'eka ephe evu iphe. Ole Nebukadineza yee ndu ojogu iya ono ta adudu urwu, ephe ritaru l'ogu ono, ephe tsoru ndu Taya ono. ¹⁹ Oo ya bu; waa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Mu abyawaa eworu Ijiputu nu Nebukadineza, bu eze ndu Babilonu. Nebukadineza be e-gwe eku ndu Ijiputu tutua atutu. Oo-tuko ali ono lwua alwulwu; gwee iphe phe g'o hakota. O buru iphe ono, o gweru ono a-buru obunggo, ee-bu ndu ojogu iya. ²⁰ Mu wowaru ali Ijiputu nu iya g'o buru obunggo, mu buru yee ndu ojogu iya k'akanya ephe seru; mbu l'ephe lwuru mu ugu. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu ono.

²¹ “Teke o beerupho mboku ono be mu e-me g'ike bya adu ndu Izurelu; mu abya emekwapho gube Ezekelu g'i saa onu pfua opfu l'echilabo

phẹ. Oo ya bu g'ephe amakwanuru l'oo mbedua bu Chipfu.”

30

Aayo oshi Ijiputu

- ¹ Noo ya; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su:
² “Nwa ndiphe; pfiaru phe iphe a-nwuru phe nu. Su phe: ‘Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Chia mkpu su:
 “ ‘Nshio mboku ono!
³ Noo kele mboku obu dukwaa ntse;
 mbu le mboku,
 bu ke Chipfu dukwa ntse.
 Mboku ono be a-gbahu tsukiribaa.
 Teke ono be ohamoha a-la l'iswi.
⁴ Ogu-echi be e-gude bapfu ndu Ijiputu.
 Ejo iphe-ehuka be a-byapfuta ndu Kushi.
 Teke ndu e gbushiru a-daka le Ijiputu;
 be aa-tuko eku phe gweta tugbua;
 L'o bya aburu mkpukpu, dakposhihuru adakposhihu.
⁵ Ndu Kushi; me ndu Putu;
 me ndu Lidiya;
 me ndu Arabu l'ophu;

mẹ ndu Libiya;
 mękpoo ndu alı ono
 unu l'ęphe tuko gbaa
 ndzu ono bę ee-gude
 ogu-echi tuko ęphe
 lę ndu Ijiputu gbushia.

6 “ ‘Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Iphe, bukpuo ndu turu ikę yeru Ijiputu bę a-dashikota; ndu bu ike du iya nu, o gude eku onwiya ono bę a-bvu. Ee-shiepho lę mkpuoku Mıgudolu gude ogu-echi gbushia phe l'ime mkpuoku ono jası lę mkpuoku Asıwanu. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu. 7 ęphe a-buru ochobu g'alı ndu ozo bukwapho. Mkpukpu, phe a-dakposhihukwapho; ęgara aphua ya; ge mkpuoku ndu ozo dakposhihukwarupho ęgara phua ya ono. 8 Noo teke ęphe a-maru l'oo mu bu Chipfu; mbu teke ono, mu a-tufu oku lę Ijiputu ono; teme ndu agbajeru phe mkpu bę e gweakwarupho arakabya.

9 “ ‘Mboku ono bę mu e-zi ge ndu-ozı shı l'eka mu no gude ugbo-mini je eyeeru ndu Kushi ebvu l'eka ęphe tusaru ęhu ono. Ejo iphe-ehuka bę erikpute phe lę mboku ono, Ijiputu a-la l'iswi ono; mbu l'ejo iphe-ehuka ono byafutaje.

10 “ ‘Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Ikpoto ndu Ijiputu bę mu e-me g'ęphe shı l'eka Nebukadineza, bu eze ndu Babilonu chıhu. 11 Yębedua waa ndu ojogu iya, bu ndu kachaa ejo okpoma l'iphe, bu ohamoha nonu bę ee-dubata g'ęphe lwu alı ono alwuluwu. ęphe a-mıta ogu-echi phe tsopyabe ndu Ijiputu; gbushia nemadzu gbujia alı ono egbuji. 12 Mu e-me g'enyimu

Nayilu tashihukota; mu abya eworu ali ono ree ndu eme ejo-iphe. Oo l'eka ndu ohozo be mu eshi mee ali ono g'o laa l'iswi; mekpoo iphemiphe, nokota iya nu. Mube Chipfu be pfuakwaru nu.

¹³ “ ‘Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Mu e-mebyishikota agwa; mee g'iphe, e dobegbaaru agwa agwagwa chihu le mkpukpu Memufisu. Ophu o dudu onye byaru abubaaru ishi, le Ijiputu. Mu e-me ge ntsu-mebvu dzuru ali Ijiputu. ¹⁴ Mu e-me g'ali Paturosu buru ochobu. Mu a-tufu oku le mkpukpu Zowanu; mu anua mkpukpu Tebesu chiipfu. ¹⁵ Mu e-kpukposhi mkpukpu Sinu, bu agbabe-adzuru ndu Ijiputu oke ehueghu mu. Mu e-mekwapho g'ikpoto ndu mkpukpu Tebesu chihu. ¹⁶ Mu a-tu oku le Ijiputu. Ndu mkpukpu Sinu be anodu l'oke iphe-ehuka. Mkpukpu Tebesu be eechikposhi. Mkpukpu Memufisu be anodu eje iphe-ehuka mkpurumkpuru. ¹⁷ Unwakorobya ndu mkpukpu Avenu;* me ke ndu mkpukpu Pi-Besetu be ee-gude ogu-echi gbushia. Ndu mkpukpu ono, ndu ophu ghuduru nu be aakpukota le ndzu. ¹⁸ Mboku ono a-gbahu ndu mkpukpu Tahupanahesu tsukiribaa; mbu mboku ono, mu e-me ge Ijiputu te enweheru ike ono. Oo l'eka ono be mu e-me g'okpehu ono, ephe gude eku onwophe ono bvu. Urwukpu be e-rikpute iya erikpute. Iphe, bu unwada iya be aakpukota le ndzu. ¹⁹ Mbu le mu a-nu ndu Ijiputu aphu. Oo ya bu g'ephe amakwanuru l'oo mbedua bu Chipfu.’ ”

* **30:17** 30:17 Mkpukpu Avenu bukwa iya pho bu “Mkpukpu Onu.”

Arwuhu ndu Ijiputu

²⁰ O be l'apha k'iri le nanu g'onwa mbu du l'abali esaa; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ²¹ "Nwa ndiphe; mu nyakwowaru Fero, bu eze ndu Ijiputu oshi-eka. E teke ekebedu iya ya iphe k'agbagba; ophu o to dudu iphe, aakpaje ye l'eka okpu jihuru g'o dzekwata, a kpawaru ye iya; k'ophu oo-du ike gudeshia ogu-echi. ²² Oo ya bu; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu owa: Mu nowaru Fero, bu eze ndu Ijiputu le njo. Mu a-nyakwoshi iya oshi-eka labo; mbu nyakwofua ya eka ophu du ree; waa ophu a nyakwowaru anyakwo pho; mbu mee g'ogu-echi, o gude l'eka nafu iya; daa. ²³ Mu a-chikashi ndu Ijiputu g'ephe dzuru ohamoha; mbu chikaa phe g'ephe toko mkpukpu, nonu dzuru. ²⁴ Mu e-me g'eka shihu eze ndu Babilonu ike; woru ogu-echi mu ye iya l'eka. Obenu le Fero be mu a-nyakwoshi eka. Oo-nodu l'iphu eze ndu Babilonu atsuo oke ude g'onnye etsugbuphodoru ndzu ubele. ²⁵ Mu e-me eze ndu Babilonu g'eka shihukota iya ike; obenu le Fero be eka a-nodu atukota ke lwakpalwakpa. Noo teke ephe a-maru l'oo mu bu Chipfu; mbu teke ono, mu e-woru ogu-echi mu ye eze ndu Babilonu l'eka; o zeaharu iya ndu Ijiputu ono. ²⁶ Mu e-dukashi ndu Ijiputu g'ephe dzuru ohamoha; mbu chikashia phe g'ephe toko mkpukpu, nonu dzuru. Oo ya bu g'ephe amakwanuru l'oo mu bu Chipfu."

Oshi sida, nọ l'úbvú úbvú Lébanonu

¹ O be l'apha k'iri lẹ nanu lẹ mbọku, ọnwa k'eto furu; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu sụ: ² “Nwa ndiphe; sụ Fero, bụ eze ndu Ijiputu yẹ igwe ọha iya lẹ-a:

“?Bụ onye bẹ aa-tụkporu
ngu yeru lẹ g'i gude
habe shii?

³ Lewarọ Asiriya ono,
shi bụru oshi sida
nọdu l'úbvú úbvú
Lébanonu ono;

O shi nwegbaarụ ẹkali,
amakọta ntumatu;
ọ jaa kpuru kẹ yekete;
sọ-kputekọta ọsua,
ọ nọ.

O vua; haa l'eli;
mkpakponu iya ephe
l'akpaminigwe je
anmaa ẹka l'imeli.

⁴ Mini, nọkota l'ẹka ono
mee iya;
ọ nọdu abya kẹ
kpukakpuka.

Mini, shigbaa l'ime alị
anwushi mee ya;
o vua ha ogologo.

Mini, shigbaa lẹ nggele
ọgba ono nọdu
asọ-phekọta upfu
iya mgburugburu;

Ọ bụru ẹka ono bẹ mini
ono eshije sọwaruro

dzuru oshi nọkota
l'ọswa ono.

⁵ No iya; o vua; kakọta iphe,
bụ oshi,
nọ l'ọswa ono l'eli.

Ọ kabaa ajakashị ajakashị;
tẹme ẹkali iya tsechaa
ogologo ogologo.

Ọ jakashiru ẹgube ono;
kẹle mini dụ l'ẹka
ono ọkpobe adudu.

⁶ Iphe, bukpoọ ẹnu,
ephe l'eli kpashikota
ẹpfune l'ẹkali iya.

Iphe, bụ anụ-ẹgbudu
bụru lẹ mkpula iya
bẹ ẹphe azushi unwu.

Iphe, bụ ohamoha,
hagbaa shii lwakotaru
lẹ mkpula ibvu iya.

⁷ Iphe, oshi ono ama bẹ
dụ biribiri;
ọ jakashiru nọdu kẹ
kpuchii;
kẹle ọgbarabvu iya
nọchaa je agebe l'ẹka
mini dụ ọkpobe
adudu.

⁸ O to nwedu oshi sida,
nọgbaa lẹ mgbabu
Chileke duru ọphu
aturu iya nụ.

Ọphu oshi payinu

atuduru ekali iya.
 Mbụ ọphu oshi mmanụ
 ta ajakashi-beduru
 g'ekali iya jakashiru.

Ọphu ọ tọ dudu oshi,
 nọgbaa lẹ mgbabu
 Chileke duru ọphu
 mapfuru iya lẹ mma.

⁹ Ọo mbèdua meru iya;
 ọ nọdu ama mma;
 jakashia ekali
 igwerigwe egube ono;

Mbụ k'ọphu bụ l'iphe,
 bụ oshi,
 nọkota lẹ mgbabu
 Édenu,
 bụ mgbabu Chileke
 ono ejikotaru iya
 enya.

¹⁰ “ Ọo ya bụ lẹ-a; Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ
 Chipfu epfu baa: Eshi ọphu o vuliru imeli imeli;
 mbụ vughatakota iphe, bụ epfukala; temanu
 ọ nọdu eku onwiya; kele ọ ha l'eli ¹¹ bẹ mu
 nwuwaru iya nụ onye bụ ishi ohamoha; g'ọ
 pfula ya ugwo g'ejo-iphe oome gbaru; mbụ lẹ mu
 nwutawaru iya nwucha. ¹² Ndu ohozo; mbụ ndu
 oha, bụ phekakota ejo okpoma bẹ butawaru
 iya taa; ngeghata. Ekali iya dakachaaru l'ubvú
 ubvú; mekpoo lẹ nsuda nsuda. Unwu ekali iya
 nyakwoshihuwaru dabyicharu lẹ nggele alị ono.
 Iphe, bụ mkpukpu, nọkota lẹ mgboko, bụ ndu
 shi nọdukota iya lẹ mkpula bẹ lufutakotawaru
 nụ; gbado iya. ¹³ Iphe, bụ enu, ephe l'eli;

bya anyinwua oshi ono, daru adada ono. Anu-
 egbudu l'ophu bya anodugbaa l'ekali-oshi ono.
¹⁴ Oo ya bu; g'o to nweheru oshi ozo, nogbaa
 l'aguga mini, byaru evutabaa kuahaa onwiya;
 kele ole o ha l'eli; mbu ke g'o vuta g'ephe
 l'akpaminigwe je anmaa aka l'imeli. Mbu
 l'o to nwedu oshi, amitakpo mini amita l'ali,
 byaru a-habaa l'eli egube ono; kele e mewaru
 phe g'o buru anwushihu be ephe a-nwushihu;
 laa l'ime ali; mbu je anodu ephe le ndiphe,
 nwushihuwaru kpoda l'ilu.

¹⁵ “ ‘Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu
 epfu baa: Mboku ono, o laru l'ali-maa be
 mu meru g'aphu kpukposhi mgboko. Mu
 gude mini-ime-ali woru iya bye-mia; bya emee;
 nggele nogbanu tabushihu ebo; enyimu so-
 buhu asoso. O buru opfu ehuru iya be
 mu gude mee g'ubvu ubvu Lebanonu ndu
 l'aphu. Iphe, bu oshi, nokota l'egbudu
 nwulwashihukota anwulwashihu. ¹⁶ Mu meru
 g'ohamoha nmakota jijijiji l'oda, o daru teke
 mu nwuru iya chie l'ali-maa g'o lapfu ndu
 ophu kpolahuhawaru l'ilu; teme oshi, shi
 pfugbakwaarupho le mgbabu Edenu; mbu oshi
 ndu ophu shi kakota ree; bya ahacha okporokpo
 l'ubvu ubvu Lebanonu, bu iya bu oshi, mini shi
 dukota l'eka ephe no rengurengu be obu byaru
 ejizeta l'ime ali aka ephe no; teke ono o daru
 ono. ¹⁷ Iphe, bu ndu shi ndu l'ibvu iya, bu ndu
 shi buru agbarike iya be yee ya tukoakwarupho
 lakota l'ali-maa; lapfu ndu ophu e gude ogu-echi
 gbushia.

18 “ ‘?Bukpoo oshi ole ḷe Édeḅu atukporu ngu l'úbvú, ì dũ; yee g'i gude paa eka apaa? Obenu l'aa-tuko unu l'oshi Édeḅu; nwuru chie l'ime alì. Unu ḷe ndu te ebuduru úbvù; waa ndu e gude ogu-echi gbushia be a-tuko ze l'eka lanu. Noo g'oo-duru Fero yee igwe oha iya bu ono. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.’ ”

32

A kuru Fero oshi

¹ O be l'apha k'iri l'ebo ḷe mboku, onwa k'iri l'ebo furu; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ² “Nwa ndiphe; kuru Fero, bu eze ndu Ijiputu oshi; su iya: Irije l'i bu oduma l'echilabo ohamoha; obenu l'i du g'ejo-oke-agiyi bu l'eze-enyimu. I shi ḷe nggele ngu pafuta onwongu; gude okpa akpako mini; bya aswongashia ya aswongashi. ³ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Mu e-woru ikpoto oha mee ugbu; gude nmata ngu. Epe e-gude ugbu mu ono kpufuta ngu. ⁴ Mu a-tu ngu l'ali; mu e-woru ngu chia ogbu l'oma egu. Mu e-me g'iphe, bukpo enu, epe l'eli bya eripyabe ngu; mu e-gude ngu zu-jia anu-egbudu, no ḷe mgboko l'ophu epho. ⁵ Mu a-tuka anu ngu nanunanu l'úbvú úbvú; mbu ḷe mu e-me g'odzu ngu tuko nsuda nsuda sweta. ⁶ Mu e-me g'ali nwukota shokoshoko ḷe mee ngu, anodu aso ke gborogboro; mbu so jeyekotakpo l'úbvú úbvú; teme mee ngu be e-jikota nggele ejiji. ⁷ Teke mu a-kponyi ngu enya; be mu e-me g'akpaminigwe jikpute; mee ge kpokpode,

nọkota iya nụ gbahukota ọchii. Mu e-gude urwukpu sọ-kpute ẹnyanwu; ọphu ọnwa ta abyadu echi echichi ọphu. ⁸ Iphe, bukpo iphe, echije echichi, nọ l'igwe be mu e-me g'ephe gbahukotaru ngu ọchii. Mu e-me g'alị ngu gbakota ọchii. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.

⁹ “Mu e-me g'obu gbarwua ndu du igwerigwe le teke mu e-me g'i buru mkpurupyata l'echilabo ohamoha ono; mbu l'alị, i ti madu. ¹⁰ Mu e-me oha, du igwerigwe g'ephe terwuhu l'iphe, a-nwuru ngu nu. Ndu eze phe be ndu-agugu opfu ehu ngu e-rwuta; le teke mu e-ze ogu-echi mu l'iphu phe. Mboku, i-buru mkpurupyata be ehu a-nodu anmakota onyemonye rwuurwu le ndu-agugu; l'iphe, bukpo teke nonu.

¹¹ “Kele Nnajiuphu, bu Chipfu epfukwa su: 'Ogu-echi eze ndu Babilonu be a-bya ngu l'ehu. ¹² Mu e-me ge ndu okpehu du gude ogu-echi phe gbushia ikpoto nemadzu, bu ndu nkengu. Mbu l'oo ndu ono bu oha, kachakpo ejo-okpoma ono be unu l'iya e-me. Iphe ono, Ijiputu gude eku onwiya ono be ephe e-chi pyaapya. Iphe, bu ikpoto nemadzu, nokota l'eka ono abukotaru mkpurupyata. ¹³ Mu e-gbushikota iphe, bu eswi iya l'eka mini doru nyimunyimu. Okpa nemadzu ta abyadu aswongabaa mini ono ozobaa; ọphu okpa eswi abyadu aswongabaa ya. ¹⁴ Noo teke mu e-me mini phe g'o doo risaa bu ono; mekwaa ya pho g'o so asoso ge manu olivu. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu. ¹⁵ Teke mu e-me Ijiputu g'o buru ochobu; woru alị ono mee g'o to duhe iphe, a-nodu iya nu; mbu

teke mu e-gbutsushi iphe, bu ndu bu l'eka ono be ephe a-maru l'oo mu bu Chipfu.' ¹⁶ Waa ebvu-aphu, aa-nodu aguru iya baa. Unwada ohamoha be a-nodu agu iya; ephe a-guru iya Ijiputu; yee ikpoto oha Ijiputu. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu."

¹⁷ No iya; o be l'apha k'iri l'ebo le mboku onwa k'iri l'ebo ono du l'abali iri l'ise; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ¹⁸ "Nwa ndiphe; raa ekwa ikpoto oha Ijiputu; mee phe g'ephe l'ohamoha, a maru amaru toko wuda l'ime ali; mbu g'ephe toko wulahu l'azu iya ophuu g'ephe lapfu ndu ophu kpodawaru l'ilu. ¹⁹ Su phe: " '?Unu dobesu l'unu ka ndu ozo ama mma to? Unu wuba lamihu; je azeshia l'eka ndu daru odaleba ze.'

²⁰ "Ephe a-dashi l'eka ndu ophu e gude oguechi gbushia daru. A mitaakwaru oguechi; bya akpufutawa; yele igwe oha iya ono akpufuta. ²¹ Iphe, bu ndu okpehu du, no l'ali-maa asu Ijiputu yee ndu agbajeru iya mkpu: Ephe tsulahuakwaru; bya awushiru l'eka ndu te ebuduru ubvu dabyigbaaru; mbu ephe le ndu e gude oguechi gbua bya azekota l'eka lanu.

²² "Asiriya be no l'eka ono yele ndu ojogu iya l'ophu. Ilu ndibe iya, e gbushiru egbushi be no-pheru iya mgburugburu; mbu ndu e gude oguechi gbushia. ²³ Ilu phe be bu l'ime nsu be o nokota. Ikpoto ndu nkiya be ze-pheru ilu iya mgburugburu. G'ephe ha be e gbukotaru egbugbu; mbu l'oo oguechi be e gude gbushikota ndu ono, shi akpataje ndzu-agugu abya ndu bu l'ali ndu no ndzu l'ehu ono.

24 “Elamu be nokwapho l'eka ono yele igwe oha iya l'ophu, do-pheru ilu iya mgburugburu. G'ephe ha be e gude ogu-echi gbushikota; ephe dakota odaleba. Iphe, bu ndu ono, shi eyeje ndu bu l'ali ndu no ndzu ebvu ono be wudakotawaru l'ime ali. Ephe gude iphere laa yele ndu ophu laru l'ilu. 25 E meru iphe-azee doberu Elamu l'eka ndu e gbushiru egbushi kuru; ilu igwe oha iya no-pee ya mgburugburu. G'ephe ha bukota ndu e gude ogu-echi gbushia; ephe dakota odaleba. Ephe shi buru ndzu-agugu duru ndu bu l'ali ndu no ndzu; obenu le nta-a be ephe gudewaa iphere lapfu ndu ophu l'ali-maa. A togbowaru phe l'eka a togboru ndu ophu e gburu egbugbu.

26 “Mesheku; me Tubalu be nokota l'eka ono; ephe l'igwe oha phe, no-pheru ilu phe mgburugburu. G'ephe ha bukota ndu daru odaleba, e gude ogu-echi gbushia; kele ephe shi eyeru ndu no ndzu ebvu. 27 ?Tobudu l'ali-maa be ephe le ndu ojogu, ike du, daru odaleba ono tukoru lakota? Ephe gude ngwogu phe lakota l'ali-maa; e swibechaa phe ogu-echi phe l'ishi. Ejo-iphe, ephe meru tukocharu l'okpu phe; e -gudekpoooro l'ephe le ndu ojogu, ike du; shi emeje ndzu erwuta ndu bu l'ali ndu dzu ndzu.

28 “Gubedua, bu Fero kwapho be aa-nyakwo anyakwo; unu le ndu daru odaleba aze l'eka lanu; mbu unu le ndu e gude ogu-echi gbushia.

29 “Edomu be no l'eka ono; yele ndu eze iya; me ndu-ishi iya g'ephe ha. Ephe bukpo ndu okpehu shi du; ole a tukowaru ephe le ndu e gude ogu-echi gbushia togbo l'eka lanu. Mbu

l'èphe lẹ ndu daru ọdaleba tukurawu zẹ l'ẹka lanu; èphe lẹ ndu wudaruru l'ilu tukurawu swiru.

³⁰ “Iphe, bu ndu-ishi ọzo isheli; mọ iphe, bu ndu Sayidonu l'ophu bẹ nokotakwapho l'ẹka ono. Èphe gudewaa iphere lapfushia ndu ophu e gburu egbugbu. Èphe shi egudeje ike, du phẹ nu eyeru ndiphe ebvu; obenu l'èphe nwushihuwaru daa ọdaleba; èphe lẹ ndu e gude ogu-echi gbushia tuko zeshia l'ẹka lanu. Èphe vuru iphere èphe lẹ ndu ala l'ilu tuko kpoda.

³¹ “Fero yele igwe ọha iya a-huma phẹ; gude iya du onwiya obu lẹ k'igwe ọha iya, e gude ogu-echi gbushia. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.

³² “O bu eviya lẹ mu meru iya g'o yee ndu bu l'ali ndu no ndzu ebvu; ole ee-meela-a yebdua waa igwe ọha iya g'èphe lapfu ndu daru ọdaleba; mbu ndu e gude ogu-echi gbushia. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu ono.”

33

Ezekèlu bẹ eeme g'ọ buru onye-nche

¹ No iya; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ² “Nwa ndiphe; pfuaru ndibe unu su phẹ; Teke mu meru g'a bya etsoo mkpukpu ogu; ndu mkpukpu ono -hota onye lanu lẹ ndibe phẹ g'o chejeru phẹ nche; ³ onye ono -huma ẹka ogu abyapfuta ndu mkpukpu ono bya egbua opu g'o gude karu ndu ono; ⁴ onye -numacharu oda opu ono; ophu o to ngaduru nchi; ogu ono -bya egbua ya; bẹ bu onye obu vu ochi onwiya. ⁵ Eshi ophu o numacharu opu ono; ophu o ngaduru nchi;

bẹ bụ iya e-vuru ọchi onwiya; kele ọ m'ọ -ngaru nchi; m'ọo-dzo-a onwiya ndzu. ⁶ Obenu; ọ -buru l'onye-nche humaru eka ọgu abya; ọphu o to gbuduru opu gude karu ndu ono; ọgu ono -bya egbua onye lanu l'ime ndu ono; bẹ iphe, meru g'ọ gude e gbua onye ọbu bụ kele o meru ejo-iphe; obenu lẹ mu e-gude onye-nche ono g'ọ laa l'ọchi onye ono, e gburu ono.

⁷ “Nwa ndiphe; mu meakwaru ngu onye-nche ndu Ízurelu. Ọo ya bụ; ngabekwa nchi numa iphe, mu epfu; gude iya nmaaru phe okwa. ⁸ Teke mu pfuru onye ejo-iphe su: ‘Gube onye ejo-iphe; i nwuhufutajekwa’ ọphu i ti pfuduru iya g'ọ haa iphe, oome; bẹ onye ejo-iphe ono a-nwuhukwa l'opfu ejo-iphe, oome; obenu l'ọo gubedua bẹ mu a-kpa ishi ọchi iya. ⁹ Obenu; ọ -buru l'i nmaru onye ejo-iphe okwa g'ọ haa ejo ọzo iya; ọphu o to kwedu; bẹ ọo-nwuhu l'opfu ejo-iphe, oome; obenu lẹ gubedua dzoakwanaru onwongu ndzu.

¹⁰ “Nwa ndiphe; su ndu Ízurelu lẹ-a: Unu epfufe su: Ejo-ememe, anyi meshiru; waa iphe-aji, anyi meru bẹ anyi-gbuwaa anyi l'erwa. Anyi nọduwaa l'ime iya eyifuwa eyifu. ? O nwekwaduru g'anyi e-shi dzubaaru ndzu ọto? ¹¹ Su phe; wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: ‘Ọo ge mu nọ ndzu ge mu nọ iya-a bụ g'ọ bụ ire-lanu l'anwuhu onye ejo-iphe ta atsojedu mu uto; ọ chia g'onye ejo-iphe haa ejo ọzo iya; bya adzuru ndzu. Unu ghaa umere! Unu ghaa umere; haa ejo ọzo unu g'ọ ha! Oowaa! ? Bụ gunu meru iphe, unu a-nwushihu; unubẹ ndu

Ízurelu?’

¹² “Oo ya bu; nwa ndiphe; su ndu ali unu-a: Umere oma onye pfuberekoto ta abyakwa adzo iya m’o -buru l’o nonyaru o meahaa iphe, du eji; ophu ejo-iphe, onye ejo-iphe meru te emedu iya g’o laa l’iswi; m’o -buru l’o gharu umere haa ejo-iphe iya. Oe o -buru l’onye pfuberekoto nonyaru meahaa iphe-eji be e te egudekwa kele o shi buru onye pfuberekoto haa ya g’o ndu ndzu. ¹³ O -buru le mu suru onye pfuberekoto l’oo-dzuru ndzu; umere omaa ya ono gbę bya atsuru iya l’ęnya; o wata eme ejo-iphe be o to nwekwa iphe, du ree ono, o shi emekota ono, aanyatakwa du me nanu. O nwuhufutaje le k’ejo-iphe ono, o meru ono. ¹⁴ Oe teke mu suru onye ejo-iphe l’o nwuhufutaje; o bya ahaa eme ejo-iphe meahaa iphe, pfuru oto; waa iphe, du ree; ¹⁵ o -buru l’iphe, o nakoru ndu o jieru ugwo be o nu-phukotaru phe azu; bya ewolakota iphe, o zitaru l’iphuru; bya emeahaa iphe, a suru g’e meje; paru eme ejo-iphe haa; be oo-dzuru ndzu; o to byadu anwuhu. ¹⁶ O to nwedu iphe-eji, o meru me nanu, a bya anyatakwaduru iya ozo. O mewaru iphe, pfuru oto; waa iphe, du ree; o je adzuru ndzu.

¹⁷ “Oe ndu ali unu gbę epfuje su: ‘Nnajiuphu te emejedu iphe, pfuru oto.’ Oe oo ephebedua gbę ophu ephe emejedu iphe, pfuru oto. ¹⁸ O -buru l’onye pfuberekoto haru apfubekoto; bya awata eme ejo-iphe be oo-nwuhukwa le k’ejo-iphe ono. ¹⁹ Obenu o -buru l’onye ejo-iphe be haru eme ejo-iphe iya ono bya emeahaa iphe, pfuru oto; me iphe, du ree; be ee-gudekwa ke ree

ono, oome ono; mee ya l'ọ dzuru ndzu. ²⁰ Ọle-a; unube ndu Ízurelu; epfuje su: 'Nnajiuphu te emejekwa iphe, pfuru oto.' Ọle mu e-kpechaa onyemonye g'unu ha ikpe g'iphe, onye meru gbaru."

Eepfu l'a Iwuru Jierusalemu

²¹ O be l'apha k'iri l'ẹbo, e -shi teke a kpuru anyi le ndzu ono; mbu g'onwa iri du l'abali ise; nwoke lanu, shi le Jierusalemu pyofu; bya epfuaru mu su: "Mkpukpu ono be dakposhihuakwaru nu." ²² O bu ru l'uzenyashi unyaphu iya; temanu nwoke ono, pyofuru nu pho byapfuta mu; be aka Chipfu kparwutawaru mu l'ehu; bya eme onu mu kuhaa; mu pfuahaa opfu. Owa nwadaru teme o rwua l'utsu iya teke nwoke ono byapfutaru mu. Oo ya bu; a kuhaa mu onu; mu pfuahaa opfu; ophu mu ta abuedu onye te epfudu opfu.

Iphe-eji, ndu Ízurelu

²³ Todbudu iya bu; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ²⁴ "Nwa ndiphe; ndu bugbaa l'eka ono, e mebyishiru l'ali Ízurelu ono be asuje: 'Ebirihamu bu onye lanu be o bu; o shi nwekotaleru-a ali ono. Obenu l'anyibedua ha igwerigwe; a nuwaru anyi ali ono g'anyi nweru.'

²⁵ "Oo ya bu; su phe: 'Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Eshi ophu unu atajekwadu anu, mee no; enya unu dukwadu l'eka agwa unu nogbaa; unu nodu egbu ochi; ?unu ari l'ali ono bukwadu okiphe unu to? ²⁶ Unu kporu obu ye l'ogu-echi unu; unu nodu eme

ẹbyi; teme onyenonu nodu apharwushi nyee nemadzu ibiya. ?Unu ari l'ali ono bukwadu okiphe unu to?

²⁷ “Su phe le-a; ‘Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Eshi ophu mu no-a ndzu ge mu no iya-a be ndu ono kwaru l’eka ono, a lwuru alwulwu ono be bu ogu-echi be ee-gude gbushia phe. Ndu ophu lufuru nodu l’oma egu be e-woru nu anu-egbudu g’ephe va kpatakpata. Ndu ophu nogbaa l’eka a kpushiru ike; me ndu ophu no l’ogba be bu ejo iphe-ememe e-gbushi phe. ²⁸ Mu e-me ali ono g’o dabyiru buru ochobu. Ike iya ono, o gude eku onwiya ono be a-bvu nu. Iphe, bu ubvu, nokota le Izurelu be a-bukotaru ochobu; k’ophu o to dudu onye byaru aghajabaa eka ono aghaja. ²⁹ Oo teke ono be ephe a-maru l’oo mu bu Chipfu ono; mbu teke mu meerupho ali ono g’o buru ochobu l’opfu ebyi, ephe meshiru ono.’

³⁰ “A bya le gubedua; nwa ndiphe; ndu ali unu epfugba opfu ehunngu l’ibiya k’igbulo, nogbaa nu; me l’onu-mgbo, du l’ulo, nogbaa nu. Ephe anoduje epfuru nwibe phe su: ‘Unu bya anuma ozi, Chipfu ezi-o!’ ³¹ Ndibe mu abyapfutaje ngu egube ephe abyajekpo ono; bya anodu l’iphu ngu g’ephe ngabe nchi numa iphe, iipfu; ole ephe te emejedu iya. Oo l’onu be ephe asuje l’ephe yeru mu obu; obenu l’obu phe anoduje aji momomo g’ephe e-shi ria urwu l’uzo, apfuduru-oto. ³² Eviya eviya; o to dudu iphe ozo, ephe guberu ngu; abuedupho li bu onye agu ebvu, atso ntumatu; akpo une erengete

eye iya. Mbù l'èphe anumajecha iphe, iipfu; obenu l'èphe te emejedu iya ememe. ³³ Oo teke iphe-a meebekotakpoerupho egube ono, o mefutaje ono; teme ephe agbe teke ono maru l'o nweru onye mpfuchiru Chileke, shi nodu l'echilabo phe."

34

Onye eche aturu yee aturu iya

¹ Tobudu iya bu; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ² "Nwa ndiphe; pfiaru ndu eche aturu Izurelu iphe, a-nwuru phe nu. Pfiaru phe su phe: Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Nshio ndu ono, eche aturu le Izurelu, buepho onwophe be ephe eleta enya. ?To gbaduru ge ndu eche aturu leta aturu phe enya to? ³ Unu anguje era, a pyitaru iya; bya eye uwe, e gude eji iya mee; bya egbua ophu kachaa atsù eba; ole unu gbè ophu unu te eletajèdu yèbe igwe aturu obu enya. ⁴ Unu te emejedu g'ike du ndu ophu ike bvuru; ophu unu te emejedu g'èhu du ndu ophu iphe eme ike; ophu unu ekebejedu ndu ophu iphe-èhuka mekaru iphe l'ònyá. Unu te eduphutajèdu ndu ophu kpaphuhuru nu azu; ophu unu ta achojedu ndu ophu tuphashihuru etuphashihu. Oo ehuka ehuka; yee ejo obu be unu egudeje eche phe. ⁵ Oo ya meru iphe, ephe gbakashihuru; kele ephe te nwedu onye eche phe nu. Teke ono, ephe gbakashihuru ono; be ephe je aburu nri anu-egbudu. ⁶ Aturu mu be aghaphegbaa l'eze úbvú; me l'úbvú nshii. Ephe tuko gbakashihukota tsoru mgboko l'ophu; ophu

ọ dudu onye jeru phe achocho; ọzoo lekpoọ nụ ẹnya phe.

⁷ “Oo ya bu; unube ndu eche aturu; unu numa iphe, Chipfu epfu! ⁸ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Oo ge mu no ndzu ge mu no iya-a bu g'ọ bu ire-lanu l'eshinu igwe aturu mu te enwedu onye eche phe nu; anu nodu egbushi phe; mbu ephe bya abwaru nu nri anu-egbudu; ophu ndu eche aturu mu ono ta achojedu igwe aturu mu ono; o buru onwophe be ephe eleta ẹnya; gbẹ parụ ikpoto aturu mu ono haa; ⁹ g'unube ndu eche aturu ono numakwa iphe, Chipfu epfu. ¹⁰ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Unu lenu; mu noakwaru ndu ono, eche aturu ono le njo; mu e-gudeshi phe le k'aturu mu ono. Mu e-me g'ephe chebuhu igwe aturu ono; k'ophu ndu ono, eche iya ono ta aduedu ike anu onwophe nri. Mu a-lofu phe aturu mu l'onu; g'ephe ta abheru nri phe.

¹¹ “Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Oo mbedua l'onwomu e-je acho aturu mu ono; bya echeahaa phe. ¹² Oo egube ono onye eche aturu achoje igwe aturu iya, nashihuru iya tuphashihu teke o no swiru iya l'onwiya ono; bu ge mu a-cho aturu mu. Mu a-cho phe humakota l'eka ephe gbakashihuru je anodugba teke ono mboku shi gbahu tsukiribaa ono. ¹³ Mu e-dufutakota phe l'iphe, bu ohamoha; mbu shi le mkpukpu nonu rwukobe phe; duru phe dobe l'ali nkephe. Mu e-cheje phe l'ubvu, nogbaa le izurelu; me l'aguga nggele; me l'eka e bukota ebubu l'ali ono. ¹⁴ Mu e-cheje phe l'eka nri du

ree. O b̄uru l'eli úbvú Ízurelu b̄e ẹphe a-n̄oduje akpa nri. O b̄uru l'ẹka ono nri d̄u shii, ẹphe atajẹ nri ono b̄e ẹphe a-z̄eshije. O b̄uru l'ẹka ono nri d̄u shii ono; mb̄u l'úbvú, n̄ogbaa lẹ Ízurelu b̄e ẹphe a-tajẹ nri. ¹⁵ M̄ube Nnajiuphu, b̄u Chipfu s̄uru-a: Mu e-che at̄uru mu; ch̄iru ph̄e je edobe l'odu.

¹⁶ “Mu a-ch̄o ndu ọphu tuphahuru etuphahu; bya achilata ndu ọphu gbakashihuru n̄u. Mu ekee ndu ọphu iphe-ẹhuka mekaru iphe; l'ẹka e mekaru ph̄e iphe. Mu emee g'ike d̄u ndu ọphu ike bvuru. Obenu lẹ ndu ọphu ha okporokpo; m̄e ndu ọphu ike d̄u b̄e mu e-me g'ẹphe b̄uru mkpurupyata. Mu a-n̄odu eche at̄uru ono ẹgube ọ gbaru g'e cheje ph̄e.

¹⁷ “A bya l'unub̄e at̄uru mu; waa iphe, m̄ube Nnajiuphu, b̄u Chipfu epfu an̄u unu baa: Unu lenu; mu e-kperu at̄uru ȳe ibe iya ikpe; mu ekpeeru ebili ȳe mkpi ikpe. ¹⁸ ?Teke ọ s̄uduru unu; mb̄u nri ono, unu ata l'ẹka nri d̄u ree ono t̄o? ?Ọ gbaru g'unu gudefua ọkpa z̄otoshia nri unu ọphu ph̄oduru n̄u t̄o? ?To dzuduru unu; mb̄u mini ọma ono, unu anḡu ono? ?Ọ gbaru k̄e g'unu gudefua ọkpa sw̄o ndu ọphuu unu nḡu-phodoru ẹrwu t̄o? ¹⁹ ?B̄u g'at̄uru mu taa nri, unu z̄opyashiru l'ọkpa; bya anḡufua mini, unu gude ọkpa sw̄o ẹrwu t̄o?

²⁰ “Ọo ya b̄u; ‘Wakwa iphe, Nnajiuphu, b̄u Chipfu epfu baa: Lenu! Ọo m̄b̄dua l'onwomu e-kperu at̄uru ọphu ha okporokpo; ȳe ọphu j̄oru ẹhu ikpe. ²¹ Eshi ọphu unu gude mgbureku; gude ukuvu unu akwaphu ph̄e; bya egude mpu unu ad̄ukashi ndu ọphu ike ta ad̄udu; jas̄u unu

chikashia phe nanunanu; ²² be mu a-nafuta igwe aturu mu ono; g'a ta alwuhe phe alwulwu ozobaa. Mu e-kperu aturu yee ibe iya ikpe. ²³ Teke ono be mu e-ye onye lanu, echeje aturu, bu iya bu Dévidi, bu nwozi mu g'o leta phe enya. Oo ya a-noduje anu phe nri; teme o buru yebedua bu onye a-noduje eche phe; bya aburu onye eche phe okpobe echeche.

²⁴ “ Mbèdua, bu Chipfu be a-buru Chileke phe. O buru nwozi mu, bu Dévidi a-buru onye-ishi phe. Mube Chipfu pfuakwaru. ²⁵ Mu l'ephe a-gba ndzu ehuguu; mu a-chifukota ejo anu-egbudu l'ali ono; k'ophu ephe e-buru l'echiegu; kuje mgbenya l'ime oswa; o too nweduru iphe, eme phe nu. ²⁶ Mu a-goru onu-oma nu phe; ephe l'eka no-pheru ubvu mu mgburugburu. Mu eme ge mini dzejuru phe l'orwuberu iya. Onu-oma ono be a-nodu edze ge mini. ²⁷ Iphe, bu oshi, no l'egu be a-nodu ami mebyi l'orwuberu iya. Ali be e-mehujekwapho iphe, e meberu iya. Ndu ono be o to dudu iphe, eme phe nu l'ali phe. Ephe amaru l'oo mbèdua bu Chipfu le teke ono, mu a-nyakwo odogoro igwe ono, e yeru phe ono; mbu nafuta phe l'eka ndu ono, gbaru phe ohu ono. ²⁸ Iphe, bu ohamoha ta abyadu alwuba phe alwulwu ozobaa; ophu anu-egbudu ta abyadu egbushibaa phe ozobaa. Ephe e-buru tusaru ehuguu; ophu o to dudu onye e-yebaaru phe ebvu. ²⁹ Mu a-nu phe ali, a maru amaru l'oomehuje iphe. Ephe ta abyadu abubaaru ndu egu eme l'ali ono; ophu ephe abueduru ndu ohamoha a-noduje anma phulaphula. ³⁰ O buru

teke ono be epe a-maru le mbedua, bu Chipfu bya aburu Chileke phe be no swiru phe nu. Epe amakarupho l'ephebe ndu Izuru le bu ndibe mu. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.

³¹ “ ‘Unube aturu mu; mbu aturu, mu azu azuzu; bu unube nemadzu; mbedua buru Chileke unu. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.’ ”

35

Iphe, ee-me ndu Edomu

¹ Nokwa iya; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ² Nwa ndiphe; ghachiru ubvu Siye iphu le ke njo; pfiuru mu iya iphe, a-nwuru iya nu; ³ su iya: Wakwa iphe, Nnajiuphu,

bu Chipfu pfuru baa:

Mu noakaruru ngu le njo;

gube ubvu Siye!

Mbu le mu a-machi eka

mu daa ngu ke njo l'ehu;

bya emee ngu gi

dabyiru buru ochobu.

⁴ Iphe, bu mkpukpu ngu

be mu e-mekota umerekete;

Ii-buru ochobu dabyiru;

Oo ya bu giimakwanuru

l'oo mbedua bu Chipfu.

⁵ Eshi ophu ndu Izuru shi l'edenwede duta ngu ash; i gude ogu-echi gbushia phe le teke epe eje oke iphe-ehuka; mbu teke a nuru phe chipfuu; ⁶ be mube Nnajiuphu, bu Chipfu suru-a: Oo ge mu no ndu ge mu no iya-a;

bụ g'ọ bụ ire-lanụ; ị mu e-woru ngu haaru mgbugbumadzu. Eshinu egbu ọchi ta adudu ngu eji be bụ ọchi ono a-nodu etso ngu purupuru. ⁷ Mu e-me ubvu Siye g'ọ dabyiru buru ochobu; bya egbufukota ndu anoduje eje iya nggede eje nggede alwa. ⁸ Mu e-me ge ndu e gbushiru egbushi ji ubvu ngu ejiji. Ndu e gude ogu-echi gbushia be a-daka l'iphe, bu ubvu ubvu nshii ngu; me ị nsuda nsuda; mekpoo ị nggele ngu. ⁹ Mu e-me ngu g'i buru ochobu jasuru asuru; ophu o to dudu onye bya eburu ị mkpukpu ngu ozo. Oo teke ono be ii-maru l'oo mbedua bu Chipfu.

¹⁰ “ Oo kele i gude onu ngu su l'oha labo owa-a; me mkpukpu labo ophuu be a-buru nkengu; mbu l'unu a-nakota phe nworu; l'eka mube Chipfu gbe nodu l'eka ono. ¹¹ Oo ya meru iphe Nnajiuphu, bu Chipfu gude su: Oo ge mu no ndzu ge mu no iya bu g'ọ bụ ire-lanụ ị mu a-nu ngu aphu rwuberu ngu nu ị k'ashi ono i kpuru ndibe mu; me ị k'ehu-eghu; me k'enyapfurupfuru, ephe du ngu, bu iphe goshiru l'ephe dukpoo ngu ashị okpobe adudu. Mu e-me g'unu maru onye mu bu; teke ono mu a-wata unu anu aphu ono. ¹² Oo teke ono be ii-maru ị mube Chipfu numakotaru ejo-epfufu ono, i pfukotaru kpua ubvu ubvu Izurelu ono. I suru: “E mewaru; ephe dabyiru buru ochobu; e wowaru phe nu anyi g'anyi vukaa avuka.” ¹³ I gbawaru mu opfu; bya epfugbuwa g'onu haa ngu l'opfu ehụ mu; mu tuko iya g'ọ ha numakota.

¹⁴ “ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu

baa: Mu e-me ngu g'i buru ochobu g'iphe, bu mgboko l'opfu tee eswa iya; ¹⁵ kele i teru eswa teke e meru ali ndu Izurelu o buru ochobu pho; be mu e-me ngu g'i du egube ono. Gube ubvu Siye; gubedua me ali ndu Edomu l'opfu be a-buru ochobu. Oo teke ono be ephe a-maru l'oo mbedua bu Chipfu.' "

36

Opfu epfu anu ubvu, nogbaa le Izurelu

¹ "Gube nwa ndiphe; pfuru nu ubvu ubvu Izurelu; su phe: 'Unube ubvu ubvu Izurelu; unu ngabekwa nchi numa Opfu Chipfu! ² Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Oo kele ndu ohogu ngu suru Hee! Nta-a be iphe, bu ubvu ubvu ono, shi le ndiche ono bukotaakwa nkanyi.'

³ "Eshi ophu o du nno; pfuru nuru mu phe su: 'Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Eshinu ephe mewaru; unu dabyiru buru ochobu; mbu mewaa unu umerekete; k'opfu unu buwaa iphe, ohamoha ozo nwe enwenwe; bya emee; ndiphe vua unu swii; epfuru unu ejo-opfu; ⁴ bu g'unube ubvu ubvu Izurelu; numa opfu Nnajiuphu, bu Chipfu. Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfuru eze ubvu, nogbaa nu; me ubvu nshii, nogbaa nu; me nggele nggele; me nsuda nsuda; me iphe, bu ochobu ono, dabyikotaru egube ono; me iphe, bu mkpukpu ono, a kwafukotaru akwafu ono; mbu onoya, ohamoha, no-pheru iya mgburugburu lwuru alwulwu; bya emee ya iphe ochi ono bu owa.

5 “Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Mu gudeakwa ehu-eghu enwu mu phuruphuru l'ehu g'oku pfuru maberu iphe, bu ohamoha ndu ophu phoduru nu pho; me iphe, bu ndu Edomu l'ophu; kele epe gudewaa ehu-utso; me iwashi, no phe l'obu mee ali mu; o buru nkephe; k'ophu epe a-lwu eka eku akpaje nri, no l'ali ono alwulwu.’

6 “Oo ya bu; pfiaru mu phe ge k'ali Izurelu adu; pfiaru eze ubvu, nogbaa nu; me ubvu nshii, nogbaa nu; me nggele nggele; me nsuda nsuda, nogbaa nu; su phe: Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Mu gudewaa oke-ehu-eghu enwu mu phuruphuru l'ehu g'oku; pfua opfu; kele ohamoha be mekotawaru ngu iphe-iphere. 7 Oo ya bu le-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Mu ribuakwaru angu l'iphe, bu ohamoha ono, no-phekotaru unu mgburugburu ono be ee-me iphe-iphere. 8 Ole unubedua, bu ubvu ubvu Izurelu be a-pfukashi ekali; mjaru ndibe mu Izurelu mebyi; kele epe abyawaa alwa unuphu. 9 Mu arikwaru unu oriri k'oma. Mu e-gude k'oma ghaaru unu iphu. Ee-mechaa koo unu akoko; kua unu ge mebyi iphe. 10 Mu e-mekwapho ge ndu bu l'ime ngu kabaa igwerigwe; mbu ndu Izurelu l'ophu. Iphe, bu mkpukpu ono be ee-buchishikota ebuchishi; l'a kpukwakota iphe, bu eka o dakposhihukotaru adakposhihu. 11 Mu e-mekwapho ge nemadzu; me eku kabaaru unu igwerigwe; epe azua azuzu ka l'otu. Mu e-me g'e buchishia unu egube ono, e shi buru l'ime unu ono. Mu abya emee

g'iphe duru unu le ree; eme le g'o shi duru unu teke ono. Oo ya bu g'unu amakwanuru l'oo mu bu Chipfu. ¹² Mu e-me ge nemadzu; mbu ndibe mu, bu ndu Izurelu zo okpa l'eli unu. Ephe enweru unu; unu aburu okiphe phe. Ophu unu ta abyadu emebaa phe ume nwa ozo.

¹³ “ ‘Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: “Eshinu ndiphe epfu l'unu egbuje nemadzu; teme unu nodu eme ali unu ume nwa;” ¹⁴ be unu ta abyakwa egbushibaa nemadzu ozo; ophu unu abyadu emebaa ali unu ume nwa ozo. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu. ¹⁵ Mu ta abyadu ekwe g'unu numabaa ejo-opfu ohamoha epfu ekpu unu ozo; mbu le mu te ekweedu g'ephe mee unu iphe-iphere ozobaa; ophu mu ekwekwapho g'unu vukotaba iphe daa. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.’ ”

¹⁶ No iya; Opfu Chipfu byakwa akparwuta mu l'ehu bya asu mu: ¹⁷ “Nwa ndiphe; teke ndu Izurelu shi buru l'ali nkephe be ephe gudekwa umere phe; waa iphe, ephe meru pharwushia ya. Umere phe be shikwa du mu ideyideyi ge teke nwanyi ano nsu-nwanyi. ¹⁸ Oo ya bu; mu tukoshinu phe oke ehueghu mu; kele ephe gbushiru nemadzu l'ali ono; bya egude agwa, ephe agwaphe merwushia ya. ¹⁹ Mu chikashia phe ephe dzuru ohamoha; ephe gbakashihu toko iphe, bu mkpukpu le mkpukpu tsoru. Mu kperu phe ikpe g'umere phe; waa iphe, ephe meru gbaru. ²⁰ Iphe, bu aka ephe jeru l'ohamoha ono be ephe emeje eepfubyishi epa mu, du nsu ono; kele aasuje phe: ‘O kwa ndibe Chipfu du

egube-a; teme ephe gbe lufuta l'ali iya.' ²¹ O bya erwua mu l'ehu; mbu k'epha mu, du nsọ ono, ndu Ízurelu meru anodu epfubyishi l'echilabo ohamoha ono, ephe laru ono.

²² “Oo ya bu; su ndu Ízurelu: wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: ‘O to bukwa k'opfu ehu unube ndu Ízurelu be mu gude abya eme iphe-a; oo k'epha mu, du nsọ ono, unu rwutoshiru arwutoshi l'echilabo ohamoha ono, unu lakotaru ono. ²³ Mu e-me goshi l'eze epa mu ono paru eka apaa ono du nsọ; mbu onoya, e mebyishiru l'echilabo ohamoha ono; mbu epa mu ono, unu mebyishiru l'iphu phe ono. Oo ya bu g'ohamoha ono amakwanuru l'oo mu bu Chipfu; mbu teke ono, mu e-gude unu goshi phe le mu du nsọ ono. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu. ²⁴ Noo kele mu a-nafuta unu l'eka ohamoha ono. Mu e-rwukobekota unu e shi l'ali, nonu; dulata unu l'ali nkunu gedegede. ²⁵ Mu abya ephee unu mini, doru risaa; unu abya adu ree; mu a-safukota unu ejo-iphe unu, meshiru; mekpoo agwa, unu gwaru g'oha. ²⁶ Mu a-nu unu obu ophuú; bya eye unu unme ophuú l'ime; mu e-wofu unu obu ono, nmaru kpigbii ge mkpuma ono; nu unu obu belebele. ²⁷ Mu e-woru Unme mu ye unu l'ehu; mee unu g'unu meahaa iphe, mu suru g'e meje; unu abya eleta enya meahaa ekemu mu. ²⁸ Unu e-buru l'ali ono, mu nuru nna unu oche phe ono; unu a-buru ndibe mu; mu a-buru Chileke unu. ²⁹ Mu a-dzota unu g'unu te emehé ejo-ememe ono, unu eme ono. Mu e-ku nri oku; mee ya g'oha kuru akuru; ophu mu ta

abyadu eme g'ejo okpa-nri dapfuta unu. ³⁰ Mu e-me g'oshi-omi ka ami mebyi; bya emee g'iphe, e meberu l'ali mehu emehu; k'ophu ohamoha emebuhu unu iphe-iphere l'opfu egu. ³¹ Oo teke ono be unu a-nyata ejo uzo ono, unu tsoru ono; me iphe, adudu ree ono, unu eme ono; unu abya adu onwunu ashi le k'ejo-iphe ono, unu eme ono; me ebyi ono, unu eme ono. ³² Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Iphe, mu eme g'unu maru bu l'o to budu iswi ehu unu be mu gude eme iya. Ophu g'iphere du unu; mbu g'iphere ji unu iphu, l'ejo-ememe unube ndu Izurelu eme!

³³ “ ‘Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Mboku ono, mu a-safu unu ejo-iphe, unu mekotaru ono be mu e-me g'e buru le mkpukpu unu ono ozo; a bya akpukwa eka dakposhihuru adakposhihu. ³⁴ Egu ono, shi buru eka dabyiru ke mmanu ono be aa-koahaa iphe; oobu-buhuru eka dabyiru ke mmanu; l'enya ndu aghata aghata. ³⁵ Teke ono be ephe a-suaha: “Ali-a, shi buru eka dabyiru ke mmanu-a be gbę duwanu ge mgbabu Eđenu. Mkpukpu, shi dakposhihu adakposhihu; buru ochobu; e mebyishia ya emebyishia be a gbę kpuwa; o shihu ike; teme e buchishikotawa iya nu ebuchishi.” ³⁶ Noo teke iphe, bu ohamoha, phoduru nu, bupheru unu mgburugburu a-maru l'oo mube Chipfu be kpukwaru iphe ono, e shi nwukposhia enwukposhi ono; bya adzaphukota iphe azu l'eka ono, shi buru ochobu ono. Mbędua, bu Chipfu be pfuakwaru nu; mu je e-me iya.’

37 “Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Mu e-kweta ozobakwa meeru ndu Izurelu iphe, ephe arwo. Mu e-me g'ephe za azuzu ha igwerigwe g'igwe aturu; 38 mbu g'ephe ha igwerigwe g'ikpoto aturu, e gude abya egwe ngweja le Jierusalemu l'obo-iphe, a turu onu iya. Oo egube ono be ikpoto nemadzu e-ji mkpukpu ono, shi dakposihu adakposihu ono. Oo ya bu g'ephe a-makwanuru l'oo mu bu Chipfu.”

37

Nsuda, ojogorogo okpu jiru ejiji

1 Ike Chipfu bya akparwuta mu l'ehu. Unme Chipfu bya ekuta mu je apfube l'echilabo nsuda lanu. Nsuda ono buerupho okpu nemadzu jiru iya ejiji. 2 O duta mu; jephekota okpu ono mgburugburu. Mu huma okpu, du igwerigwe l'ime nsuda ono. Okpu ono kpohukotachaa iyororo g'ephe ha. 3 O bya ajia mu su mu: “Nwa ndiphe; ?okpu-a; o nweru g'o shi du ike teta noduba ndzu ozo to?”

Mu su iya: “Oo gube Nnajiuphu, bu Chipfu be maru nu kpoloko.”

4 No iya; o su mu: “Pfuru maberu mu okpu ono; su phe: Unube ojogorogo okpu; unu ngabe nchi numa Opfu Chipfu! 5 Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfuru unube okpu-a baa: Mu e-me g'unme bahu unu l'ehu; k'ophu unu a-bya adzuru ndzu. 6 Mu e-ye unu akwara l'ehu; mu abya emee g'unu nweru anu-ehu; mu abya ekwee unu akpo l'ehu; woru unme ye unu

l'ehu; unu abya anodu ndzu. Oo ya bu g'unu a-makwanuru l'oo mu bu Chipfu.”

⁷ Tobudu iya bu; mu bya epfua g'ọ suru ge mu pfua ono. Mu kpukwaduru-a opfu ono l'onu epfu; g'e jia epfu-a; a nuahaa ukporo iphe, azu jogoro-jogoro; okpu ono bya edepfubekota; ophu nonu dzepfuru l'ibe iya. ⁸ Mu bya ele enya; akwara me anu nodukotawa iya; akpo bya ekwekotawa iya nu; ole ephe ta atukwanu unme.

⁹ O bya asu mu: “Pfuru maberu mu unme; pfuru nu iya; nwa ndiphe; su iya; Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Ge gube unme shikwa l'ishi uzo eno, pherephere eshije ezi; bya ezia le ndu-a, e gbushiru egbushi-a g'ephe nodu ndzu ozo.”

¹⁰ Tobudu iya bu; mu pfua g'a suru ge mu pfua ono; unme bya abahu phe l'ehu; ephe bya anodu ndzu; bya agbeshi pfuru apfuru; buru ikpoto ndu ojogu, paru eka apaa. ¹¹ Oo ya bu; o su mu: “Nwa ndiphe; okpu-a bu ndu onu-ulo Izurelu l'ophu. Ephe epfu su: ‘Okpu anyi kpohukotawaru iyororo; ophu o to nweedu iphe, anyi ele enya iya; nkanyi be bvuarwaru nu.’

¹² Oo ya bu; pfuru maberu mu phe; su phe-a: Nnajiuphu, bu Chipfu suru: ‘Unube ndibe mu; mu e-kpuhakota ilu unu; mee g'unu shi l'ime iya lufuta; mu eduta unu duba l'alì Izurelu.

¹³ “ ‘Oo ya bu; g'unube ndibe mu amaru l'oo mu bu Chipfu le teke ono mu kpuhaerupho ilu unu dufutagbaa unu l'ime iya ono. ¹⁴ Mu eworu Unme mu ye unu l'ehu; unu abya anodu ndzu. Teke ono be mu e-duta unu dobe l'alì unu

gèdegede. Noo teke unu a-maru lẹ m̀be Chipfu bẹ pfuru iya; bya emee ya ememe. Ọo ẹgube ono bẹ Chipfu pfuru iya.' ”

Ízurèlu a-buru ndu lanu, nweru onye eze lanu

¹⁵ Opfu Chipfu bya akparwuta mu l'ẹhu sù mu:

¹⁶ “Nwa ndiphe: Wota oshi lanu dee ya iphe-a: ‘Ọwaa bu kẹ ndu Jiuda yee ndu Ízurèlu, bu ndu yee ya tugbaru buru nanu.’ L'i bya ewota oshi ọzo bya edekwaa ya pho iphe ẹgube-a: ‘Ọwaa bu oshi kẹ Ifuremu, mbu oshi Jiósefu; me kẹ ndu Ízurèlu l'ophu, bu ndu yee ya tugbaru buru nanu.’ ¹⁷ Woru phe chigbabe g'ephe buru oshi lanu. Mee phe g'ephe buru oshi lanu l'ọbochi ẹka ngu. ¹⁸ Teke ndibe unu jiru ngu sù ngu: ‘?Tii kaduru anyi iphe, iphe ono, iime ono bukpo?’ ¹⁹ Sù phe lẹ Nnajiuphu, bu Chipfu sùru-a: Mu abya ewota oshi kẹ Jiósefu, bu ophu Ifuremu gude l'ẹka ono; mekpoo k'iphe, bu ipfu Ízurèlu, bu ndu ephe l'iya swi; woru iya tugbabe l'oshi kẹ Jiuda; mee phe g'ephe buru oshi lanu nọdu mu l'ẹka.

²⁰ “Oshi ono, i decharu iphe ono bẹ ii-gude l'ẹka g'ephe huma iya. ²¹ L'i bya asu phe; Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Mu e-dufutakota ndu Ízurèlu l'iphe, bu ohamoha, ephe lakotaru. Mu e-shi l'ekameka rwukobe phe; duta phe duba l'ali nkephe. ²² Mu e-me phe g'ephe buru ndu lanu l'ali ono, no l'ubvu ubvu Ízurèlu ono. O buru onye eze lanu a-nodu achikota phe. Ephe ta abyadu abubaaru ndu labo ọzo; ophu ephe ta abyadu ekekhabaa buru

alì-eze labo ọzo. ²³ Ẹphe ta abyadu egudebaa agwa phe; me iphe, aaso nsọ, ẹphe agwaphe; merwushia onwophe ọzo; ophu ẹphe egudehedu ẹjo-ememe merwushia onwophe; kele mu a-dzota phe l'ejo-iphe ono, ẹphe gude laphu azu ono; mu abya asa phe; ẹphe aburu ndibe mu; mu aburu Chileke phe. ²⁴ O buru nwozi mu, bu Dévidi be a-buru eze, achi phe. Ẹphe e-nweru onye lanu, a-nodu eche phe g'onye eche aturu. Ẹphe a-nodu eme ekemu mu; bya eleta enya eme iphe, mu suru g'e meje. ²⁵ Ẹphe e-buru l'alì ono, mu nuru onye-ozì mu, bu Jiékoju ono; mbu alì ono, nna unu phe shi buru ono. Ẹphebedua; me unwu phe; me unwu nwanwanwanwanwa phe be e-buru l'eka ono jasuru asuru. O buru Dévidi, bu nwozi mu be a-buru onye-ishi phe jeye l'ojejoje. ²⁶ Mu l'ẹphe a-gba ndzu ehu-guu. Oo-buru ogbandzu, a-duru phe jaswaruroya. Mu eme g'ẹphe buru; mee phe g'ẹphe zu azuzu. Mu abya eworu ulo-nsọ mu dobe l'echilabo phe jasuru asuru. ²⁷ Mu l'ẹphe a-tuko buru. Mu a-buru Chileke phe; ẹphebedua abukwanuru ndibe mu. ²⁸ Oo teke ono be ohamoha a-maru l'oo mbedua, bu Chipfu be meru ndu Izurelu g'ẹphe du nsọ; mbu teke ono ulo-nsọ mu a-nodu l'echilabo phe jasuru l'ojejoje ono."

38

Iphe, e-me Gogu

¹ Toḃudu iya bu; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ² "Nwa ndiphe; ghachiru Gogu iphu le ke njo; mbu onye ono bu onye-ishi ndu

Mesheku waa ndu Tubalu; ³ su iya: ‘Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Mu noakwaru ngu le njo; gube Gogu, bu onyeshi ndu Mesheku waa ndu Tubalu. ⁴ Mu a-lophe ngu mgburugburu; gude ikekee dzugbabe ngu agba; lofuta ngu; mekpoo ndu ojogu ngu l'ophu; me inya ngu; me ndu agba l'inya, bu ndu kwakotaru onwophe ngwogu rengurengu; mbu ikpoto nemadzu, bu ndu ophu pagbaa iphe, eegudeje egbobuta onwonye, ophu hagbaa shii; me ndu ophu hagbaa nwanshii. Ephe tuko g'ephe ha ephegbaa ogu-echi phe ke pheremu pheremu.

⁵ “ ‘Ndu Peshiya; me ndu Kushi; me ndu Putu be tsokota phe nu; ephe pakota iphe, eegudeje egbobuta onwonye; bya ekpuchaaru okpu-igwe. ⁶ Egube ono be ndu Goma e-rwuta ndu ojogu phe tsokwaru ngu pho. Ndu Betu-Togarama, shi l'ime ime uzo isheli be e-rwukokwapho ndu ojogu phe tsoru ngu; mbu ohamoha, du igwerigwe a-turu ike yeru ngu. ⁷ Rukotakwa onwongu; kwagebekwa akwagebe; unu l'ikpoto ndu ono, no-pheru ngu mgburugburu ono; buru phe onyeshi-ogu. ⁸ A -nochaepho odu be ee-ku ngu k'ogu. L'apha, du l'iphu be ii-je ogu l'ali ono, shi l'ogu eteta eteta ono, bu iya bu ali ono, e shi l'oha, du igwerigwe rwukobe ndu bu iya nu ono; mbu ndu ono a chikoberu l'ubvu ubvu Izurelu, bu eka shihawaa dabyitaru buru ochobu ono. Ndu ono be e shi l'ohamoha ozo dufuta phe; ephe tuko buru l'ehu-guu. ⁹ Gubedua waa ndu ojogu ngu l'ophu; me iphe, bu oha, du igwerigwe ono, etsokota ngu nu ono be e-zelihu

g'oke pherephere; unu abya eswetakota ali ono g'urwukpu.

¹⁰ “ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Le mboku ono be oo-nweru oriri, a-gbabata ngu l'obu; li wata agba idzu ejo-iphe. ¹¹ Ii-su: Mu e-je alwua ali, e te gudedu igbulo kpu-buta mkpukpu, no iya nu ono. Mu e-tso ndu ono, no l'ehu-guu ono ugu; mbu ndu ono, bu tusaru ehuno. Epeh bukota le mkpukpu, e te gudedu igbulo kpu-buta; ophu o to dudu oguzo, e gude agu-chi iya agu-chi; teme ophu o nwedu mgborigwe, e gude agbachi iya. ¹² Mu a-lwu phe alwuluwu; gwee iphe phe; mbu ghazia eka dabu l'eka ono, bu ochobu, a lwaru azu bya eburu ono; waa ndu ono, e shi l'ohamoha rwukobe ono; mbu ndu ono, nweru eku; me iphe-enweru ozo, bu ndu bu l'echilabo ali ono. ¹³ Ndu Sheba; me ndu Dedanu; yee ndu agba oke-ngho, shi Tashishi; mekpoo mkpukpu phe l'ophu be a-ji ngu su: “?I byawaru gi gwee tutua? ? I chiwa ikpoto oha ngu gi bya akwaa okwata; mbu gi bya evua mkpola-ochaa me mkpola-ododo; g'unu kpokoo eku; kwatakpoo kwaa iphe l'okwata to?”

¹⁴ “ ‘Oo ya bu; nwa ndiphe; pfuru nuru mu Gogu; su iya: Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Teke ndibe mu e-buru l'ehu-guu ono be ii-zilihu; ¹⁵ shi l'eka i shi, du enya l'uzo isheli bya; mbu gubedua; waa oha, du igwerigwe, unu l'ephe swi. Epeh bu ndu agbakota inya; mbu ikpoto nemadzu, bu igwerigwe ndu ojogu.

¹⁶ Unu a-bya eji ali ono; so-kpute ndibe mu, bu Izurelu g'onye urwukpu so pyaberu. L'atatiphu

bẹ mu e-duta gube Gogu; l'ì bya etso ndu alì mu oḡu. Oo ya bụ g'ohamoha amaru mu; teke ono mu e-shi l'èhu ngu goshi phẹ lẹ mu dụ nsọ ono.

17 “ ‘Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: ?Tọ buna gubedua bẹ mu shi l'ònu ndu-ozì mu, bụ ndu mpfuchìru Chileke Ízurelu pfua opfu ngu lẹ teke ndiche-a? Teke ono bẹ ephe pfukwaru iya apha, dụ igwerigwe sù lẹ mu emechaa gude ngu dapfuta phẹ.

18 “ ‘Waa iphe, e-me nù lẹ mbọku ono baa: “Teke Gogu byaerupho alwushi alì Ízurelu oḡu bẹ èhu-eghu mu a-taliu; mbụ kpohu oku. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu. 19 Mu gudewaa g'òophu-beru mu l'èhu; waa oke èhu-eghu mu raa ya arara l'oke alì-ònma-jiiijijii bẹ a-dù l'alì Ízurelu lẹ teke ono. 20 Teke ono bẹ iphe, bụ ema, nọ lẹ mini; mẹ enu, ephe l'eli; mẹ anu-egbudu; mękpoo iphe, bụ anu, awu awuwu l'alì; mękpoo iphe, bụ ndu nọ lẹ mgboko-a e-tehukota kparìkparì l'iphu mu. Iphe, bukota úbvú bẹ a-ghakota igharaphu; iphe, bụ agbara mkpuma a-vokposhihukota; iphe, bụ igbulọ a-dashikota gburugudu l'alì. 21 Teke ono bẹ mu e-me g'e shigbaa l'úbvú mu gude ogu-echi bapfuta Gogu. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu. Nwoke nonu e-gude ogu-echi nkiya tsopyabẹ nwune iya nwoke. 22 Mu e-gude ejọ iphe-ememe; waa egbu-ochi nua ya aphụ. Mu abya edzee oke mini nmaa yẹ igwerigwe ndu ojogu iya; mẹ iphe, bụ ohamoha, ephe l'iya swi; bya atua phẹ akamini-mkpuma; bya ekpukposhi phẹ oku-nshiegbe, enwu phuruphuru. 23 O buri egube ono bẹ mu

e-gude goshi ge mu habe shii; waa ge mu du-be nsọ. Mu e-me g'ohamoha maru onye mu bu. Oo teke ono be ephe a-makwanuru l'oo mbedua bu Chipfu." ' "

39

¹ "Nwa ndiphe; pfiaru mu Gogu g'oo-duru iya; su: 'Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: mu noakwaru ngu le njo; gube Gogu, bu onye bu ishi ndu Mesheku; me ke ndu Tubalu. ² Mu a-lo-phe ngu mgburugburu; kputa ngu ke karakara tugbua. Mu eje avofuta ngu l'uzo isheli bu eka du enya ono; duru ngu gi je etso ndu bu l'ubvu ubvu Izurelu ogu. ³ Mu e-chifu ngu uta, i gude l'ekicha; bya eme g'apfu, i gude l'ekutara nafu ngu daa. ⁴ Oo l'ubvu ubvu Izurelu be ii-da; unu le ndu ojogu ngu; mekpoo ohamoha ono, tso ngu nu ono. Mu e-woru unu nu unwenu, du iche iche g'ephe ria; bya ewokwarupho unu tuaru anu-egbudu. ⁵ Unu a-da l'eba l'egbudu. O kwa mbedua pfuru iya. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu. ⁶ Mu e-ye oku le Magogu; me ndu ophu bukota l'ehu-guu l'aguga eze-enyimu ono. Oo ya bu g'ephe amakwanuru l'oo mu bu Chipfu obu. ⁷ Mu e-me ge ndibe mu, bu ndu Izurelu maru epha mu, du nsọ ono. Ophu mu ta abyadu ekwebaa g'e mebyishia epha mu ono, du nsọ ono ozo; teme iphe, bu ohamoha a-maru l'oo mbedua, bu Chipfu, bu onye ono, du nsọ ono, no le Izurelu.

⁸ " 'Oobyakwa-a! O mefutajekwa. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu. O kwa iya

bụ mbọku ọbu mu pfuru iya opfu iya ọbu.
⁹ Ọo teke ono bẹ ndu bu lẹ Ízurelu a-wu-lihu je evukoo ngwoḡu phẹ gude mee nkụ, eeye l'ọku; woru iya kpokota ọku. Ẹphe a-chita iphe, ndu ono, egudeje egbobuta onwophe ọphu ha shii; mẹ ndu ọphu ha nwanshii; mẹ uta; yẹ apfu; mẹ mgboro-ọgu; mēkpoo arwa phẹ. Ẹphe e-gude ngwoḡu ono shikota iphe apha ẹsaa mgburugburu. ¹⁰ Ẹphe ta abyadu ejebaa akpata nkụ l'egbudu; ọzoo je awata nkụ l'oswa; kele ngwoḡu ono a-buru nkụ, ẹphe egudeje eshi iphe. Ndu ono, gwejeru iphe phẹ tutua ono bẹ ẹphe e-gwekwapho nkephẹ tutua; ndu ono kwajeru iphe l'okwata ono bẹ ẹphe a-kwalatakwapo nkephẹ l'okwata. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu.

¹¹ “ Ọ buru lẹ mbọku ono bẹ mu a-nu Gogu ẹka ee-li iya lẹ Ízurelu; lẹ nsuda ndu ije; mbu lẹ nsuda, nọ l'uzo ẹnyanwu-awawa eze-enyimu ono. Kele ọo l'ẹka ono bẹ ee-li Gogu yẹ ikpoto ọha iya; ee-gude phẹ lichia ọzo, ndu-ije. Ọo ya bụ ee-kuahaa ẹka ono “Nsuda Ikpoto Ndu Gogu”. ¹² Ndu Ízurelu e-li odzu phẹ ọnwa ẹsaa; shi nno mee g'a ta sọhe alị ono nsọ. ¹³ Ndu bukota l'alị ono g'ẹphe ha bẹ a-tuko phube iphu wata phẹ elili. Mbọku ono, mu e-goshi lẹ mu du biribiri ono bẹ aa-kwabẹ phẹ ubvú. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu. ¹⁴ Ọnwa ẹsaa -lachaepo bẹ ee-ye ndu iphe a-buru ozi phẹ bụ g'ẹphe tsojeru ndu-ije gbapheje alị ono; ẹphe -huma odzu, a gbadoru l'eli alị; ndu-ozu ono eworu iya lia. Ẹphe eshi nno mee g'a ta sọhe

alì ono nsò. ¹⁵ Teke ephe a-nòdu agbaphe alì ono bẹ onye hùmaru okpu nemadzu e-meje iphe-ohubama l'aguga eka okpu obu nò; jasụ teke ndu elije odzu e-wota iya je elia lẹ Nsụda Ikpoto Ndu Gogu. ¹⁶ Mkpukpu, eeku Hamona bẹ a-nòdukwapho l'eka ono. O buru g'ephe e-shi bu ono ephe eme alì ono g'a sò-buhu iya nsò.'

¹⁷ "Nwa ndiphe; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Kua unwenu, du iche iche oku; me anu-egbudu; su phe: 'unu tukocha shi l'eka unu no bya edzukobe; bya eria eja, mu abya egwegwe; mbu eze eja ono, ee-gwe l'ubvu ubvu Izurelu ono. Eka ono be unu a-ta anu; ngua mee.

¹⁸ Unu a-ta anu ndu okpehu du; ngua mee ndu-ishi mgboko-a; mbu g'ephe bu ebili; ozoo aturu; ozoo egu; ozoo oke-eswi, tsucharu eba, shi l'alì Beshanu. ¹⁹ Eja ono, mu abya egweru nu unu ono be unu a-ta eba-iphe jasụ ootushihu unu ayi; unu angua mee jasụ ootsua unu ge mee.

²⁰ Unu a-nòdu lẹ teburu mu taa anu inya l'ooji unu ephe; me anu ndu agba iya nu; me anu ndu okpehu du; me ndu ojogu, du iche iche.' Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.

²¹ "Mu e-goshi ohamoha odu-biribiri mu; teme ohamoha a-huma aphu, mu nuru phe; waa ge mu gude daberu phe eka l'ehu ke njò. ²² E - shi mboku ono kwaseru be ndu Izurelu a-maru l'oo mu bu Chipfu, bu Chileke phe. ²³ Iphe, bu ohamoha be a-maru lẹ ndu Izurelu be a kpuru lẹ ndzu laa alì ozo; kele ephe meru iphe-eji; ophu mu egudeedu ire phe eka. O buru iya meru iphe, mu wofuru iphu l'eka ephe nò; nwuru phe nu

ndu ohogu phe; ephe gude ogu-echi gbushikota phe. ²⁴ Mu wohaaruru phe iphu mu; shi nno gwaa phe ugwo emerwushi, ephe merwushiru onwophe ono; waa ejo-ememe, ephe mekotaru ono.

²⁵ “Oo ya bu; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Mu e-je eshi l'eka a kpuru Jiékopu le ndzu laa; je eduphuta iya azu. Mu a-bya aphuaru ndu Izurelu l'ophu obu-imemini. Mu abya anwuberu epa mu ono du nsò ono enya. ²⁶ Ephe a-zohakota iphe-iphere ono, e meru phe ono; me ghelegheleghele ono, ephe du teke ono ephe bu tusaru ehu l'ali phe ono; ophu o dudu onye byaru eyee phe ebvu ono. ²⁷ Teke mu shiepho l'ohamoha ono dulata phe; bya eshigbaa l'ali ndu ohogu phe dufuta phe; be mu e-shi l'ehu phe goshi oha, du igwerigwe le mu du nsò. ²⁸ Oo ya bu; ephe a-makwanuru l'oo mbèdua bu Chipfu, bu Chileke phe; kele o buchakpo eviya l'oo mu meru g'a kpa phe le ndzu lashigbaa ohamoha; obenu le mu eduphuta phe azu l'ali phe; ophu o to dudu m'onye lanu, mu a-ha l'eka ono. ²⁹ Mu ta abyadu ewohabaaru phe iphu mu ozo; noo kele mu a-wuu ndu Izurelu Unme mu.” Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.

40

G'eze-ulo òphúú Chileke ono du

¹ O be l'apha, kwe anyi ukporo apha l'apha ise; eshi teke a kpuru anyi le ndzu; mbu g'apha ono awata awata; l'abali k'iri l'ime onwa ono;

mbu l'apha, kwe apha iri l'eno g'a lwutacharu mkpukpu ono. O buru le mboku ono gedegede be ike Chipfu byaru mu l'ehu; bya eduta mu je edobe l'eka ono. ² O buru ge mu aphu ophulanya, Chileke meru; ge mu wata aphupu ono; be o dutaru mu jeshia l'ali Izurelu; je edobe mu l'eli ubvu, ha l'eli shii. Ubvu ono be ulo nokota l'uzo ndohali iya; o dupeho ge mkpukpu. ³ Oo ya bu; o duta mu jerwua l'eka ono; mu huma onye ugbugba iya du g'onwirubvu; onye ono be pfuru l'onu-oguzo; chiru eri oghu ocha l'eka; bya egudekwapho mgboro, eegudeje atu ogologo iphe. ⁴ Onye ono su mu: "Nwa ndiphe; bya egude enya ngu huma; l'ibya egude nchi ngu numa. Lerweta enya okpobe elerweta l'iphemiphe-a, mu abya ngu egoshi-a; kele oo ya kparu iphe, e gude duta ngu gi bya l'eka. Kokotaru ndu Izurelu iphemiphe, i humaru."

Onu-abata uzo enyanwu-awawa

⁵ Mu bya ahuma igbulu, e gude kpu-pheta eze-ulo Chileke ono mgburugburu. Ogologo mgboro ono, eegudeje atu iphe, nwoke ono gude l'eka ono be du nkwo-oshi-eka; le nkwo-obocho-eka; mgbo ishii. O bya atua g'igbidigbi igbulu ono habe; o buru ogologo mgboro ono be o du l'igbi; o bukwarupho mgboro ono ugbo lanu be o du l'eli iya.

⁶ O bya eje l'onu-abata ophu gharu iphu l'uzo enyanwu-awawa. O bya enyikota aka eeshije abahu iya; bya atua iphe l'onu onu-oguzo ono; ogologo iya buru mgboro ono ugbo lanu. ⁷ Nkulahu aka ndu nche anoduje be

ogologo iya bukota mgboro ono ugbo lanu; osa iya bukwarupho mgboro ono ugbo lanu. Uzo, nogbaa le mgbaka nkulahu ono be du nkwo-eka ise. Onu eka eeshije abahu le mkpuru onu-oguzo ophu gharu iphu l'uzo eze-ulo ono be ogologo iya bu mgboro ono nanu.

⁸ O tuta iphe le mkpuru onu-oguzo ono; ⁹ o du nkwo-eka esato. O bya atua iphe l'igbidigbi oshi mgbo, e yeru iya; o du nkwo-eka labo. Mkpuru onu-oguzo ono be no gha iphu l'ime ulo.

¹⁰ Onu-abata ophu gharu iphu l'uzo enyanwu-awawa be nweru nkulahu eto eto, nochaa ya ibekeboebo. Epe no eto ono hakota enya nhamunha; igbulu, nokahagbaaru iya nu l'ibekeboebo ono be hakota enya nhamunha.

¹¹ O bya atuta iphe l'ogologo onu-oguzo, no iya nu; o du nkwo-eka iri l'eto; osa iya du nkwo-eka iri. ¹² L'onu nkulahu ono g'ephe hakota be a kputagbaaru igbulu, du nkwo-eka lanu dobe l'onu-abata. Nkulahu ono g'ephe ha be iphe, epe dukota bu nkwo-eka ishii; ishishi iya uzo eno hakotaru enya nhamunha egube ono. ¹³ O bya eshi l'igbulu nkulahu, no l'eka lanu tua iphe jeye l'igbulu nkulahu, no l'eka iya ophuu; o du ukporo nkwo-eka le nkwo-eka ise; mbu shita l'ishi igbulu ophuu jasu l'ishi igbulu ophuu. ¹⁴ O bya atua iphe le mkpuru onu-oguzo ono; o du nkwo-eka ukporo. Onu-oguzo ono be no gbahee itso oma-unuphu ono. ¹⁵ Shita l'iphu onu-oguzo jeye l'ishi mkpuru onu-oguzo ono be du ukporo nkwo-eka labo le nkwo-eka iri. ¹⁶ Nkulahu ono; me igbulu, nokahagbaaru iya nu be nwekotaru windo, uzo dugbaa ke

werere werere; o buru egube ono be o nokota le mkpuru ulo ono mgburugburu. Windo ono g'o hakota be ghakotaru iphu l'ime. Iphu igbulo ono, kebushigbaaru nkulahu ono g'o hakota; be e seshigbaaru mpfu l'eli iya.

Oma-unuphu k'etezi

¹⁷ O bya edubata mu l'etezi oma-unuphu ono; mu humagbaa mkpuru; me aka a wukotaru mkpuma gbaa mgburugburu l'etezi oma-unuphu ono. Eka ono, a wukotaru mkpuma ono be a kporu mkpuru ukporo l'iri giriri. ¹⁸ Mgbureku onu-oguzo ono be a wukotaru mkpuma ono. Mgbureku onu-oguzo ono be ogologo iya yee uswekete iya haepfo. Eka ono be phoru olu. ¹⁹ O bya atua iphe shita l'aabata-aghachi onu-oguzo ono jasuh l'ataphu oma-unuphu ono; o du ukporo nkwo-eka ise l'eka iya k'uzo enyanwu-awawa; me aka iya k'uzo isheli.

Onu-oguzo uzo isheli

²⁰ O bya atua iphe l'onu-abata ophu gharu iphu l'uzo isheli, bu iya bu ophu shiru lufu l'etezi oma-unuphu ono; g'o maru g'ogologo iya; yee uswekete iya habe. ²¹ Nkulahu du iya eto l'eka iya owa-a; bya adu eto l'eka iya ophuu. Igbulo kebushiru nkulahu ono; me mkpuru iya be hakota ge ndu ophuu no l'onu-abata ke mbu pho. Ogologo iya du nkwo-eka ukporo labo l'iri; osa iya du nkwo-eka ukporo l'ise. ²² Windo, nokota iya nu; me mkpuru iya; mekpoo mpfu, e gude memakota iya emema be hakota ge k'onu-abata ophu gharu iphu l'uzo enyanwu-awawa pho. Eka aazobeje okpa abahu iya du

mkipofu esaa; mkpuru iya nodu ghakotaru iya iphu. ²³ O nweru onu-abata, eeshije abahu l'ime oma-unuphu ono. Onu-abata ono be gharu iphu l'onu-abata k'uzo isheli; mbu egube ono, o dukwapho l'uzo enyanwu-awawa ono. O shi l'onu-abata tuta iya iphe jasu l'onu-abata, ophu no gharu iya iphu; o buru iphe, oduje bu nkwo-eka ukporo ise.

Onu-abata uzo ndohali

²⁴ No iya; o bya eduru mu shia uzo ndohali; mu huma onu-abata ophu gharu iphu l'uzo ndohali. O bya atuta iphe l'igbulo, kebushiru nkulahu, no iya nu; me mkpuru iya; ephe hakota ge ndu ophuu. ²⁵ Onu-abata ono; waa mkpuru iya be windo nokota mgburugburu. Windo ono dukota egube windo ndu ophuu du. Ogologo onu-abata ono du nkwo-eka ukporo labo l'iri; osa iya du nkwo-eka ukporo l'ise. ²⁶ Eka aazobeje okpa abahu iya du esaa; mkpuru iya nodugbaa l'ataphu iya. O nwekwarupho mpfu, e gude memashia igbulo, kebushiru nkulahu iya ono, nochaa ya ibekeboebo ono. ²⁷ Oma-unuphu k'ime ime be nwekwarupho onu-abata, no gha iphu l'uzo ndohali. O bya eshi l'onu-abata ime oma-unuphu ono tuta iya iphe jasu l'onu-abata uzo ndohali; o du nkwo-eka ukporo ise.

Oguzo, eeshije abahu ime oma-unuphu

²⁸ Tobudu iya bu; o bya eshi l'onu-abata uzo ndohali ono duru mu bahu l'ime oma-unuphu ono. O bya atuta iphe l'onu-abata uzo ndohali ono; o hakwapho ge ndu ophuu. ²⁹ Nkulahu, no iya nu; me igbulo kebushiru nkulahu iya ono;

mẹ mkpuru iya bẹ hakọta gẹ ndu ophuu. Onu-abata ono; waa mkpuru iya bẹ windo nokota gbaa mgburugburu. Ogologo onu-abata ono du nkwo-eka ukporo labo l'iri; osa iya du nkwo-eka ukporo l'ise. ³⁰ Mkpuru, no-pheru ime oma-unuphu ono mgburugburu bẹ ogologo iya du nkwo-eka ukporo l'ise; osa iya du nkwo-eka ise. ³¹ Mkpuru k'uzo ndohali ghagbaaru iphu l'etezi oma-unuphu. E seshiru mpfu l'igbulo, e gude kebushigba mkpuru ono. Eka aazobeje okpa abahu iya du mkpopfu esato.

³² Tobudu iya bu; o bya edubata mu l'ime oma-unuphu ono l'uzo enyanwu-awawa. O bya atuta iphe l'onu-abata ono; o hakwapho gẹ ndu ophuu ha. ³³ Nkulahu, nogbaa ya nu; me igbulo, kebushiru nkulahu iya ono; me mkpuru iya bẹ hakọta gẹ ndu ophuu. Onu-abata ono; waa mkpuru iya bẹ windo nokota gbaa mgburugburu. Ogologo iya du nkwo-eka ukporo labo l'iri; osa iya du nkwo-eka ukporo l'ise. ³⁴ Mkpuru iya bẹ ghagbaaru iphu l'oma-unuphu etezi. Igbulo, e gude kpu-bushia mkpuru iya ono bẹ e seshiru mpfu l'ibekboebo. Eka aazobeje okpa abahu iya duchaa mkpopfu esato esato.

³⁵ Tobudu iya bu; o bya eduta mu rwua l'onu-abata ophu no l'uzo isheli. O bya atuta iya iphe; o ha gẹ ndu ophuu ha. ³⁶ Nkulahu, nokota iya nu; me igbulo kebushiru nkulahu iya ono; me mkpuru iya bẹ hakọta gẹ ndu ophuu. Windo nokota iya gbaa mgburugburu. Ogologo iya du nkwo-eka ukporo labo l'iri; osa iya du nkwo-eka ukporo l'ise. ³⁷ Mkpuru iya gharu iphu l'etezi

oma-unuphu. E seshigbaaru mpfu, l'igbulọ e gude kebushia mkpuru ono ibekęboebo. Eka aazọbeje ọkpa abahụ iya dụ mkpopfu ẹsato ẹsato.

Ulo, aanọduje akwakọbe ngweja

³⁸ O nweru nwa mkpuru, a kpuru ye iya mgbo, nọ l'ọnu-abata, nọ l'ime ọnu-abata oma-unuphu ono. Eka ono bẹ aasaję ngweja-akpo-ọku. ³⁹ O nwekwarupho teburu labọ, e doberu lẹ mkpuru ono ẹka labọ, bụ ẹka eegbuje anụ, e gude egwe ngweja-akpo-ọku; mę kę ngweja-iph-e-iji; mę kę ngweja-apfu-ugwo. ⁴⁰ L'etezi mę a -nọdu eje ala l'ọnu-abata, nọ l'uzo isheli bẹ teburu labọ nọkwapho lẹ mkpuru iya; lẹ mkpuru ọphu nọ l'ọnu-abata ibe iya ọphuu bẹ teburu labọ nọkwapho. ⁴¹ O dụ teburu ẹno nọdu l'ibe lanụ; teburu ẹno nọdu l'ẹka ọnu-abata ono ibe iya ọphuu. O tuko dụ teburu ẹsato, bụ ẹka eegbuje anụ, e gude egwe ngweja. ⁴² O nwekwarupho teburu ẹno, e gude mkpuma mee, bụ eli ẹka eegbuje anụ, e gude egwe ngweja, aakpo ọku. Ogologo iya dụchaa nkwo-ẹka lanụ lẹ mkpirikpu iya; ọsa iya dụchaa nkwo-ẹka lanụ lẹ mkpirikpu iya; ọ dụ nkwo-ẹka lanụ l'eli. O buru ẹka ono bẹ eedobeje iphemiphe, eegudeje egbu anụ, e gude egwe ngweja-akpo-ọku; mę ngweja ọzo, eegwekpọ egwegwe. ⁴³ Igbulọ ono mgburugburu bẹ a kpọbekotaru nggu, ogologo iya hakọta g'ọbochieka. Teburu ono g'ephe ha bukota ẹka eedoje anụ, e gude egwe ngweja.

Mkpuru ndu-uke Chileke

⁴⁴ L'azu ime onu-abata ono l'ime oma-unuphu ono be o nweru mkpuru labo, no iya nu. Nanu no l'eka iya k'onu-abata uzo isheli; nodu gha iphu l'uzo ndohali; ozo nodu l'eka iya k'onu-abata uzo ndohali; nodu gha iphu l'uzo isheli. ⁴⁵ Onye ono su mu: "Mkpuru ophu no gha iphu l'uzo ndohali ono bu ke ndu-uke Chileke, bu iya bu ndu ophu anoduje eleta eze-ulo Chileke enya. ⁴⁶ Mkpuru ophu gharu iphu l'uzo isheli bu ke ndu-uke Chileke, bu ndu ophu eletaje enya l'oru-ngweja. Ndu obu bu unwu Zadoku, bu phe kpoloko bu ndu Lívayi, a-byakubeje Chipfu ntse; bya ejeeru iya ozi."

⁴⁷ Tobudu iya bu; o bya atuta iphe l'oma-unuphu ono. O haru enya nhamunha ibekeno eno; o du nkwo-eka ukporo ise l'ogologo; du nkwo-eka ukporo ise l'osa iya. Oru-ngweja ono buru l'iphu eze-ulo Chileke ono be o no.

Eze-ulo Chileke ono

⁴⁸ No iya; o bya eduta mu je le mkpuru, eka eeshije abahu l'eze-ulo ono; bya atuta iphe l'itso-mgbo, nogbaa l'aguga mkpuru ono; ephe duchaa nkwo-eka ise ise ibekeboebo. Osa onu-mgbo iya duchaa nkwo-eka iri l'eno; igbulo, nochaa su-be l'onu-abata ono ibekeboebo, be osa iya duchaa nkwo-eka eto eto. ⁴⁹ Mkpuru ono be ogologo iya du nkwo-eka ukporo; osa iya du nkwo-eka iri l'ebo. Eka aazobeje okpa bahu iya be duchaa mkpopfu iri iri. E bvubechaa itso l'onu-abata mgbo ono eka labo.

41

¹ Tɔbudu iya bu; nwoke ono bya eduta mu je l'eze-ulo Chileke ono; bya egude iphe tuta ɔkpa-mgbo iya; ɔkpa-mgbo ono ibekɛboebo bɛ dɔchaa nkwo-ɛka ishii l'osa. ² Onu-abata iya bɛ ɔsa iya du nkwo-ɛka iri; igbulɔ, noɔchaa ya lɛ mgburɛku ibekɛboebo; bɛ ɔsa iya dɔchaa nkwo-ɛka ise ise. O bya atɔtakwapho iphe l'ogologo iya; o du nkwo-ɛka ukporo labo; ɔsa iya du nkwo-ɛka ukporo. ³ O bya abahu l'ime eze-ulo ono bya egude iphe tuta ɔkpa-mgbo iya; ɔsa iya dɔchaa nkwo-ɛka labo nkwo-ɛka labo. Onu-abata ono bɛ ɔsa iya du nkwo-ɛka ishii. Igbulɔ, noɔbaa lɛ mgburɛku onu-mgbo ono ibekɛbo bɛ ɔsa iya du nkwo-ɛka esaa. ⁴ O bya atuta iphe l'ogologo ime eze-ulo ono; o du nkwo-ɛka ukporo; ɔsa iya du nkwo-ɛka ukporo l'uzo atatiphu eze-ulo Chileke ono. O su mu: "Owaa bu ɛka kakota adu nsɔ." ⁵ No iya; o bya atuta iphe l'igbulɔ eze-ulo Chileke ono; igbidigbi iya du nkwo-ɛka ishii; mkpuru noɔbaa l'aguga ulo ono g'o ha bɛ ɔsa iya dukota nkwo-ɛka eno eno. ⁶ Ulo ono bɛ bu ulo-eli mkpopfu eto. Mkpofu ophu nonu nwekotaru mkpuru ukporo l'iri iri; a kpukota itso dupfubegbaa l'igbulɔ eze-ulo Chileke ono gbaa mgburugburu g'o gudeshia mkpuru, noɔbaa ya nu. Iphe ono, a kpuru dupfube iya ono ta abukwa l'ime igbulɔ eze-ulo Chileke ono bɛ a kpuyaberu iya. ⁷ Mkpuru, e yeshiru lɛ mgburɛku ulo ono bɛ ka ɔsa eje lɛ mkpopfu iya ono. Ulo ophu e gude kpupheta eze-ulo ono bɛ a kpuru o nodu lɛ mkpongo lɛ mkpongo; k'ophu bu l'a -nodu enyikota iya;

mkpuru ono, a kpushiru iya ono aka oša eje. Eka eeshije enyikota iya be shi le k'omali no je eshijaa k'echilabo iya; bahu le k'imeli iya.

⁸ Mu bya ahuma l'eze-ulo Chileke ono nweru oma eka a kpu-liru eli, no gbaphee ya mgburugburu; o buru iya bu eka a turu okpa mkpuru ono, a kpushiru gbaphee ya mgburugburu ono. O buru g'o habe ogologo bu ge mgboro pho; mbu l'oo nkwo-eka ishii be o du l'ogologo. ⁹ Azu igbulu ke mkpuru aguga aguga iya ono be igbidigbi iya du nkwo-eka ise. Eka dabyikporu nu, no le mgbaka mkpuru ono, nogbaa l'ime eze-ulo Chileke ono; be oša iya du nkwo-eka ise. Mgbaka eka dabyiru nu; ¹⁰ waa mkpuru ophu a kpu-pheru ime oma-unuphu ono mgburugburu be oša iya du nkwo-eka ukporo. ¹¹ Mkpuru ono, e yegbaaru l'aguga eze-ulo Chileke ono be e eyecharu onu iya; o nodu laaru eka ono, dabyiru iphoro ono; onu iya lanu gharu iphu l'uzo isheli; ophuu gha iphu l'uzo ndohali. Eka ono, a ta akpuduru mkpuru ono be oša iya du nkwo-eka ise.

¹² Ulo ophu a kpu; o gha iphu l'oma-unuphu eze-ulo Chileke l'uzo enyanwu-ariba iya be oša iya du nkwo-eka ukporo eto l'iri. Igbulu ulo ono be igbidigbi iya gbaa mgburugburu du nkwo-eka ise; ogologo iya du nkwo-eka ukporo eno l'iri.

¹³ No iya; o bya atuta iphe l'eze-ulo Chileke ono; ogologo iya du nkwo-eka ukporo ise; oma-unuphu eze-ulo Chileke ono; me ulo, a kpu iya; me igbulu iya g'ephe hakota be ogologo iya dukwapho nkwo-eka ukporo ise. ¹⁴ Oma-unuphu eze-ulo Chileke ono eka iya ophu gharu

iphu l'uzo ɛnyanwu-awawa; mekpoo atatiphu eze-ulo Chileke ono be ɔsa iya tukoru du nkwo-eka ukporo ise.

¹⁵ O bya atutakwapho iphe l'ulo ophu no gha iphu l'oma-unuphu eze-ulo Chileke ono l'uzo azu iya; mekpoo igbulu iya ibekeboebo; o buru nkwo-eka ukporo ise be o du.

Eka du nsɔ ono ophu nofutaru anofuta; me k'ime ime; yee mkpuru iya ophu gharu iphu l'oma-unuphu; ¹⁶ mekpoo onu-ulo iya; me windo, dugbaa werere ono; me eka eeshije eshishi, nokota l'ephe n'eto ono be a gbakotaru oshi; shita l'oma-ulo iya; me igbulu iya jeye l'eka e yeshiru iya windo; mbu le windo iya be e kwechishikotaru iphe g'o ha; ¹⁷ je akpakpo l'eli onu-abata ono; me ime ime ulo ono; me azu iya; mekpoo l'eli igbulu ono ime iya me azu iya gbaa mgburugburu; be a pyishiru iphe, dugbaa ¹⁸ ge chierobu; me mpfu. Mpfu ono be e seshigbaaru le mgbaka mgbaka chierobu. Chierobu ono be nwechaaru iphu labo. ¹⁹ Iphu ophu du g'iphu nemadzu be o gharu mpfu ophu no l'eka iya lanu; iphu ophu du g'iphu oduma be o gharu le mpfu ophu no l'eka iya ophuu. O buru egube ono be a pyishikotaru iya dophee eze-ulo Chileke ono mgburugburu. ²⁰ Shita l'omali iya jeye l'eli mgbo be a pyishikotaru chierobu me mpfu l'igbulu eze-ulo ono.

²¹ Okpa-mgbo eze-ulo Chileke ono be hakota enya nhamunha ibekeno eno. O buru g'okpa-mgbo ophuu du bu g'ophuu du l'iphu eka du nsɔ ono. ²² Oru-ngweja Chipfu ono be e gude oshi mee; eli iya du nkwo-eka eto; ogologo

iya dụ nkwo-ẹka labọ; ọsa iya dụ nkwo-ẹka labọ. Nkuku iya; me ọkpali iya; me mgbureku iya be bu oshi be e gudekota mee ya. Onye ono su mu: "Owaa bu teburu ono, no l'iphu Chipfu ono." ²³ Oma eze-ulo Chileke ono; me ẹka ono, dụ nsọ ono be e yekotaru mgbo ẹbo ẹbo. ²⁴ Mgbo ono be nwekotaru iphe labọ, asọ asoso; eegudeje pyajia ya apyaji. Ophuu nweru ẹbo; ophuu nweru ẹbo. ²⁵ Mgbo oma-ulo eze-ulo Chileke ono be a pyishiru chierobu; me mpfu egube ono, a pyishiru l'eli igbulọ phọ. L'ataphu mkpuru ono be e gude oshi tua mkpu. ²⁶ O nwekwarupho windo, dugbaa ke werere, a pyishiru mpfu nogbaa le mgbureku mkpuru ono ẹka labọ. Mkpuru mgbureku eze-ulo Chileke ono be nwecharu mkpu, a turu iya.

42

Ulo ndu-uke Chileke

¹ Tobudu iya bu; nwoke ono bya edufuta mu duru mu bahu l'oma-unuphu ono; mbu l'uzo ibiya k'isheli. O bya edubata mu l'ulo, no le mgbaka oma-unuphu eze-ulo Chileke; yee ulo, no l'uzo isheli ono. ² Ulo ono, no l'uzo isheli ono be ogologo iya dụ nkwo-ẹka ukporo ise; ọsa iya dụ nkwo-ẹka ukporo labọ l'iri. ³ Ẹka iya lanu be gharu iphu l'ẹka ọsa iya dụ nkwo-ẹka ukporo, bu ẹka no l'ime oma-unuphu. Ẹka iya ophuu be gharu iphu l'ẹka a wuru mkpuma, no l'ataphu oma-unuphu ono. A kpuru iya mkpopfu eto; o noduchaa le mkpongo le mkpongo. ⁴ O nwekwarupho uzo, no l'ime, eeshije eshishi, no

l'iphu ụlo ono; onoya be ọsa iya du nkwo-eka iri; ogologo iya du nkwo-eka ukporo ise. Onu-mgbo iya be nokota l'uzo isheli ụlo ono. ⁵ Mkpuru ophu nogbaa l'eli be kagbaa kparagu; kele onu-uzo nogbaa ya nu ka eketa eka ha shii; eme le g'onu-uzo ke mkpuru k'echilabo; me le k'uzo ali ketagbaaru. ⁶ Mkpuru, nogbaa le mkpopfu k'eto l'ulo-eli ono be te nweduru itso, no iya nu egube ụlo ndu ophu a kpushiru l'oma-unuphu pho nweru. Oo ya bu l'oma ụlo k'imeli ono ka ndu ophu no l'ali; me k'echilabo iya nwanshii. ⁷ O nwekwarupho igbulu, tsefutaru etsefuta, no le nhamunha mkpuru ụlo ono waa oma-unuphu ono; igbulu ono be ogologo iya du nkwo-eka ukporo labo l'iri l'ataphu eze-ulo Chileke ono. ⁸ Mkpuru ophu no giriri chebe iphu l'oma-unuphu ono be ogologo iya du nkwo-eka ukporo l'iri. Ndu ophu a kpuru o chebe iphu l'eka iya k'eze-ulo Chileke be ogologo iya du nkwo-eka ukporo ise. ⁹ Mkpuru k'uzo ali be eka eeshije abahu iya no l'uzo enyanwu-awawa me a -gbe l'oma-unuphu ono abahu iya.

¹⁰ Lime oma-unuphu l'eka iya k'uzo ndohali be o nwekwarupho mkpuru, a kpugbaaru le mgbaka igbulu ataphu etezi oma-unuphu ono yee oma-unuphu eze-ulo Chileke. ¹¹ O nweru uzo, eeshije eshishi, no l'iphu mkpuru mkpuru ono. Mkpuru ono dugbaa ge ndu ophu no l'uzo isheli. Ogologo phe waa ọsa phe be tuko haru enya nhamunha. Eka eeshije phe alufu be gbaka nanu. G'e gude kpu phe gbakwarupho nanu. Mgbo, nochaa phe nu tuko gbaka ugbugba lanu. ¹² Ulo k'uzo ali ophu no l'uzo

ndohali be gharu onu l'uzo enyanwu-awawa, bu eka eeshije abahu iya. O nwekwarupho igbulo, tsefutaru etsefuta, a kpuru nyakube ulo ono.

¹³ Tobudu iya bu; o su mu: "Ulo k'isheli me ke ndohali ono, ghakotaru iphu l'oma-unuphu eze-ulo Chileke ono be bu ke ndu-uke Chileke. O buru l'eka ono be ndu-uke Chileke, bu ndu abyakubeje Chipfu ntse a-noduje eri iphe, kakota adu nsọ, a nuru Chileke. Oo eka ono be ephe e-dobeje iphe, kakota adu nsọ, a nuru Chileke; mbu ngweja-nri; me ngweja-iphe-eji; me ngweja-apfu-ugwo; kele eka ono be du nsọ.

¹⁴ Teke ndu-uke Chileke bahwaru l'eka ono, du nsọ ono; g'ephe ta alufukwa etezi gbahaa l'ephe yefuru uwe, ephe eyeje gude eje ozi; kele uwe ono dukota nsọ. Ephe e-ye uwe ozo teme ephe eje l'eka ndu ozo no."

¹⁵ Noo ya; teke o tu-ghechaaru iphe l'iphe, no l'ime eze-ulo Chileke ono; o bya eduta mu shia uzo onu-abata uzo enyanwu-awawa; bya atukotá iphe l'eka ono g'o ha mgburugburu. ¹⁶ O bya egude mgboro, e gudeje atuta iphe ono tuta iphe l'eka iya k'uzo enyanwu-awawa; o buru iphe, o du bu unu nkwo-eka le nkwo-eka ukporo ise. ¹⁷ O bya egude mgboro, e gudeje atuta iphe ono tuta iphe l'eka iya k'uzo isheli; o dukwapho unu nkwo-eka le nkwo-eka ukporo ise. ¹⁸ O bya egude mgboro, e gudeje atuta iphe ono; tuta eka iya k'uzo ndohali; o du unu nkwo-eka le nkwo-eka ukporo ise. ¹⁹ O bya aghachi iphu l'uzo enyanwu-ariba; bya egude mgboro, e gudeje atu iphe ono tuta eka iya ono; o du unu nkwo-eka le nkwo-eka ukporo ise. ²⁰ Oo ya bu; o

tùkota iphe l'ẹka ono ibekeno ẹno. E gude igbulọ kpọ-phekọta iya mgburugburu; ogologo iya dọ unu nkwo-ẹka lẹ nkwo-ẹka ọkporo ise; ọsa iya dọ unu nkwo-ẹka lẹ nkwo-ẹka ọkporo ise; shi nno kebuha ẹka dọ nsọ ono waa ẹka nemadzu mmanu anọduje.

43

Odu-biribiri Chileke l'eze-ulo iya

¹ No iya; nwoke ono bya eduta mu bya l'onu-oguzo ophu gharu iphu l'uzo ẹnyanwu-awawa.

² Mu huma odu-biribiri Chileke ke Ízurelu g'o shi l'uzo ẹnyanwu-awawa abya. Olu iya nọdu ada g'ẹka eze ẹnyimu aphu ke gbudugbudu. Odu-biribiri Chileke ono mee iphoro ngakota ekameka. ³ Ophulanya ono, mu phuru ono dupho g'ophu, mu phujeru teke o byaru emebyishi mkpukpu ono; bya adu g'ophulanya ono, mu phujeru l'aguga ẹnyimu Keba pho. Oo ya bu; mu daa kpurumu; kpube iphu l'ali. ⁴ Odu-biribiri Chipfu shiepho l'onu-abata ophu gharu iphu l'uzo ẹnyanwu-awawa bahu l'eze-ulo Chileke ono.

⁵ Unme Chileke palia mu je edobe l'ime omanuphu; odu-biribiri Chipfu bya eji eze-ulo Chileke ono ejiji. ⁶ Ge nwoke ono pfu-kube mu ono be mu numaru olu-opfu onye no l'ime eze-ulo Chileke g'oopfu anu mu; ⁷ su: "Nwa ndiphe; ẹka-a bu ẹka aba-eze mu no; bukwarupho ẹka mu azobeje okpa. Oo l'ẹka-a be mu eburu l'echilabo ndu Ízurelu jeye l'ojejoje. Ndu Ízurelu ta abyadu emerwushiba epha mu ono,

dụ nsọ ono ọzobaa. Ɛphe lẹ ndu-eze pẹ ta abyadi egude ogori, ẹphe eri l'ẹka ẹphe agwajẹ iphe merwushia ẹpha mu ọzobaa; ọphu ẹphe akpubaedu odzu ndu eze pẹ nwuhuru anwuhu apfube. ⁸ Teke ono, ẹphe woru ọnu-ulo pẹ dokube ọnu-ulo nkemu; bya eworu ọnu-mgbo pẹ ye l'aguga ọnu-mgbo nkemu; ọ buru igbulọ kpoloko bu iphe, nọ-buharu mu l'ẹphe; bẹ ẹphe gude urwuali, ẹphe arwu emerwushi ẹpha mu ono, dụ nsọ ono. Ọo ya meru iphe, mu gude ẹhu-eghu mebyishia pẹ. ⁹ Nta-a bu g'ẹphe haa eri ogori; ẹphe apashicha odzu ndu-eze pẹ ono l'ẹka mu nọ; gẹ mu ebukwanuru l'echilabọ pẹ jasọ l'ojeje.

¹⁰ “Nwa ndiphe; tọaru ndu Ízurelu ọnu g'eze-ulo Chileke ono dụ. G'ẹphe ría ọriri l'ugbugba ulo ono; k'ọphu iphere iphe-ẹji, ẹphe meshiru a-dụ pẹ. ¹¹ Teke ọ bu l'iphere iphe ono, ẹphe meru ono dụ pẹ; l'ì karu pẹ g'ee-gude kpua eze-ulo Chileke ono; mẹ g'oo-gude gbaa ugbugba; mẹ g'ọnu iya a-dụ; mẹ ọnu-abata iya; mẹ g'aa-kpukotakpoo ya l'ophu; mẹkpoo nsọ, dulaje iya nu; waa ekemu, dugbaa ya nu. Dekota iphemiphe ono l'ekwo k'ọphu ẹphe emekota iya g'ọ dụ; mekota nsọ, dulaje iya nu g'ọ ha. ¹² Waa ekemu, dụ lẹ k'eze-ulo Chileke ono baa: Iphe, bu mkpakponu ubvu ono gbaa mgburugburu bẹ a-buru ẹka kakota adu nsọ. Ọo ya bu ekemu eze ulo Chileke ono.

Enya ẹka eegweje ngweja

¹³ “Waa g'ọru-ngweja ono habe lẹ nkwo-ẹka lẹ nkwo-ẹka bu ọwa: nkwo-ẹka ono bu iphe, ọ

dụ bụ nkwo-ẹka lanụ; waa nkwo mkpushi-ẹka ẹto. Omilomi ọswa, nọ iya mgburugburu bẹ a-dụ nkwo-ẹka lanụ; ọsa iya a-dụ nkwo-ẹka lanụ. Igburonu ọswa ono mgburugburu a-dụ nkwo mkpushi-ẹka ugbo tete. Waa g'ẹnya ẹka ono, ee-gweje ngweja ono a-habe l'eli baa: ¹⁴ Shita l'ọswa, a waru l'omali ono jeye l'uko-alị bẹ eli iya a-dụ nkwo-ẹka labo; ọsa iya adu nkwo-ẹka lanụ. A -gbẹ l'uko-alị rwua l'apokwa bẹ eli iya a-dụ nkwo-ẹka ẹno; ọsa apokwa ono adu nkwo-ẹka lanụ. ¹⁵ E -shi l'apokwa iya rwua l'ẹnya ẹka eegweje ngweja gededede bẹ eli iya a-dụ nkwo-ẹka ẹno; ẹnya ẹka ono, eegweje ngweja ono bẹ mpu ẹno, mabẹcharu l'uzo imeli a-nodu. ¹⁶ Ẹnya ẹka ono, eegweje ngweja ono bẹ a-haru ẹnya nhamunha ibekeno ẹno. Ogologo iya a-dụ nkwo-ẹka iri l'ẹbo; ọsa iya adukwapho nkwo-ẹka iri l'ẹbo. ¹⁷ Apokwa iya bẹ a-hakarupho ẹnya nhamunha ibekeno ẹno; ogologo iya a-dụ nkwo-ẹka iri l'ẹno; ọsa iya adu nkwo-ẹka iri l'ẹno; igburonu apokwa ono bẹ eli iya a-dụ mkpirikpu nkwo-ẹka. Ishi apokwa ono a-dụ nkwo-ẹka lanụ gbaa mgburugburu. Ẹka eeshije enyihu ẹnya ẹka eegweje ngweja ono bẹ a-gha iphu l'uzo ẹnyanwu-awawa.”

Edobe ọru-ngweja ono nsọ

¹⁸ No iya; ọ sụ mu: Nwa ndiphe; wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Waa g'ee-gudeje egwe ngweja-akpo-oku l'eli ọru-ngweja ono; mę g'ee-gudeje ephe mee-iphe l'eli ẹka ono mę a-kpu-ghe ẹ ya pho baa. ¹⁹ Ndu-uke Chileke, bụ iya bụ ndu Lívayi; mbụ ndu ono, shi l'eri

Zadoku, bu ndu ejeje ozi l'iphu mu ono be ii-kpe nwokeswi g'ephe gude gwee ngweja-iphe-eji. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu. ²⁰ Haru mee ya nata tee le mpu eno ono, no l'anya eka eegweje ngweja ono; yele ishishi apokwa ono ephen'eno. Li tephekwa ya pho l'igburonu iya mgburugburu g'o buru iphe, i gude mee enya eka ono, eegweje eja ono g'o du nsu; gudekwa iya pho safu iphe-eji, no iya nu. ²¹ Okeswi ono, e gude egwe ngweja k'iphe-eji ono be ii-kputa je akpo oku l'eka e meru g'a kpoje ngweja oku l'eze-ulo Chileke ono l'azu eka du nsu ono.

²² "Le mboku k'ebo be ii-gude mkpi, te enwedu eka iphe mebyiru iya gwee ngweja-iphe-eji. Oru-ngweja ono be ee-me g'o du nsu egube ono, e gude oke-eswi mee ya pho. ²³ Teke i mebecharu iya; o du nsu ono; l'i kputa nwa oke-eswi waa ebili, te enwedu eka iphe mebyiru phe gwee ngweja; mbu ophu shi l'eka iphe-edobe no. ²⁴ Ii-gwekota phe l'iphu Chipfu. Ndu-uke Chileke ewota unu phekota phe; woru phe mee ngweja-akpo-oku nu Chipfu.

²⁵ "Ujiku esaa; mboku-mboku be ii-kpokube kpufutaje mkpi g'e gude gweje ngweja-iphe-eji. Egube ono be ii-kpufutakwapho nwokeswi waa ebili, te enwedu eka iphe mebyiru phe, bu ophu shi l'iphe-edobe. ²⁶ Abali esaa be ndu achijeru Chileke eja e-gude safu ejo-iphe l'oru-ngweja ono; bya emee ya g'o du nsu; shi egube ono woru iya ye l'eka Chileke. ²⁷ Abali esaa ono g'o ha -dzuopho; gbé le mboku k'esato kwaseru; be ndu-uke Chileke e-gweru unu ngweja-akpo-oku; me ngweja-ehu-guu l'eli oru-ngweja ono. Oo

buru teke ono be mu a-nata unu. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.”

44

Onye-ishi me ndu Lívayi; waa ndu-uke Chileke

¹ Tòbudu iya bu; nwoke ono bya eduphuta mu azu l'onu-abata ophu no l'uzo azu eka ono, du nsò ono; mbu ophu gharu iphu l'uzo enyanwu-awawa pho. A gu-chia ya agu-chi. ² No iya; Chipfu su mu: “Onu-abata-a be aa-gu-chi egube-a jeyewaruro ya. A ta abyadu aguha iya aguha. Mbu l'o to dudu onye byaru eshije iya bahu l'ime iya. O buru egube ono be oogu-chi jeyewaruro ya; kele o o eka ono be Chipfu, bu Chileke Izurelu shiru bahu l'eze-ulo ono. ³ Oo onye-ishi unu kpoloko be nweru g'odu l'a haa ya g'o ndu l'ime onu-abata ono ria nri l'iphu Chipfu. Ooshi l'uzo, eeshije abata le mkpu onu-abata ono bahu; shikwa iya pho lufu.

⁴ “No iya; nwoke ono duta mu shia uzo ophu no l'onu-abata isheli l'uzo iphu eze-ulo Chileke ono. Mu bya apalia enya huma odu-biribiri Chipfu g'o jiru eze-ulo Chipfu ono ejiji; mu daa kpurumu; kpube iphu l'ali. ⁵ Chipfu su mu; Nwa ndiphe; tonwube enya ree; ngabe nchi rengurengu; kwabe enya l'iphemiphe, mu epfuru ngu le ke g'aa-nduje eme eze-ulo Chipfu ono; me ekemu, du iya nu. Lerwetakwa enya l'iphe, bu uzo, e shi abahu l'eze-ulo Chileke ono; me eka eeshije alufu l'eka du nsò ono.

⁶ “Su ndu Izurelu ono bu ekwegekwe ono le-a: Nnajiuphu, bu Chipfu suru unube ndu Izurelu

l'ọ duwa ree mbụ ụrwuali ono, unu arwụ ono. ⁷ Iphe ọzo, unu meru yekọberu ụrwuali unu ono bụ l'unu dubataru ndu ọhozo l'ulo nsọ mu; mbụ ndu te ebuduru úbvù k'ime ọkpoma; mę k'ogwẹhu. Unu gude phẹ merwushia eze-ulo mu l'ẹka unu gude nri; mę ẹba-anụ; mę mee ya egwe ngweja anụ mu; shi ẹgube ono mebyia ọgbandzu mu ono. ⁸ Ọphu unu eletaduru iphe mu dụ nsọ ẹnya; unu gbẹchia zia ndu ọzo g'ẹphe letajẹ ulo nsọ mu ono ẹnya.

⁹ “Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: G'ọ tọ dukwa onye ọhozo; mbụ, ndu te ebuduru úbvù k'ime ọkpoma; yẹe k'ogwẹhu, abata l'ulo nsọ mu; je akpachakpọo lẹ ndu bụ nlwamụlwa, buwa ebubu l'echilabọ ndu Ízurelu. ¹⁰ Ndu Lívayi ọphu gwọberu mu nụ lẹ teke ono, ndu Ízurelu kpaphushihuru l'ẹka mu nọ; mbụ ndu ọphu lufuru mu l'ẹhu je etsoaha agwa phẹ bẹ e-vuru iphe, ẹjo-iphe phẹ kpataru phẹ. ¹¹ Ẹphe nwekwaru ike ẹphe ẹje ozi l'ulo nsọ mu; buru ndu nche l'ọnu-abata eze-ulo Chileke; bya ẹje ozi l'ime iya; ẹphe egbuchakpọ anụ, e gude egwe ngweja-akpọ-ọku; bya egwejeru ndu ono ẹja; bya ẹjeru phẹ ozi; ¹² obenu kẹle ọo l'ẹphe gwaru nshi; bya emee gẹ ndu Ízurelu meahaa ẹjo-iphe; bẹ mu paliakwaru ẹka imeli; ribuwa angu l'ẹphe e-vuru iphe, ẹjo-iphe phẹ kpataru. Noo iphe Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu bụ ono. ¹³ G'ẹphe ta abyakwa mu ntse l'ẹphe abya mu abaru ẹja l'ẹphe bụ ndu-uke; ọphu ẹphe ejekubekwa iphe mu, dụ nsọ; ọzoo iphe, e gweru mu ẹja, kachakpọo adu nsọ. Ẹphe e-vuru iphe-

iphere ẹbyi, ẹphe meshiru nwutaru. ¹⁴ Ọle g'ọ dūhabe bẹ mu emekwa-a phẹ g'ẹphe letajẹ ẹnya l'iphe, eme ememe l'eze-ulo Chileke ono; mękpoo iphe, bụ ozi, aa-nọdu eje l'ime iya. ¹⁵ Ọle ndu-uke Chileke, bụ ndu kẹ Lívayi, bụ ndu ọphu shi l'eri Zadọku; mbụ ndu ọphu shi yeru ẹhu eje ozi l'ulo nsọ mu lẹ teke ono, ndu Ízurelu shi kuhu mu l'ẹhu ono; bẹ bụ phẹ a-byakubeje mu ntse; bya eje ozi l'iphu mu. Ọo ẹphe a-pfujeru mu l'iphu egweru mu ngweja ẹba-anụ mẹ kẹ mee ya. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu bụ ono. ¹⁶ Ọo ẹphebedua nwẹkinyi phẹ bẹ a-bahuje l'ime ulo nsọ mu ono; ọ bụru phẹ nwẹkinyi phẹ bẹ e-jekubeje teburu mu k'ejeru mu ozi; waa g'ẹphe mee iphe, mu sụru g'e mee. ¹⁷ Teke ẹphe bahuru l'ọnu-abata k'ime ọma-unuphu ono bẹ ẹphe e-yeje uwe ọchaa; g'ẹphe te eyekwa uwe, e gude ẹji anụ kwee m'ẹphe nọdu eje ozi l'ọnu-abata ọphu nọ l'ime ọma-unuphu ono; ọzoo l'ime eze-ulo Chileke ono. ¹⁸ Ẹphe e-keje ẹkwa-ọchaa l'ishi; bya eye nwịba ọchaa l'upfu; g'ẹphe te eyejekwa iphe, e-me g'ẹphuru tsua phẹ.

¹⁹ “Teke ẹphe shiẹpho l'ẹka ono lufu eje l'ọma-unuphu ono l'ẹka ndu ọzo dọru; g'ẹphe yefu uwe ono, ẹphe shi yee eje ozi ono wushi l'ime ulo nsọ; yeta uwe ọzo; k'ọphu ẹphe tee gudedu uwe phẹ mee gẹ ndu Ízurelu dū nsọ. ²⁰ G'ẹphe ta akpūshijekwa ishi akpūshi; ọphu ẹphe ahajekwa ẹgbushi phẹ g'ọ rwua ha ogologo. G'ẹphe kpūje ishi phẹ akpūkpū. ²¹ G'ọ tọ dukwa onye uke Chileke a-ngūje mẹ m'ọ nọdu abahụ l'ime ọma-unuphu Chileke ono.

²² G'ephe ba alujekwa nwanyi, ji iya anodedu; ozoo nwanyi, ji iya chifuru achifu. Onye ephe alutaje bu nwamgboko, nwoke teke ejepfuswee, bu onye Izurelu; ozoo nyee onye uke Chileke, nwuhwaru nu. ²³ Ephe e-zije ndibe mu g'ephe maru iphe, du iche l'iphe, du nsọ me ophu ta adudu nsọ; goshikwa phe pho egube ephe e-shije maru iphe, aa-nodu aso nsọ; m'ophu a taa nodudu aso nsọ.

²⁴ "O -nweru opfu, daru nu; ndu-uke Chileke a-bujeru ndu-ikpe. Iphe, ephe agbabeje okpa kpe ikpe ono bu iphe, mu toru okpa iya su g'e meje. G'ephe mekotajekwa ekemu mu; mekpoo iphe, mu suru g'e meje; ephe aboje obo-iphe, mu dobegbaaru. Ephe e-mejekwapho eswe-atuta-unme mu g'o du nsọ. ²⁵ G'onye uke Chileke te ejekubejekwa odzu; shi nno merwua onwiya emerwu. Ole teke odzu obu bu nna iya; ozoo ne iya; ozoo nwa iya nwoke; m'o bu nwada iya; ozoo nwune iya nwoke; m'o bu nwune iya nwanyi, teke aludu ji; oo ya bu l'o merwuwaro onwiya obu. ²⁶ Teke a safucharu iya nturuwuno; g'o nodakwa abali esaa. ²⁷ Mboku oo-bebe bahu l'ime oma-unuphu ulo nsọ Chileke g'o je ejee ozi l'eka du nsọ ono be oo-gwe ngweja-iphe-iji k'onwiya. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu ono. ²⁸ Oo mbedua be a-buru okiphe, ndu-uke Chileke ono e-keta. G'o to dukwa oke, unu a-he phe l'ali Izurelu. Oo mbedua a-buru iphe, ephe nweru. ²⁹ Ephe a-noduje eri iphe, a nuru ke ngweja-nri; me ke ngweja-iphe-iji; me ke ngweja-apfu-ugwo. Iphemiphe, a goru le

Chipfu le Ízurelu be a-bukotaru nkephe. ³⁰ Iphe, kakota ree l'akpuru-iphembu, i kpataru l'opfu; mekpoo iphemiphe, i wotaru bya anunu; be bu ndu-uke Chileke be e-nweru iya nu. Ii-hataje iphe, i vuru uzo kpata l'iphe, i meberu l'ali; mbu iphe, i tsuru etsutsu; je anu phe k'opfu onu-oma a-duru ndibe ngu. ³¹ Ge ndu-uke Chileke ta atajekwa iphe, o buhabe, bu iphe, nwuhuru anwuhu; ozo ophu anu-egbudu dzu-gburu adzu-gbu; m'o bu enu; m'o bu anu-egbudu ozo mmanu.

45

G'ee-gude kee ali ono

¹ “Teke unu washijeerupho ali ono g'o buru okiphe unu; unu wafuru Chipfu eka ogologo iya du ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka labo l'ukporo nkwo-eka iri g'o bukotaru eka du nsọ; osa iya adu ukporo unu nkwo-eka labo l'unu iri. Eka ono g'o hakota mgburugburu be a-buru ali, du nsọ. ² L'ali ono be ee-kefuta eka uswekete iya waa ogologo iya a-du unu nkwo-eka lanu l'ukporo nkwo-eka ise haru enya nhamunha dobe g'o buru eka aa-kpu ulo nsọ ono. Ee-ketakwapho ali ono eka osa iya a-du nkwo-eka ukporo labo l'iri; ye iya g'o no-phee ulo-nsọ ono mgburugburu. ³ Le phorokotokongu eka du nsọ ono be unu a-wafuta eka ogologo iya a-du ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka labo l'ukporo nkwo-eka iri; osa iya adu ukporo unu nkwo-eka l'unu nkwo-eka ise. Oo eka ono be aa-kpu eka-kakota-nsọ ono gedegede. ⁴ Oo-buru oke ali, du nsọ noduru ndu-uke Chileke;

mbụ ndu ono, ejeje ozi l'ulo, dị nsọ ono; buru phẹ abyajẹ l'ipfu Chipfu bya iya ejeru ozi ono. Oo ẹka ono bẹ aa-kpùshiru phẹ ụlo-ebubu; tẹme o bụkwarupho ẹka ono bẹ aa-kpụ ụlo nsọ ono. ⁵ Ẹka ozo, aa-wafu bẹ ogologo iya a-dụ ụkporo unu nkwo-ẹka ẹto l'unu nkwo-ẹka labo l'ụkporo nkwo-ẹka iri; osa iya adu ụkporo unu nkwo-ẹka l'unu nkwo-ẹka ise. Oke-alị ono a-buru kẹ ndu Lívayi, bụ ndu ejeje ozi l'eze-ulo Chileke; ẹka ono a-buru ẹka ẹphe e-me mkpukpu k'eburu.

⁶ “Unu buta alị, a-buru mkpukpu ophu dobe g'ọ nọdu dupfuru l'alị, dị nsọ ono. G'osa iya dị unu nkwo-ẹka iri l'ẹbo l'ụkporo nkwo-ẹka iri; ogologo iya adu ụkporo unu nkwo-ẹka ẹto l'unu nkwo-ẹka labo l'ụkporo nkwo-ẹka iri. Alị ono a-buru ndu Ízurelu l'ophu a-tuko dzepfua ẹka nweru iya.

⁷ “Onye-ishi unu bẹ e-nweru alị, nọ l'ibekẹboebo l'alị, dị nsọ ono; alị ono a-nodukwapho laaru ibiya ophu alị oha nọ. Oo-gbẹ l'uzo ẹnyanwu-arịba ẹka iya lanu nọ je akpaa l'ẹka iya ophuu; bya agbẹ l'uzo ẹnyanwu-awawa ẹka iya lanu nọdu je akpaa l'ẹka iya ophuu; mbụ shikpọepho l'oke alị ophu nọ l'uzo ẹnyanwu-arịba; nọ ogologo jasụ l'oke alị ophu nọ l'uzo ẹnyanwu-awawa; nọ ẹgube ono je ajịru ẹhu l'ẹka a washiru alị ipfu l'ipfu. ⁸ Alị ono a-buru iphe iya nọdu lẹ Ízurelu. Teke ono bẹ ndibe mu, bụ ndu-ishi ta abyadu akpabaa ndibe mu ẹhu ozo. Ẹphe a-ha ndu Ízurelu g'ẹphe nweru alị ono l'ipfu l'ipfu g'ipfu phẹ haa.

⁹ “Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu

baa: G'ò kparu kpakwaru unube ndu-ishi le Ízurelu! Unu haa ehuka ehuka, unu eme; waa ehú, unu emekpa nemadzu. Unu meje iphe, pfuru oto; me iphe, gbaru l'ememe; unu ahaa achishi ndibe mu l'unuphu ibe phe. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu ono.

¹⁰ “Unu gudeje iphe, du ree tua erwa iphe. Iphe, unu e-gudeje tua erwa iphe, bu nkweka dzuru edzudzu; me ogbongu dzuru edzudzu.

¹¹ “Nkweka me ogbongu ono be a-haru enya nhamunha. Nkweka bu iphe, a-laje iya nu bu e -kee eda ukpo uzo iri wota uzo lanu iya; ogbongu ono be bukwapho e -kee eda ukpo uzo iri; uzi lanu iya be a-la iya nu. Eda ukpo be a-buru iphe, ee-gudeje atu iphe l'ephenebo.

¹² “Shèkelu lanu be a-bujeru gera ukporo. Shèkelu ukporo, e yekoberu shèkelu ukporo l'ise; bya eyekobe iya shèkelu iri l'ise be a-buru mina lanu.

Iphe, aa-nu Chileke me mboku, dugbaa nsò

¹³ “Owaa bu iphe, dukpoo iche, unu a-nuje Chileke. Unu pataje eda ukpo witi lanu; kpojia ogbongu ekpoji; woru kee uzi ishii; wota uzi lanu nu Chileke. Unu apatakwaphe eda ukpo balu lanu; kpojia ekpoji; woru iya kee uzi ishii; wota uzi lanu nu Chileke. ¹⁴ Manu olivu, unu a-nuje bu ekpemu manu lanu l'ime manu, jiru nkweka iri; ozoo manu jiru ite-mkpa lanu. Nkweka iri be yele ite-mkpa lanu ha enya nhamunha; kele lo nkweka iri alaje l'ite-mkpa lanu. ¹⁵ Nokwaphe g'unu a-kputaje aturu lanu l'ime ukporo aturu iri, shi l'aturu, tsuru eba, ndu Ízurelu nweru.

Onoya bu ophu ee-gudeje gwee ngweja-nri; me ngweja-akpo-oku; me ngweja-ehu-guu; g'e gude iya pfa ugwo iphe-eji ndu ono. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu ono.

¹⁶ “Ndu ali ono g'ephe ha be a-tuko wotakota ngweja-a wojeru onye-ishi phe. ¹⁷ Oo onye-ishi ono be o duru g'o wofutaje iphe, ee-gude gwee ngweja, aakpo oku; me ngweja-nri; me ngweja-mee; l'obo-iphe, aabokpoo abobo; mekpoo mboku obo-onwa-afufu; me eswe-atuta-unme; mbu l'iphe, bukpo obo-iphe, e dobegbaaru, ndu Izurelu aboje. Oo yebedua be a-nuje iphe, ee-gude egwe ngweja-iphe-eji; me ngweja-nri; me ngweja-akpo-oku; me ngweja-ehu-guu g'e gude pfa ugwo iphe-eji, ndu Izurelu meru.”

¹⁸ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: “Onwa mbu -du l'abali mbu be unu a-kputaje nwokeswi, e te enwedu aka iphe mebyiru iya gwee aja; swafu nturwu l'ulo, du nsu ono. ¹⁹ Onye uke Chileke be e-wota mee anu ngweja-iphe-eji ono tee l'okpa-mgbo eze-ulo Chileke ono; me le nkuku nkuku eno no l'apokwa oru-ngweja ono; me l'okpa-mgbo k'onu-abata ime oma-unuphu. ²⁰ Nokwapho g'unu e-mekwa iya pho l'abali k'esa l'ime onwa ono l'opfu ehuphe, bu onye te elekebeduru enya mee iphe-eji; ozoo onye meru iphe-eji l'amagama. Oo egube ono be unu e-shi chia aja eze-ulo Chileke ono.

²¹ “L'abali k'iri l'eno l'ime onwa mbu ono be unu a-boje obo Ojaghata. Iphe unu a-boje iya bu abali esa. Iphe, unu e-rije bu buredi, e te eyeduru iphe, ekoje buredi. ²² Le mboku ono be

onye-ishi a-kpufuta nwokeswi, ee-gude gweeru iya ngweja-iphe-aji nkiya gedegede; me k'iphe-aji ndu bukota l'ali ono g'ephe ha. ²³ Mbokumboku l'ime abali esaa ono, aa-nodu abo iphe ono be oo-kpufutaje oke-eswi esaa; me ebili esaa, te enwedu aka iphe, mebyiru iya g'e gudeje gwee ngweja-akpo-oku nu Chipfu. Onujekwapho mkpi g'e gude gwee ngweja-iphe-aji. ²⁴ Onujekwapho nkweka ereshi l'ishi oke-eswi ono nanu nanu; me l'ebili ono nanu nanu; g'o buru ngweja-nri; teme l'o yekobechaa ya manu, jiru eze ekpemu eno le nkweka ono nanu nanu.

²⁵ "Obo-iphe ophu aa-boje le teke onwa k'esaa du l'abali iri l'ise be bukwapho iphe, ha egube ono be oo-wofutaje ujiku esaa g'e gude gwee ngweja-iphe-aji; me ngweja-akpo-oku; me ngweja-nri; me ngweja mmanu.

46

¹ "Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: 'Onu-abata ime oma-unuphu, bu ophu gharu iphu l'uzo enyanwu-awawa be aa-guchije agu-chi l'ime abali ishii, eejeje ozi. Mboku aa-guhaje iya bu l'eswe-atuta-unme waa mboku, onwa furu. ² Onye-ishi be e-shi l'etezi shia nwulo, no l'onu-abata bata bya apfuru l'onuzo gedegede. Ndu uke Chileke be e-gweru iya ngweja-akpo-oku; me ngweja-ehu-guu. O buru l'onu-abata ono be oo-noduje baaru Chileke aja. O -bachaa aja ono l'o lufu; a taa gu-chiedu onu-abata ono agu-chi jasu l'uzenyashi. ³ Mboku, bukpo eswe-atuta-unme me mboku, onwa furu

bẹ ndu alì ono a-nòduje l'ònu ẹka eeshije l'ònu-òguzo ono baarù Chipfu ẹja l'iphu iya. ⁴ Ngweja-akpo-òku, onye-ishi unu e-gudeje bya anù Chipfu l'eswe-atùta-unme bẹ a-bujeru unwu aturu ishii, te enwedu ẹka iphe mebyiru iya; waa ebili lanù, te enwedu ẹka iphe mebyiru iya. ⁵ Iphe, oo-yekòbe l'ebili ono gude gwee ngweja-nri bẹ a-buru nkweka ereshi. Ngweja-nri, oo-yekòbe l'unwu aturu ono bẹ bụ g'ẹka rwukpoeru iya phò bẹ ọo-nù; nkweka nonu bẹ oo-yekòta manù, jiru eze ekpemu ẹno l'ẹhu l'ẹhu. ⁶ Mbòku, ọnwa furu bẹ ọo-nù oke-eswi, te enwedu ẹka iphe mebyiru iya; mẹ unwu aturu ishii; waa ebili lanù, te enwedu ẹka iphe mebyiru iya g'e gude gwee ngweja. ⁷ L'ọ bya ewofuta iphe, ee-gude gwee ngweja-nri. Nkweka ereshi lanù bẹ oo-ye l'oke-eswi ono; yekòbe nkweka ereshi lanù l'ebili phò; unwu aturu phò bẹ oo-ye ereshi g'ẹka bekpòeru iya phò; yekòbechaa manù, jiru eze ekpemu ẹno lẹ nkweka ereshi nonu. ⁸ Teke onye-ishi abahù; g'ò shi lẹ nwulo ọnu-abata ono bahù; l'ò shikwaphò l'ẹka ono lufuta.

⁹ “ Teke ndu alì ono byaru l'iphu Chipfu l'iphe, bukpoò ọbo-iphe, a turu ọnu iya; g'onye -shiru ọzo isheli bahù je abarù Chileke ẹja; shikwaa ọzo ndòhali lufu. Onye -shiru ọzo ndòhali bahù; l'ò shia ọzo isheli lufu. G'ò tọ dukwa onye e-shi ọzo, o shiru bahù lufu. G'onye alufu nù shijekwa ọzo ọphu yẹ ọphu o shiru bata chegbaberu iphu lufu. ¹⁰ Ẹphe -nòdu abahù; g'onye-ishi phẹ tsojekwarù phẹ bahù; teke ẹphe awufuta g'ò tsojekwarù phẹ phò lufuta.

¹¹ “ ‘Iphe, bukpoò ọbo-iphe nonu; mẹ ọbo-

iphe, gegbaaru egeru be iphe, ee-gudeje gwee ngweja-nri bu: Okeswi be ee-yeje nkweka ereshi; ee-yekobe nkweka ereshi l'ebili; unwu aturu be bu egube du nemadzu ree be ooyekobeje iya. Nkweka ereshi ophu nonu be eeyekobeje manu, jiru eze ekpemu eno. ¹² Teke onye-ishi turu obu iya onyo nu iphe g'e gude gweeru Chipfu ngweja-akpo-oku; ozoo ngweja-ehuguu; g'e ghebekwaru iya onu-abata ophu gharu iphu l'uzo enyanwu-awawa onu. Ngweja, aakpo oku; ozoo ngweja-ehuguu iya ono be oowe egube oogweje iya l'eswe-atuta-unme. Teke o megheerupho; lo lufu; o-lufuepho; g'a gu-chia uzo ono.

¹³ “ Mboku-mboku be okputaje nwaturu, gbaru apha, te enwedu aka iphe mebyiru iya nu g'e gude gweeru Chipfu ngweja-akpo-oku. O buru l'utsugutsu be oknuje iya. ¹⁴ Utsugutsu be oowotajekwapho uzi lanu l'ime nkweka ereshi, e keru uzo ishii; lo wotakwapho manu, jiru eze ekpemu l'ubvu iya nu g'e gude gwokobe ukpokutu ereshi ono g'o buru ngweja-nri. Egweru Chipfu ngweja-nri-a be aburu omelali, adu jasure asuru. ¹⁵ Oo ya bu; nwaturu ono; me ngweja-nri ono; yee manu ono be aanodu anuje utsugutsu g'e gude gweje ngweja-akpo-oku.

¹⁶ “ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: O -buru l'onye-ishi be ketaru iphe, o nweru enweru nu onye lanu l'unwu iya; ge nwa iya obu nwewaruro iphe obu g'o buru okiphe, awa iya enweru. ¹⁷ Ole o -buru l'oo onye ejeru yeebe onye-ishi ono ozi be o ketaru iphe iya nu; g'onye-ozu ono nweru iphe obu jeye l'apha, ndu bu ohu

enwejeru onwophe; teme onye-ishi ono anatawa iya ya ro. Iphe onye-ishi ono be bu unwu iya l'enwejeru iya; lo buru nkephe. ¹⁸ G'onye-ishi ono ta anafujekwa ndu ozo oke ali, gbaru phe nu; shi egube ono chifu phe l'ali phe. Oo oke iya nkiya be oo-shije buta ali nu unwu iya g'o buru nkephe; k'ophu a taa nonyadaa nafu ndibe mu iphe phe.' "

Eka eeshibeje iphe, e gude gwee ngweja

¹⁹ No iya; nwoke ono bya eduta mu shia uzo ophu no l'ibiya k'onu-abata ono, shiru bahu le mkpuru, du nsu, nogbaa l'eka ono gharu iphu l'uzo isheli ono. Mkpuru ono bu ndu-uke Chileke be nwegbaa ya nu. O bya enweru eka o goshiru mu l'uzo enyanwu-ariba. ²⁰ O su mu: "Eka bu eka ndu-uke Chileke e-shije iphe, e gude gwee ngweja-apfu-ugwo; me ke ngweja-iphe-iji; nodujekwa iya pho ghee iphe, e gude gwee ngweja-nri; k'ophu ephe tee gudedu iya lufuta l'oma-unuphu; shi nno mee ndu no l'eka ono g'ephe du nsu."

²¹ O bya edutakwa mu ozo bahu l'oma-unuphu; bya eduru mu jekota le nkuku nkuku oma-unuphu ephen'eno; mu humagbaa oma-unuphu ozo, nochaa le nkuku oma-unuphu ono ephen'eno. ²² Le nkuku oma-unuphu ono ephen'eno be o nweru oma-unuphu, nogbaa ya nu. Ogologo phe duchaa nkwo-eka ukporo labo; osa phe du nkwo-eka ukporo l'iri iri. Oma-unuphu ono, nokota le nkuku nkuku ono be hakota enya nhamunha. ²³ Mgburugburu ime oma-unuphu ono ephen'eno be apokwa, e

gude mkpuma gbaa nokota. A kpushikotaru aka aakpobeje oku le mkpula apokwa ono gbaa mgburugburu. ²⁴ O bya asu mu: "Eka-a bu aka ndu ejeje ozi l'eze-ulo Chileke e-shije iphe, ephe gude gweeru nemadzu ngweja."

47

Enyimu, shi l'eze-ulo Chileke ono asofuta

¹ Nwoke ono bya eduta mu lashia azu l'onu aka eeshije abahu l'eze-ulo Chileke ono gedegede; mu huma mini, shi le mkpula onu eze-ulo Chileke ono asofuta; aso ala l'uzo enyanwu-awawa; kele eze-ulo Chileke ono be no gha iphu l'uzo enyanwu-awawa. Mini ono be shi le mkpula onu eze-ulo ono aka iya ophu no l'uzo ndohali asofuta; mbu l'uzo ndohali l'oru-ngweja ono. ² Tobudu iya bu; o bya eduta mu shia uzo ophu no l'uzo isheli; duru mu jephe mgburugburu l'etezi; bya eduru mu shia uzo onu-abata ophu gharu iphu l'uzo enyanwu-awawa ono. Mini pho shi l'uzo ndohali asoshihu. ³ Nwoke ono paru iphe, egudeje atuta iphe l'eka tugbua shia uzo enyanwu-awawa. O bya atuta unu nkwo-eka labo l'ukporo nkwo-eka iri. O gbeteke ono duta mu rwughata mini, beru l'ogbaechi. ⁴ O bya atutakwapho unu nkwo-eka labo l'ukporo nkwo-eka iri ozo; bya eduru mu rwughaa mini, ebe l'ikpere. O bya atutakwapho unu nkwo-eka labo l'ukporo nkwo-eka iri ozo; bya eduru mu rwughaa mini ozo, ebe l'upfu. ⁵ O bya atutakwapho unu nkwo-eka labo l'ukporo nkwo-eka iri ozo; ono buru enyimu, mu ta

aduedu ike ghata; kele mini ono be byawaru utso shii; hawa ogbu k'ophu bu ebvubvu be eebvu iya; mbu enyimu, te enwedu onye a-du ike rwughata iya nu. ⁶ O jia mu su: "Nwa ndiphe; ?i humaru iphe-a to?"

O gbete teke ono bya eduru mu lashia azu l'aguga enyimu ono. ⁷ Teke mu rwuru l'eka ono be mu humaru oshi, bu aguta aguta, nogbaa l'aguga enyimu ono azu labo. ⁸ O su mu: "Mini-a be anoduje aso ala l'ibiya k'uzo enyanwu-awawa; soru lashia l'uzo nsuda Araba, bu eka ooshije soba l'eze-enyimu. O nodu abujeru teke mini ono sobaru l'eze-enyimu ono; mini eze-enyimu ono abya adu ree. ⁹ Igwerigwe unwu-iphe, nogbaa ndzu be a-dzuru ndzu l'iphe, bukpo eka mini ono soru shia. Ema be akwatakpo du iya shii; kele mini ono aso ala l'eka ono. O nodu emeje mini eze-enyimu ono g'o du ree. Oo ya bu l'iphe, bukpo eka enyimu ono so-beru be iphe, no iya nu a-nodukota ndzu. ¹⁰ Ndu egbu ema be a-pfujeru l'aguga eze-enyimu ono. A -gbete le mkpukpu Enu-Gedi je akpaa le mkpukpu Enu-Egulayimu be anodu ahumaje eka ee-gebeje ugbu. Ema ono be a-dukwa l'udu l'udu; ha igwerigwe g'ema, no l'oke-enyimu. ¹¹ Ole mini, no l'uda; me ophu no l'eka anwu umavu l'aguga eze-enyimu ono be ta abyadu adu ree. Oo-buru umaswi, aa-nodu eshita unu. ¹² Oshi-omi dugbaa l'udu l'udu be a-nodugba l'aguga enyimu ono azu labo. Ophu ekwo phe ta ayidu nwulwashihu anwulwashihu; ophu o to yidu mi-buhu akpuru. Epe a-noduje ami mebyi l'onwa l'onwa; kele

mini, shi l'ulo du nsọ ono asọ ala l'eka ephe nọ. Akpuru, ephe a-mije be a-bujeru nri; ekwo iya aburu obvu, ee-gudeje eme ge nemadzu du iche l'iphe, eme iya nu."

Oke oke ali ono

¹³ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: "Waa g'oke ali ono a-du baa, bu iya bu g'unu e-keshi ali ono g'ipfu iri l'ebo, no le Izurelu hatacha; g'o buru okiphe phe. Jiosefu be a-hata oke ali labo. ¹⁴ Unu e-keru iya ephe enya nhamunha. Oo kele mu paliru eka imeli ribua angu le mu a-nu iya nna unu oche phe be meru g'o gude ali-a je aburu okiphe unu.

¹⁵ "Waa eka a-buru oke ali ono baa: L'uzo isheli be oo-shi l'oke-enyimu l'uzo Hetulun; jeru lashia Zedadu; ¹⁶ me Hamatu; me Berota; me Suburuyimu ophu no le mgbaka oke ali Damasukosu yee Hamatu; je akpaa le mkpukpu Haza-Hatikonu, bu ophu no l'oke ali Hawuranu. ¹⁷ Oke iya ono be e-shi l'oke-enyimu noo jasule Haza-Enanu; no-tsoru oke ali Damasukosu l'uzo isheli; yee oke ali Hamatu a-nodu l'uzo isheli. Oo eka ono a-buru oke iya l'uzo isheli.

¹⁸ "L'uzo enyanwu-awawa be oke ali ono e-shija mgbaka Hawuranu yee Damasukosu; no-tsoru enyimu Jidanu ogologo le mgbaka mkpukpu Giladu; me ali Izurelu je alufu eze-enyimu ono, no l'uzo enyanwu-awawa ono; je akpaa le Tama. Oo eka ono be a-buru oke iya l'uzo enyanwu-awawa.

¹⁹ "L'uzo ndohali be oke ali ono e-shi le Tama noo jasule mini Meriba-Kadeshi; o bya anodu

kwaseru nggele Ijiputu jasú l'oke-enyimu. Èka ono a-buru oke iya l'uzo ndohali.

²⁰ “L'uzo enyanwu-ariba bẹ̀ bụ̀ Oke-Enyimu bẹ̀ a-buru oke iya jasú l'eka yẹ̀ Lebo-Hamatu chegbaberu iphu. Èka ono bẹ̀ a-buru oke iya k'uzo enyanwu-ariba.

²¹ “Unu e-keshiru onwunu alì-a lẹ̀ g'ipfu Ízurelu ha. ²² Unu e-keru iya onwunu mẹ̀ iphe, bụ̀ nlwamulwa, buwaa ebubu l'echilabo unu nwushia unwu; g'ọ̀ buru okiphe unu. Unu guru phẹ̀ ye lẹ̀ ndu a nwuru anwunwu lẹ̀ Ízurelu. Unu emee g'ẹ̀phe hata alì g'unu a-ha iya l'ipfu l'ipfu Ízurelu. ²³ Iphe, bukpo ipfu ophu nlwamulwa ono bu bẹ̀ ee-keru alì nkiya nù iya.” Nokwa iphe, Nnajiuphu, bụ̀ Chipfu epfu bụ̀ ono.

48

G'ee-gude kee alì ono

¹ “Waa ẹ̀pha ipfu ono g'ẹ̀phe ha baa: Danu bẹ̀ e-nweru oke alì lanu l'ishi ọ̀zo isheli. Oke-alì iya ono e-shi l'uzo Hẹtulonunọ̀ jasú l'eka eeshije abahu mkpukpu Hamatu; je akpaa lẹ̀ Haza-Enanu, bụ̀ ophu nọ̀ l'oke ndu Damasukosu l'uzo isheli; mbụ̀ lẹ̀ mgboru Hamatu. Oke alì iya ono e-shi l'uzo enyanwu-awawa nọ̀ jasú l'uzo enyanwu-ariba alì ono.

² “Asha bẹ̀ a-hatakwaphọ̀ oke lanu. Nkiya bẹ̀ yẹ̀ alì kẹ̀ Danu a-ma oke shita l'uzo enyanwu-awawa jasú l'uzo enyanwu-ariba.

³ “Nafutali bẹ̀ a-hatakwaphọ̀ oke lanu. Nkiya bẹ̀ yẹ̀ alì kẹ̀ Asha a-ma oke; shita l'uzo enyanwu-awawa jasú l'uzo enyanwu-ariba.

⁴ “Manáse be a-hatakwapho oke lanu. Nkiya be yee ali ke Nafutali a-ma oke; shita l'uzo enyanwu-awawa jasu l'uzo enyanwu-ariba.

⁵ “Ifuremu be a-hatakwapho oke lanu. Nkiya be yee ali ke Manáse a-ma oke; shita l'uzo enyanwu-awawa jasu l'uzo enyanwu-ariba.

⁶ “Rúbenu be a-hatakwapho oke lanu. Nkiya be yee ali ke Ifuremu a-ma oke; shita l'uzo enyanwu-awawa jasu l'uzo enyanwu-ariba.

⁷ “Jiuda be a-hatakwapho oke lanu. Nkiya be yee ali ke Rúbenu a-ma oke; shita l'uzo enyanwu-awawa jasu l'uzo enyanwu-ariba.

⁸ “Ali ophu yee ke Jiuda a-ma oke; shita l'uzo enyanwu-awawa jasu l'uzo enyanwu ariba be unu e-wofuta g'o buru ophu unu e-dobe iche. Uswekete iya be a-tuta g'o du ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka labo l'ukporo iri; ogologo iya a-buru shita l'uzo enyanwu-awawa jasu l'uzo enyanwu-ariba; egube k'ipfu ndu ophuu hagbaa pho. Ulo nsọ ono be aa-kpu l'echilabo iya gedegede. ⁹ Ali ono ophu unu e-bufu iche doberu Chipfu ono; be ogologo iya a-du ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka labo le nkwo-eka ukporo iri; uswekete iya adu ukporo unu nkwo-eka l'unu nkwo-eka ise. ¹⁰ O buru ndu-uke Chileke be e-nweru eka ono, e doberu nsọ ono. Ogologo iya be a-du ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka labo le nkwo-eka ukporo iri l'uzo isheli; uswekete iya adu ukporo unu nkwo-eka l'unu nkwo-eka ise l'uzo enyanwu-ariba; uswekete iya adukwapho ukporo unu nkwo-eka l'unu nkwo-eka ise l'uzo enyanwu-awawa; ogologo iya adu ukporo unu nkwo-eka

eto l'unu nkwo-eka labo le nkwo-eka ukporo iri l'uzo ndohali. O buru l'echilabo iya gedegede be aa-kpu ulo nsọ Chipfu ono. ¹¹ Ndu e-nweru iya nu bu ndu-uke Chileke ono, bu unwu Zadoku, mbu ndu e meru; ephe du nsọ, bu phe bu ndu ono, yeru ehu l'ejeru mu ozi ono. Ephe ta ahaduru etso uzo mu egube ndu Lívayi haru iya le teke ndu Ízurelu mesweru ono. ¹² Oo-buru iphe-oma, du iche, ee-wofuta l'alí ono, du nsọ ono nu phe g'ọ buru eka kachaa nsọ, yee ndu Lívayi maru oke.

¹³ “L'aguga aguga alí ke ndu-uke Chileke ono be ndu Lívayi a-hata oke alí lanu; ogologo iya a-du ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka labo le nkwo-eka ukporo iri; uswekete iya adu ukporo unu nkwo-eka l'unu nkwo-eka ise. Ogologo iya a-kpakota du ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka labo le nkwo-eka ukporo iri. Uswekete iya bu iphe, oo-kpakọ du bu ukporo unu nkwo-eka l'unu nkwo-eka ise. ¹⁴ G'ephe te erekwa iya erere; ophu ephe egudekwa iya gbanweta ozo. Oo eka ono be alí ono kachakpoo ree; oo ya bu g'ọ to lakwa onye ozo l'eka; kele o bu eka duru Chipfu nsọ.

¹⁵ “Eka ophu phoduru nu pho, osa iya du unu nkwo-eka iri l'ebo le nkwo-eka ukporo iri ono; ogologo iya du ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka labo le nkwo-eka ukporo iri ono be a-buru alí oha; eka mkpukpu e-gudeje eme iphe, du phe ree; buru eka aa-kpushi ulo; me eka ephe a-nodu echeje eku phe. Mkpukpu ono be a-nodu l'echilabo alí ono gedegede. ¹⁶ Waa g'oo-ha baa: Unu nkwo-eka iri le nanu l'ukporo nkwo-

eka ise be ọo-du l'uzo isheli iya. Uzo ndohali iya adukwapho unu nkwo-eka iri le nanu l'ukporo nkwo-eka ise. L'uzo enyanwu-awawa be ọo-du unu nkwo-eka iri le nanu l'ukporo nkwo-eka ise; uzo enyanwu-ariba adukwapho unu nkwo-eka iri le nanu l'ukporo nkwo-eka ise. ¹⁷ Ali eka ndu mkpukpu ono a-nodu echeje eku phe be a-du nkwo-eka ukporo iri l'ebo le nkwo-eka iri l'uzo isheli; dukwapho nkwo-eka ukporo iri l'ebo le nkwo-eka iri l'uzo ndohali. Ọo-dukwapho nkwo-eka ukporo iri l'ebo le nkwo-eka iri l'uzo enyanwu-awawa; dukwapho nkwo-eka ukporo iri l'ebo le nkwo-eka iri l'uzo enyanwu-ariba.

¹⁸ Eka phoduru nu l'eka yee ali, du nsọ ono maru oke kwaseru ogologo; be a-du ukporo unu nkwo-eka l'unu nkwo-eka ise l'uzo enyanwu-awawa; dukwapho ukporo unu nkwo-eka l'unu nkwo-eka ise l'uzo enyanwu-ariba. O buru iphe, a kotaru l'ali ono be ndu ejeru mkpukpu ozi e-rije.

¹⁹ Ọo ndu ejeru mkpukpu ozi, bu ndu shigbaa l'ipfu l'ipfu ndu Izurelu be a-nodu akoje iya opfu.

²⁰ Ali ono, unu e-bufu dobe iche ono l'ophu; mbu ali, du nsọ ono; me ke mkpukpu; be ogologo iya waa uswekete iya a-haru enya nhamunha. Iphe ibe lanu a-duje bu ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka labo le nkwo-eka ukporo iri.

²¹ “Eka phoduru nu l'ali ono ibekeboebo; mbu l'ali, du nsọ ono; me l'ali ke mkpukpu; be a-tuko buru k'onye ishi. Oo-shi l'eka ono, a tutaru ali, du nsọ ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka labo; le nkwo-eka ukporo iri ono; nodu laru okoke iya l'uzo enyanwu-awawa. O buru egube ono be ọo-dukwapho l'uzo enyanwu-ariba. Oo-

shi l'iphu eka ono, a tutaru ali, du nsọ ukporo unu nkwo-eka eto; l'unu nkwo-eka labo; le nkwo-eka ukporo iri ono; nodu laaru okoke iya l'uzo enyanwu-ariba. Eka ophu, no-tsotaru ali ono, e keshiru ipfu l'ipfu ogologo ono; be a-buru k'onye ishi. Oo ya bu l'ali ono, du nsọ ono; me eze-ulo Chileke ono be a-nodu l'echilabo ali ono. ²² Oo ya bu l'ali ke ndu Liviayi; me ali oha ono be a-nodu l'echilabo ali k'onye ishi ono. Eka iya ophu bu k'onye ishi ono be a-nodu l'echilabo oke ali Jiuda yee oke iya ke Benjaminu.

²³ “A bya le k'ipfu ndu ophu phoduru nu: Benjaminu be a-hatakwapho oke lanu; ono be a-nodu shita l'uzo enyanwu-awawa jasu l'uzo enyanwu-ariba.

²⁴ “Simiyonu be a-hatakwapho oke lanu. Ono be yee ali ke Benjaminu a-ma oke; shita l'uzo enyanwu-awawa jasu l'uzo enyanwu-ariba.

²⁵ “Isaka be a-hatakwapho oke lanu. Ono be yee ali ke Simiyonu a-ma oke; shita l'uzo enyanwu-awawa jasu l'uzo enyanwu-ariba.

²⁶ “Zebulun be a-hatakwapho oke lanu. Nkiya be yee ali ke Isaka a-ma oke; shita l'uzo enyanwu-awawa jasu l'uzo enyanwu-ariba.

²⁷ “Gadu be a-hatakwapho oke lanu. Nkiya be yee ali ke Zebulun a-ma oke; shita l'uzo enyanwu-awawa jasu l'uzo enyanwu-ariba.

²⁸ “Ke Gadu be oke iya l'uzo ndohali e-shi ndohali agbe le Tama jasu le mini Meriba ke Kadeshi; ji-jia tsoru aguga nggele Ijiputu jasu le Oke-Enyimu.

29 “Noo ali, unu e-keru iphe, bu ipfu, no le Izurelu g'ọ buru okiphe phe bu ono. O buru iya a-buru oke ali phe. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu ono.”

Onu-abata, nogbaa le Jierusalemu

30 Waa onu eka ee-shije alufu le mkpukpu ono baa: L'uzo isheli bu eka a turu; o du unu nkwo-eka iri le nanu l'ukporo nkwo-eka ise ono; 31 be onu-abata mkpukpu ono be aa-gucha epha ipfu, no le Izurelu iche iche. Onu-abata eto, no l'uzo isheli be aa-gu onu-abata Rubenu; me onu-abata Jiuda; waa onu-abata Liviayi. 32 Eka iya k'uzo enyanwu-awawa, ogologo iya du unu nkwo-eka iri le nanu l'ukporo nkwo-eka ise ono be onu-abata eto a-du: onu-abata ke Jiosefu; me onu-abata ke Benjaminu; waa onu-abata ke Danu. 33 Eka iya k'uzo ndohali, ogologo iya du unu nkwo-eka iri le nanu l'ukporo nkwo-eka ise ono; be onu-abata eto a-du: onu-abata ke Simiyonu; me onu-abata ke Isaka; waa onu-abata ke Zebulun. 34 Eka iya k'uzo enyanwu-ariba, ogologo iya du unu nkwo-eka iri le nanu l'ukporo nkwo-eka ise ono be onu-abata eto a-du, bu iya bu onu-abata ke Gadu; me onu-abata ke Asha; me onu-abata ke Nafutali. 35 Iphe, odu gbaa mgburugburu bu ukporo unu nkwo-eka ebo l'unu nkwo-eka ise. Epha, mkpukpu ono a-zaru gbẹ le mboku ono kwaseru be a-buru: “Chipfu no l'eka ono.”

clxxxvi

Bayiburu Izii
Izii: Bayiburu Izii Bible

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Izii)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

c6885c7c-c550-5b8b-a4fe-4bd714af4f6d